

Основна школа "20.октобар", Врбас
Пете пролетерске 1/а
Тел/факс: 021/700-250
e-mail: skola20@mts.rs

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА ЗА ШКОЛСКУ 2023/2024. ГОДИНУ

На основу члана 119. став 1. тачка 2) Закона о основама система образовања и васпитања, Школски одбор је на седници одржаној год. под тачком 2) донео:

ОДЛУКУ

Доноси се Годишњи план рада за школску 2023/2024. годину.

Председник Школског одбора

Садржај

1. УВОД	1
1.1. Полазне основе рада	1
1.2. Материјално-технички и просторни услови рада	1
1.3. Кадровски услови рада	4
1.4. Услови средине у којој школа ради	5
2. ОРГАНИЗАЦИЈА ВАСПИТНО ОБРАЗОВНОГ РАДА ШКОЛЕ	6
2.1. Општа организација рада школе	6
2.1.1. Организација стручног руковођења.....	6
2.1.2. Распоред часова предметна настава у школској 2023/2024. год.	6
2.1.3. Дежурства наставника.....	8
2.1.4. Дежурства учитеља	9
2.2. Календар образовно-васпитног рада школе.....	9
2.3. Бројно стање ученика школе	11
2.4. Образовни ниво родитеља	12
2.5. Годишњи фонд редовне и изборне наставе.....	13
2.6. Изборни предмети.....	16
2.7. Припремна настава.....	16
2.8. Подршка ученицима.....	17
2.9. План транзиције.....	18
2.10. Ритам радног дана школе	20
2.11. Одељењске старешине.....	20
2.12. Подела предмета по наставницима школска 2023/2024. год.	21
3. ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ СТРУЧНИХ ОРГАНА ШКОЛЕ	24
3.1. План и програм педагошког колегијума	24
3.2. Програм рада Наставничког већа	26
3.3. Програм рада одељењских већа	30
3.4. План и програм рада стручних већа	32
3.4.1. План рада стручног већа наставника разредне наставе	33
3.4.2. План рада стручног већа наставника друштвених наука	36
3.4.3. План рада стручног већа природних наука	40
3.4.4. План рада стручног већа наставника ликовне и музичке културе и физичког васпитања.....	41
3.4.5. План рада Стручног актива за развојно планирање	43

3.4.6.	План рада Стручног актива за развој школског програма	45
3.4.7.	План рада тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	45
3.4.8.	План тима за инклузивно образовање	50
3.4.9.	План тима за самовредновање квалитета рада школе	51
3.4.10.	Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништво.....	53
3.4.11.	Тим за професионални развој школе	56
3.4.12.	Тим за обезбеђивање квалитета и развој школе	59
3.5	Глобални план рада одељењског старешине	62
4.	ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ УПРАВНИХ, РУКОВОДЕЋИХ И САВЕТОДАВНИХ ОРГАНА .	64
4.1.	Програм рада Школског одбора	64
4.2.	Програм рада директора школе	66
4.3.	План рада секретара.....	70
4.4.	План и програм Савета родитеља	71
5.	ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА.....	72
5.1.	Предметна настава у нижим разредима.....	72
5.2.	Допунски образовно-васпитни рад.....	72
5.3.	Припремни образовно-васпитни рад	73
5.4.	Додатни образовно-васпитни рад	73
5.5.	Индивидуални образовни план (ИОП)	74
5.6.	Програм подршке процесу учења за децу са посебним способностима, талентима	76
6.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА	78
6.1.	Програм одељењских старешина на часовима одељењског старешине	78
6.2.	План и програм слободних активности	81
6.2.1.	Секције слободних активности	81
6.2.2.	План екскурзије, рекреативне наставе, излета и зимовања за школску 2023/2024. годину	82
6.2.3.	План посета у школској 2023/2024. години	82
7.	ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ РАДА СТРУЧНИХ САРАДНИКА	84
7.1.	План и програм рада школског педагога и психолога	84
7.2.	Програм рада школског библиотекара	91
8.	ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ УЧЕНИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА	92
8.1.	Одељењске заједнице.....	92
8.2.	Дечји савез	92

8.3. План и програм Ученичког парламента.....	94
9. ПОСЕБНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ ВАСПИТНО ОБРАЗОВНОГ РАДА	96
9.1. План рада у продуженом боравак.....	96
9.2. Професионална оријентација	98
9.3. Програм здравствене заштите	105
9.4. Програм здравственог васпитања по областима	106
9.5. План превенције употреба дрога	107
9.6. Социјална заштита ученика у школи	109
9.7. Едукативни образовни програм за рад мир и толеранцију	109
9.8. Развијање одговорног односа према здрављу, очување здравља и безбедности ученика	110
9.9. Програм заштите животне средине	110
9.10. Програм основи безбедности деце	111
9.11. Програм примене Конвенције о правима детета	112
10. ПРОГРАМ УНАПРЕЂИВАЊА НАСТАВНОГ РАДА.....	114
10.1. План школских такмичења.....	115
10.2. Програм заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	117
10.2.1. Значење појмова насиље, злостављање, занемаривање и дискриминација	117
10.2.2. Програми превенције.....	119
10.2.3. Критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или треће лица у установи.....	124
10.2.4. СЕГРАГАЦИЈА	129
10.2.5. Програм превенције насиља, злостављања и занемаривања	130
10.2.6. Поступци за рано препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања	136
10.2.7. ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ	142
10.2.8. План заштите	144
10.2.9. Матрица за процену нивоа дискриминације.....	145
10.2.10. Документација, анализа и извештавање.....	149
10.3. План активности на реализацији Развојног плана током школске 2023/2024. године.....	154
10.4. План уписних активности /у ПРВИ разред /.....	158
10.5. Програм „Школа без насиља”	160
11. ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА	161
11.1. Стручна већа	162
11.2. Семинари, саветовања и трибине.....	162

11.3. План и програм стручног усавршавања наставника и унапређења васпитно-образовног рада за школску 2023/2024. Годину.....	163
11.4. План стручног усавршавања наставника ван установе	164
11.5. План стручног усавршавања наставника у установи.....	165
11.6. План рада тима за стручно усавршавање и вођење евиденције о стручном усавршавању ..	166
11.7. Одредбе о родној равноправности	168
11.8. Програм увођења у посао приправника	168
12. КУЛТУРНА И ЈАВНА ДЕЛАТНОСТ ШКОЛЕ	170
12.1. ПЛАН КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ	170
13. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ.....	171
13.1. Сарадња са друштвеном средином.....	171
13.2. Сарадња са родитељима	171
14. ШКОЛСКИ МАРКЕТИНГ.....	173
15. АКЦИОНИ ПЛАН ФУНКЦИОНАЛНОГ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ 2023/2024. ГОДИНА	175
16. ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА РАДА ШКОЛЕ.....	178

1. УВОД

1.1. Полазне основе рада

Годишњи план рада представља основни радни инструмент којим се обезбеђује синхронизована, рационална и организована делатност свих учесника у раду на реализацији образовно васпитних активности у току школске године. Њиме се утврђује организација и динамика остваривања образовно васпитних активности, одређују се носиоци тих активности, омогућује унапређење образовно васпитног рада, обезбеђује праћење остваривања циљева и задатака као и евалуација стручних руководећих и управних органа школе.

Полазне основе Годишњег плана рада су: Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС" 88/2017 и 27/2018.) ,Статут школе,подзаконска акта – правилници , разна стручна упутства, општи акти установе, Извештај о раду Школе за претходну школску годину, Школски програм, Развојни план установе, Школски календар.

1.2. Материјално-технички и просторни услови рада

ОБЈЕКТИ НАСТАВНОГ РАДА

Редни број	Назив објекта	Број просторија
УЧИОНИЦЕ ЗА:		
1. Српски језик	Школска зграда	2
2. Математику	Школска зграда	2
3. Биологију - хемију	Школска зграда	1
4. Физику	Школска зграда	1
5. Географију - историју	Школска зграда	2
6. Информатику	Школска зграда	2
7. Енглески језик - руски језик	Школска зграда	2
8. Технику и технологију	Школска зграда	1
9. Ликовну културу	Школска зграда	1
10. Учионице (универзалне)	Школска зграда	5
11. Фискултурна сала	Школска зграда	1

БИБЛИОТЕКА

12. Библиотека	Школска зграда	1
----------------	----------------	---

ФИСКУЛТУРНА САЛА, ТЕРЕНИ И ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК

Редни број	Назив објекта	Број просторија
1. Фискултурна сала	Школско двориште	1
2. Спортски терен за рукомет	Школско двориште	1
3. Спортски терен за мали фудбал	Школско двориште	1
4. Учионица за продужени боравак	Школска зграда	2

ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ СОЦИЈАЛНЕ ФУНКЦИЈЕ ШКОЛЕ

Редни број	Назив објекта	Број просторија
1. Кухиња	Школска зграда	1
2. Трpezарија	Школска зграда	1

ПОМОЋНИ ПРОСТОРИ И ХОДНИЦИ

Редни број	Назив објекта	Број просторија
Хол	Школска зграда	1
Ходници	Школска зграда	2
Ложиона	Школска зграда	1

Опремљеност: естетски осмишљен, опремљен паноима са ученичким радовима

Ходници - постоје слике и изложбени панои.

НАСТАВНИЧКА ЗБОРНИЦА, КАБИНЕТИ И КАНЦЕЛАРИЈЕ

Редни број	Назив објекта	Број просторија
Наставничка зборница	Школска зграда	1

Кабинети за наставнике (просторије за припрему)	Школска зграда	13
Кабинет за директора школе	Школска зграда	1
Кабинет за педагога школе	Школска зграда	1

Опремљеност: опремљене простором за приручну документацију (регистре, припреме планова, радне свеске)

АДМИНИСТРАТИВНИ БЛОК (КАНЦЕЛАРИЈЕ)

Редни број	Назив објекта	Број просторија
Канцеларија секретара школе	Школска зграда	1
Канцеларија рачунополагача школе	Школска зграда	1
Канцеларија административног радника	Школска зграда	1

1.3. Кадровски услови рада

СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ

редни број	Опис-извршилац	Св.	Степен стручне спреме						
			ОШ	НК	КВ	ВКВ	СС	ВС	ВСС
	Директор школе								1
	Наставници								44
	Педагог								1
	Психолог								1/2
	Библиотекар								1

АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИЈСКА СЛУЖБА

редни број	Опис-извршилац	Св.	Степен стручне спреме						
			ОШ	НК	КВ	ВКВ	СС	ВС	ВСС
	Секретар								1
	Шеф рачуноводства								1
	Административни радник								1/2

ТЕХНИЧКА СЛУЖБА ШКОЛЕ

редни број	Опис-извршилац	Св.	Степен стручне спреме						
			ОШ	НК	КВ	ВКВ	СС	ВС	ВСС
	Домар		1						
	Ложач		1						

ПОМОЋНА СЛУЖБА

редни број	Опис-извршилац	Св.	Степен стручне спреме						
			ОШ	НК	КВ	ВКВ	СС	ВС	ВСС
	Чистачице			6					1
	Сервирка-куварица			1					1

ЛЕГЕНДА: ОС-основна школа

НК-неквалификована
КВ-квалификована
ВКВ-висококвалификована
СС-средња стручна спрема
ВС-виша спрема
ВСС-висока стручна спрема

1.4. Услови средине у којој школа ради

Основна школа "20. октобар" основана је 1963. год. као спомен школа града. Њој је припало значајно место у вршењу просветне и културне мисије, где су млади стицали знање, и из ње одлазили ширећи културу и нове погледе на свет.

Школа је одиграла значајну улогу у развоју просвете и културе у Врбасу у протеклим годинама. Из њених ђачких клупа изашли су и стасали многи привредни, културни и јавни радници. Школа је лоцирана у радничком региону и дала доста у свом округу познатих спортиста, атлетичара, фудбалера и боксера. Вежући их за спорт школа је младе одвраћала од улице, криминала што је данас највећа интенција у друштву.

Школа је прихватила задатак изградње нове, ефикасне школе, па стога мора и сама стваралачки да примењује научна знања и да изналази путеве ефикаснијег педагошког рада са ученицима.

2. ОРГАНИЗАЦИЈА ВАСПИТНО ОБРАЗОВНОГ РАДА ШКОЛЕ

2.1. Општа организација рада школе

Васпитно образовни рад организован је по утврђеном плану и програму, а одвија се у оквиру 8 одељења млађих и 11 одељења старијих разреда.

Смене се мењају недељно. Једну смену чине ученици првог циклуса од 1. до 4. разреда, а другу смену чине ученици од 5. до 8. разреда

Општу организацију и њено деловање постављају директор и педагог школе. Поједини организациони послови се одвијају преко руководиоца већа и стручних актива.

2.1.1. Организација стручног руковођења

Стручно руковођење које обухвата заснивање унутрашње организације рада (настава, слободне активности, саветодавни рад са ученицима и сл.) остварује директор и педагошко психолошка служба школе.

Стручно руковођење се заснива на истраживању унутрашње организације метода, облика, поступака, врста наставе и сл. И предузимања мера за остваривање утврђених циљева.

Ефикасност стручног руковођења се заснива на: акционим истраживањима, стручном усавршавању наставника, изradi и примени дидактичког материјала и континуираним вредновањем рада школе.

2.1.2. Распоред часова предметна настава у школској 2023/2024. год.

Распоред часова у другом циклусу

Редни број	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ	НАСТАВНИ	ПОНЕДЕЉАК							УТОРАК							СРЕДА							ЧЕТВРТАК							ПЕТАК															
			1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7									
1	Љешевић Далиборка	српски језик	6 ₁	5 ₁	5 ₂	6 ₂							6 ₂	5 ₁	6 ₃	5 ₂							5 ₂	5 ₃	6 ₃							5 ₂	6 ₂	6 ₃	5 ₃	5 ₂	5 ₁	6 ₁	6 ₃	6 ₂						
2	Бурђевац Јелена	српски језик	8 ₁	7 ₁	5 ₁	7 ₁	8 ₁	8 ₃						8 ₂	5 ₁	7 ₁	8 ₁	7 ₁							7 ₁	5 ₁							7 ₁	8 ₁	8 ₃	5 ₁	7 ₁	8 ₁	8 ₂	5 ₁						
3	Миловић Јасмина	српски језик		6 ₁	8 ₁																				8 ₁	6 ₁									6 ₁	8 ₁										
4	Заклан Весна	енглески језик			6 ₁	8 ₁	8 ₃		6 ₂						8 ₁	6 ₁									8 ₂	6 ₂					6 ₁	6 ₃														
5	Чордаш Марина	енглески језик	7 ₁			5 ₁	5 ₂	7 ₂	7 ₂	1 ₁	3 ₁	3 ₁												7 ₁	5 ₁	5 ₁	7 ₁	5 ₁								7 ₁			1 ₁	3 ₁	3 ₁					
6	Јованов Мартина	енглески језик		4 ₁	4 ₂	2 ₁	1 ₁		8 ₁																														2 ₂							
7	Рогановић Татјана	руски језик	6 ₁					8 ₁	7 ₁				5 ₁	6 ₁	8 ₃	6 ₁	5 ₂	8 ₁							6 ₂	8 ₃	7 ₂	6 ₁	8 ₂		5 ₂	5 ₃	6 ₁	6 ₃	5 ₁	7 ₂	5 ₁	7 ₁	6 ₂	8 ₂						
8	Петричевић Маријана	ликовна култура																																					8 ₁	8 ₂	7 ₁	7 ₂	8 ₃			
9	Дајана Коларић	ликовна култура						6 ₃																																						
10	Русов Марија	ликовна култура				5 ₂	5 ₂	5 ₁	5 ₁																																					
11	Игор Радовић	ликовна култура																																												
12	Тамара Вуксановић	музичка култура	5 ₃																						5 ₁	5 ₂	6 ₂	6 ₁	8 ₁	8 ₃		8 ₂	5 ₁	5 ₃			6 ₃	5 ₁	7 ₂	5 ₂	5 ₃	7 ₁				
13	Заклан Младен	историја				5 ₁	6 ₂	8 ₃					7 ₁	5 ₃	6 ₂	7 ₂	6 ₃										7 ₁	8 ₂	6 ₃	7 ₂	5 ₂	8 ₃	6 ₁	8 ₁			8 ₂			6 ₁	8 ₂					
14	Доби Вукосава	географија	5 ₁	6 ₂	8 ₃	6 ₁							5 ₂		5 ₁	8 ₁	6 ₂								8 ₁	8 ₂	8 ₃								6 ₁	7 ₂	6 ₁	7 ₁	8 ₂			6 ₃	5 ₂	7 ₁	5 ₃	7 ₁
15	Михаиловић Светлана	физика		6 ₁	6 ₁								7 ₂	6 ₃		7 ₁	6 ₁	6 ₂										6 ₁	7 ₁	7 ₁																
16	Божовић Ана	физика					8 ₁		8 ₂			8 ₁																																		
17	Кричковић Ива	математика	5 ₁	5 ₁	5 ₃							7 ₁	7 ₂	5 ₁	5 ₃	5 ₁									7 ₁	5 ₁	7 ₂	5 ₂					5 ₃	7 ₁	5 ₁	5 ₂	7 ₁			7 ₁	5 ₁	5 ₃	7 ₁	5 ₁		
18	Божовић Ана	математика	8 ₁	8 ₁					8 ₁			8 ₁														8 ₁																				
19	Апелић Бојана	математика	8 ₂	8 ₁	8 ₂	6 ₁	6 ₁					6 ₁	8 ₃	6 ₂		6 ₃										8 ₂	6 ₂	6 ₁	6 ₃			6 ₂	8 ₁	8 ₂				8 ₃	6 ₃	6 ₁	6 ₂	8 ₂		8 ₂		
20	Браун Јасна	биологија	7 ₁				6 ₂	8 ₂	6 ₃							5 ₃	5 ₂	7 ₁	8 ₃	7 ₁	5 ₃	8 ₁	6 ₁	7 ₂						6 ₂		8 ₁	6 ₁	7 ₁		8 ₂	6 ₁		5 ₂	8 ₃	7 ₂					
21	Наташа Биљна-Дукић	биологија																																												
22	Љањић Љиља	хемија											8 ₂	8 ₂	8 ₁	7 ₂		7 ₁																												
23	Колашинац Славољуб	ТИТ		7 _{2a}	7 _{2a}	7 _{1a}	7 _{1a}	5 ₃	5 ₃						8 ₂	8 ₂		6 ₃	6 ₃																											
24	Божовић Драгутин	ТИТ		7 _{2a}	7 _{2a}	7 _{1a}	7 _{1a}	6 ₁	6 ₁																																					
25	Покрајац Небојша	Физичко васпитање	6 ₁	8 ₂	6 ₂	8 ₃							6 ₃	6 ₂	6 ₁	6 ₁	8 ₁	8 ₃							5 ₁	6 ₁	8 ₂							8 ₃	8 ₁	6 ₃	5 ₁	6 ₂	8 ₂			8 ₁	6 ₃	6 ₁		
26	Владимир Рахман	Физичко васпитање					7 ₁	7 ₁					5 ₃	5 ₂	7 ₁	5 ₁		7 ₂								7 ₁	5 ₂	5 ₃														7 ₂	5 ₂	5 ₃		
27	Бајор Славица	информатика и рач.		5 ₁	7 _{1a}	5 ₃	6 ₃	7 _{2a}	5 ₂																																			6 ₁	6 ₂	
28	Божовић Ана	информатика и рач.			7 _{1a}	8 ₁	7 _{2a}							8 ₂																																

Распоред часова разредна настава у школској 2023/2024. год.

НАСТАВНИК	ПОНЕДЕЉАК						УТОРАК						СРЕДА						ЧЕТВРТАК						ПЕТАК				
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5
Сања Боровић I1	Српски ј.	Математика	Дигитални	Енглески ј.			Математика	Српски ј.	Српски ј.	Физичко в.	Допунска нас.		Српски ј.	Математика	Ликовна к.	Енглески ј.			Математика	Српски ј.	СоН	Грађ.в./вер.	Физичко в.		Српски ј.	Математика	Музичка к.		ЧОС
Весна Звијер I2	Српски ј.	Математика	Свет око нас	Ликовна к.	ЧОС		Енглески ј.	Математика	Српски ј.	Физичко в.			Српски јез.	Математика	Музичка к.	Физичко в.	Дигитални		Математика	Српски ј.	Свет око нас	Грађ.в./вер.			Енглески ј.	Српски ј.	Математика	Физичко в.	Допунска нас.
Биљана Перовић II1	Српски ј.	Математика	Енглески ј.	Свет око нас	Физичко в.		Математика	Српски ј.	Ликовна к.	Ликовна к.	ЧОС		Енглески ј.	Српски ј.	Математика	Свет око нас	Физичко в.		Математика	Грађ.в./вер.	Српски ј.	Дигитални	Вна		Српски ј.	Математика	Музичка к.	Физичко в.	Допунска нас.
Слађана Бањанин II2	Српски ј.	Математика	Физичко в.	Музичка к.	Слоб. Акт.		Математика	Српски ј.	Свет око нас	Свет око нас	ЧОС		Српски ј.	Енглески ј.	Математика	Дигитални	Допунска		Математика	Грађ.в./вер.	Српски ј.	Физичко в.	Свет око нас		Енглески ј.	Српски ј.	Математика	Ликовна к.	Ликовна к.
Жељка Јовановић III1	Математика	Физичко в.	Српски ј.	Природа и доштво	ЧОС		Српски ј.	Математика	Енглески ј.	Физичко в.	Дигитални	Додатна нас.	Математика	Српски ј.	Српски ј.	Физичко в.	Допунска		Српски ј.	Математика	Грађ.в./вер.	Ликовна к.	Ликовна к.		Математика	Српски ј.	Музичка к.	Енглески ј.	

Наталија Говља IV1	Енглески ј.	Српски ј.	Математика	Природа и доштво	Допунска нас.		Српски ј.	Математика	Ликовна к.	Ликовна к.	ЧОС	Вна	Српски ј.	Математика	Енглески ј.	Физичко в.	Дигитални		Физичко в.	Српски ј.	Математика	Природа и доштво	Грађ.в./вер.		Физичко в.	Српски ј.	Математика	Музичка к.	Додатна нас.
Маита Булајић IV2	Физичко в.	Енглески ј.	Српски ј.	Математика	ЧОС		Физичко в.	Математика	Српски ј.	Природа и доштво	Допунска нас.		Физичко в.	Српски ј.	Математика	Музичка к.	Енглески ј.		Математика	Српски ј.	Природа и доштво	Грађ.в./вер.	Додатна нас.		Српски ј.	Математика	Ликовна к.	Ликовна к.	Вна

2.1.3. Дежурства наставника

ПОНЕДЕЉАК	УТОРАК	СРЕДА	ЧЕТВРТАК	ПЕТАК
1. Весна Девчић	1. Михаиловић Светлана	1. Рогановић Татјана	1. Ђурђевац Јелена	1. Далиборка Љешевић
2. Колашинац Славољуб	2. Покрајац Небојша	2. Јасмина Миловић	2. Божовић Ана	2. Маријана Петричевић
3. Славица Бајор	3. Јањић Љиља	3. Вукосава Доби	3. Апелић Бојана	3. Вуксановић Тамара
4. Русов Марија	4. Владимир Рахман	4. Кричковић Ива	4. Младен Заклан	4. Јасна Браун

2.1.4. Дежурства учитеља

ПОНЕДЕЉАК	УТОРАК	СРЕДА	ЧЕТВРТАК	ПЕТАК
1. Сања Боровић	1. Жељка Јовановић	1. Наталија Говља	1. Слађана Бањанин	1. Драгана Марковић
2. Весна Звјер	2. Биљана Перовић	2. Мартина Јованов	2. Брајковић Катарина	2. Чордаш Марина
				3. Маита Булајић

2.2. Календар образовательно-васпитног рада школе

2023.

рн	Септембар						
	П	У	С	Ч	П	С	Н
1.					1	2	3
2.	4	5	6	7	8	9	10
3.	11	12	13	14	15	16	17
4.	18	19	20	21	22	23	24
5.	25	26	27	28	29	30	
21 наставни дан							
рн	Октобар						
	П	У	С	Ч	П	С	Н
							1
6.	2	3	4	5	6	7	8
7.	9	10	11	12	13	14	15
8.	16	17	18	19	20	21	22
9.	23	24	25	26	27	28	29
10.	30	31					
22 наставна дана							
рн	Новембар						
	П	У	С	Ч	П	С	Н
			1	2	3	4	5
11.	6	7	8	9	10	11	12
12.	13	14	15	16	17	18	19
13.	20	21	22	23	24	25	26
14.	27	28	29	30			
22 наставна дана							

2024.

рн	Јануар						
	П	У	С	Ч	П	С	Н
	1	2	3	4	5	6	7*
	8	9	10	11	12	13	14
18.	15	16	17	18	19	20	21
19.	22	23	24	25	26	27	28
20.	29	30	31				
13 наставних дана							
рн	Фебруар						
	П	У	С	Ч	П	С	Н
				1	2	3	4
21.	5	6	7	8	9	10	11
22.	12	13	14	15	16	17	18
23.	19	20	21	22	23	24	25
24.	26	27	28	29			
19 наставних дана							
рн	Март						
	П	У	С	Ч	П	С	Н
					1	2	3
25.	4	5	6	7	8	9	10
26.	11	12	13	14	15	16	17
27.	18	19	20	21	22	23	24
28.	25	26	27	28	29*	30*	31*
19 наставних дана							

рн	Децембар						
	П	У	С	Ч	П	С	Н
					1	2	3
15.	4	5	6	7	8	9	10
16.	11	12	13	14	16	1	17
					6		
17.	18	19	20	21	22	2	24
					3		
	25	26	27	28	29	3	31
	*				0		
16 наставних дана				81 наставна дана			

рн	Април						
	П	У	С	Ч	П	С	Н
	1*	2	3	4	5	6	7
29.	8	9	10	11	12	13	14
30.	15	16	17	18	19	20	21
31.	22	23	24	25	26	27	28
32.	29	30					
19 наставних дана							

ЛЕГЕНДА	
	Почетак и завршетак полугодишта и наставне године
	Државни празници који се обележавају радно (наставни дан)
	Школска слава Свети Сава и Видовдан (радни, ненаставни дан)
	Завршетак квартала
	Ученички распуст, ненаставни или нерадни дани
	Верски празник
	Државни празник – нерадни дан
	Пробни и завршни испит за ученике 8.разреда

рн	Мај						
	П	У	С	Ч	П	С	Н
			1	2	3*	4*	5*
33.	6*	7	8	9	10	11	12
34.	13	14	15	16	17	18	19
35.	20	21	22	23	24	25	26
36.	27	28	29	30	31		
19 наставних дана							
рн	Јун						
	П	У	С	Ч	П	С	Н
						1	2
37.	3	4	5	6	7	8	9
38.	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
					*		
10 наставних дана							
						99	
						наставних дана	

2.3. Бројно стање ученика школе

ОДЕЉЕЊЕ	М	Ж	УКУПНО
I 1	13	13	26
I 2	15	10	25
УКУПНО:	28	23	51
II 1	9	17	26
II 2	15	8	23
УКУПНО:	24	25	49
III 1	14	8	22
III 2	12	11	23
УКУПНО	26	19	45
IV 1	10	14	24
IV 2	13	13	26
УКУПНО	23	27	50
I – IV	101	94	195
V 1	9	11	20
V 2	7	12	19
V3	7	16	23
УКУПНО:	23	39	62
VI 1	8	10	18
VI 2	9	10	19
VI3	8	11	19
УКУПНО:	25	31	56
VII 1	12	13	25
VII 2	8	15	23
УКУПНО:	20	28	48
VIII 1	12	9	21
VIII 2	11	9	20
VIII3	9	11	20
УКУПНО:	32	29	61
V-VIII	100	127	227
I-VIII	201	221	422

2.4. Образовни ниво родитеља

Квалификациона структура родитеља из године у годину се мења, све је више родитеља са вишом и високом спремом, мада и даље доминира број родитеља са средњом школском спремом. Упоредјујући квалификациону структуру родитеља са просеком у граду Врбасу уочава се да је у нашим условима ниска, те у већини случајева ученици не могу од родитеља да очекују помоћ у савладавању градива.

ПРЕГЛЕД ОБРАЗОВНОГ НИВОА РОДИТЕЉА УЧЕНИКА ПО РАЗРЕДИМА

РАЗРЕД	БЕЗ ОШ		ОШ		КВ		ССС		ВШС		ВСС	
	О	М	О	М	О	М	О	М	О	М	О	М
I	0	1	0	4	0	0	55	52	1	2	5	4
II	1	0	8	12	0	0	63	56	1	3	6	5
III	1	0	2	7	0	0	39	33	0	2	4	5
IV	0	0	2	8	1	1	55	52	0	0	5	4
V	0	0	9	6	3	4	56	54	0	1	2	4
VI	0	0	0	6	70	2	50	50	1	0	2	4
VII	1	2	4	8	5	0	42	44	0	0	4	2
VIII	0	1	9	6	3	2	46	49	2	3	7	4

Подаци о **дефицијентности породица** у школи говоре да постоји знатан број некомплетних породица. Велики број деце живи са једним родитељем. Посматрајући материјални положај породица наших ученика, може се констатовати веома мали број породица са примањима вишим од просека Републике, односно примањима која у овом тренутку обезбеђују нормалну егзистенцију породице, што нарочито неповољно делује у породицама које су подстанари.

2.5. Годишњи фонд редовне и изборне наставе

План наставе и учења за први циклус

Ред. бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗ.	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
5.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
9.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	-	-
10.	Пројектна настава							1	36
УКУПНО: А		20	720	21	756	21	756	21	756
Ред. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗ.	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Верска настава / Грађанско васпитање ¹	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе – Мађарски ј./ Русински ј. ²	2	72	2	72	2	72	2	72
УКУПНО: Б		1-3*	36-108	1-3*	36-108	1-3*	36-108	1-3*	36-108
УКУПНО: А+Б		21-23*	56-828*	2-24*	92-864*	1-23*	56-828*	1-23*	56-828*

¹ Ученик бира један од понуђених изборних програма

² Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику, може да изабере овај програм, али није у обавези

* Број часова за ученике који су изабрали матерњи језик/говор са елементима националне културе

Облици образовног – васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети и изборни програми и активности

Ред . бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21-23*	756-828*	22-24*	792-864*	21-23*	756-828*	21-23*	756-828*
2.	Пројектна настава ³	-	-	-	-			1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатна настава	-	-	-	-	-	-	1	36
5.	Настава у природи ⁴	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

³ Пројектна настава је обавезна за све ученике

⁴ Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником

Ре д. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗ.	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁵	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
5.	Екскурзија	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

⁵ Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта

План наставе и учења за други циклус

Ред. бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књиж.	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
4.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
6.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Физика	-	-	2	72	2	72	2	68
8.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
9.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
10.	Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68

11.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
12.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
12.	Физичко и здравствено васп.	2	72+54	2	72+54	3	108	3	102
УКУПНО: А		24	918	25	954	28	1008	28	952
Ред. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Грађанско васпитање/ Верска настава ¹	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик/говор са ел.националне културе – Мађарски ј./ Русински ј. ³	2	72	2	72	2	72	2	72
УКУПНО: Б		3	108	3-5*	108	3	108	3	102
УКУПНО: А+Б		27-	1026	28-30*	1062	31	1116	31	1054

¹Ученик бира један од понуђених изборних програма

²У складу са кадровским могућностима школе у школи се као други страни језик изучава Немачки језик

³Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм, али није у обавези

*Број часова за ученике који су изабрали матерњи језик/говор са елементима националне културе

Облици образовно – васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27-29*	1026-1098*	28-30*	1062-1134*	31-33*	1116-1188*	31-33*	1054-1122*
2.	Слободне наставне активности ⁴	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатни настава	1	36	1	36	1	36	1	36

⁴ Ученици 5. разреда определили су се за Животне вештине, Медијска писменост, Музиком кроз живот

Ученици 6. разреда определили су се за Животне вештине, Чуvari природе, Сачувајмо планету

Ученици 7. разреда определили су се за Моја животна средина, Домаћинство, Уметност

Ученици 8. разреда определили су се за Моја животна средина, Домаћинство, Филозофија са децом

Ре д. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁴	1	36	1	36	1	36	1	36
5.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње	

⁴ Ваннаставне активности могу да буду друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне и друге

2.6. Изборни предмети

Од ПРВОГ до ОСМОГ разреда изборни предмети:

- верска настава или грађанско васпитање

- матерњи језик са елементима националне културе: **русински језик, украјински језик и мађарски језик.**

Од петог до осмог разреда: други страни језик - **руски језик.**

2.7. Припремна настава

У складу са Правилником о програму завршног испита у основном образовању и васпитању за 2023/2024. годину организоваће се припремна настава за ученике VIII разреда из свих предвиђених наставних предмета у току другог полугодишта и десет дана пре полагања испита најмање два часа дневно.

За ученике који се упућују на полагање поправног или разредног испита школа организује припремни образовно–васпитни рад у трајању од 5 дана разреда у јунском или августовском року.

Испити

Након завршеног осмог разреда ученици полажу завршни испит.

Завршним испитом процењује се степен остварености општих и посебних стандарда постигнућа у основном образовању и васпитању.

Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом полаже завршни испит, у складу са његовим моторичким и чулним могућностима, односно условима које захтева одређена врста инвалидитета.

2.8. Подршка ученицима

УЧЕНИЦИ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА

ОЕЦД опис карактеристика ученика са потребом за додатном образовном подршком	
А: Ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом	Ученик има сметње у развоју или инвалидитет: телесни инвалидитет (недостаци делова тела) моторичке сметње (отежано кретање и/или коришћење руку, потпуна немогућност ходања и/или коришћења руку), чулне сметње (значајна слабовидост и слепило, наглувост или глувоћа), сметње у интелектуалном функционисању, комуникацијске сметње (сметње из спектра аутизма и АДХД) и вишеструке сметње. Овој групи припадају ученици чије сметње имају јасан биолошки узрок.
Б: Ученици са специфичним тешкоћама у учењу	Ученик има специфичне тешкоће у учењу, иако нема тешкоће у интелектуалном функционисању (тешкоће у читању, писању и рачунању), или тешкоће у учењу због проблема у понашању или емоционалном развоју (на пример: злостављана и занемарена деца)
Ц: Ученици из социјално - економски нестимулативних средина	Ученик који има тешкоће у учењу услед тога што живи и развија се у социјално нестимулативној средини (деца из сиромашних породица, деца која дуже време бораве у болници или социјалној установи затвореног типа) или услед тога што ученик живи и развија се у средини, односно породици која не говори језиком на коме се одвија настава.

ПЛАН РАДА СА НАПРЕДНИМ УЧЕНИЦИМА

Садржај рада	Носиоци реализације	Време реализације
Идентификација напредних ученика	одељенски старешина, предметни наставници, стручна служба, родитељи	током школске године
Стручно усавршавање унутар установе: хоризонтално учење, угледно/огледни час	СТИО	током школске године
Организација и реализација образовно–васпитног рада са напредним ученицима	одељењски старешина, предметни наставници	током школске године
Праћење рада и напредовања напредних ученика	одељењски старешина, предметни наставници, педагог	током школске године
Праћење и процена реализације процеса образовно–васпитног рада са напредним ученицима	управа школе, наставничко веће, предметни наставници	током школске године
Вођење документације о напредним ученицима	одељењски старешина, предметни наставници	током школске године

2.9. План транзиције

План транзиције обухвата активности на преласку ученика са једног нивоа образовања на други - из предшколске установе у школу, из четвртог у пети разред и на преласку у средњу школу. За ученике четвртог разреда ради лакшег преласка са разредне на предметну наставу организују се часови предметне наставе са предметним наставницима који ће реализовати наставу у петом разреду.

План транзиције при преласку из предшколске установе у основну школу

Активности	Носиоци активности	Време реализације
Сарадња између установа (отворена врата школе, промоција школе у вртићу)	васпитачице, учитељице, педагог	Од фебруара
Састанак представника СТИО тимова обе установе (упознавање са учитељицом и креирање мера подршке везане за адаптацију на установу и учитељицу пре пријема првака)	СТИО тим предшколске установе, СТИО тим основне школе	до септембра
Прикупљање педагошке документације о детету (педагошки профил, мере индивидуализације, ИВОП уз ПИСМЕНУ САГЛАСНОСТ РОДИТЕЉА)	СТИО тим предшколске установе, СТИО тим основне школе	током другог полугодиште, до септембра

План транзиције при пореласку са разредне на предметну наставу

Активности	Носиоци активности	Време реализације
Посета наставника предметне наставе одељењима 4. разреда	учитељице 4. разреда, наставници	По договору једном у првом полугодишту и/или једном у другом полугодишту
Реализација часа наставника предметне наставе у одељењима 4. разреда	учитељице 4. разреда, наставници	По договору једном у првом полугодишту и/или једном у другом полугодишту
Одељењско веће ради представљања ученика одељења 5. разреда одељењском већу од стране учитељице	ОВ 5. разреда, учитељице	септембар
Састанак тима за подршку ради израде новог плана прилагођавања	СТИО тим, учитељица, родитељи	септембар

Праћење адаптације новоуписаног ученика	Учитељице/ ОВ текућег разреда, родитељи	током школске године
---	---	----------------------

План транзиције при преласку из основне школе у средњу школу

Активности	Носиоци активности	Време реализације
Сарадња између ОШ и СШ	СТИО основне школе, СТИО средње школе	друго полугодипта 8. разреда
Посета детета будућој СШ	СТИО основне школе, СТИО средње школе	друго полугодиште 8. разреда
Сарадња са другим институцијама (ДЗ, ШУ НС, Инерресорна комисија, Уписна комисија)	СТИО основне школе, СТИО средње школе, представници установа, родитељи	друго полугодиште 8. разреда
Прикупљање педагошке документације о детету (педагошки профил, мере индивидуализације, ИОП уз ПИСМЕНУ САГЛАСНОСТ РОДИТЕЉА)	СТИО основне школе, СТИО средње школе	почетком школске године
Менторисање наставника и стручних сарадника средње школе од стране СТИО и одељењског старешине основне школе	СТИО Одељењске старешине обе школе	на почетку школске године током године по потреби

Настава код куће и на даљину

Родитељ ученика има право да за своје дете изабере основно образовање код куће или на даљину. Основни задатак школе је да омогући квалитетно образовање и васпитање за сваког ученика. Уколико родитељ изабере овај вид образовања, уз претходну сагласност Министарства у току године ће се правити план за конкретног ученика.

Настава за ученике на болничком лечењу

Родитељ ученика је дужан да о потреби организовања наставе код куће или у здравственој установи обавести школу. За ученике који због већих здравствених проблема или хроничних болести не могу да похађају наставу дуже од три недеље, настава се организује у кући, односно здравственој установи. Уколико родитељ изабере овај вид образовања, уз претходну сагласност Министарства, у току године ће се правити план за конкретног ученика. Настава за ученике на болничком лечењу уређена је *Правилником о начину организовања наставе за ученике на дужем кућном и болничком лечењу* (СЛ. Гласник РС, бр. 66/2018).

2.10. Ритам радног дана школе

ПРВА - ПРЕПОДНЕВНА СМЕНА

Час	Почетак	Завршетак	Час	Почетак	Завршетак
1	7:30	8:15	2	8:20	9:05
3	9:30	10:15	4	10:20	11:05
5	11:10	11:55	5	12:00	12:45

ДРУГА - ПОПОДНЕВНА СМЕНА

Час	Почетак	Завршетак	Час	Почетак	Завршетак
1	13:00	13:45	2	13:50	14:35
3	15:00	15:45	4	15:50	16:35
5	16:40	17:25	6	17:30	18:15

2.11. Одељењске старешине

РАЗРЕД И ОДЕЉЕЊЕ	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ
I ₁	Весна Звијер
I ₂	Сања Боровић
II ₁	Биљана Перовић
II ₂	Слађана Бањанин
III ₁	Жељка Јовановић
III ₂	Драгана Марковић
IV ₁	Наталија Говља
IV ₂	Маита Булајић

РАЗРЕД И ОДЕЉЕЊЕ	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ
V ₁	Ива Кричковић
V ₂	Вукосава Доби
V ₃	Тамара Вуксановић
VI ₁	Небојша Покрајац
VI ₂	Татјана Рогановић
VI ₃	Далиборка Љешевић
VII ₁	Јасна Браун
VII ₂	Марина Чордаш
VIII ₁	Ана Божовић
VIII ₂	Бојана Апелић
VIII ₃	Јелена Ђурђевац

2.12. Подела предмета по наставницима школска 2023/2024. год.

Ред. број	Име и презиме наставника	Наставни предмет који предаје	Одељења у којима предаје	Недељни број часова обавезне наставе	Други наставни предмет који предаје	Одељења у којима предаје	Недељни број часова
1.	Љешевић Далиборка	српски језик	V 2,3 VI 2,3	18			
2.	Миловић Јасмина	српски језик	VI1 VIII1	8			
3.	Ђурђевац Јелена	српски језик	V1 VII1,2 VIII2,3	21			
4.	Апелић Бојана	математика	VI 1,2,3 VIII 2,3	20			
5.	Божовић Ана	математика	VIII1	4	ТИО Информатика Физика	VIII1,2,3, VII1,2B VIII1,2,3	15
6.	Кричковић Ива	математика	V1,2,3 VII1,2	20			
7.	Лена Павловић Ивезић	грађанско васпитање	V1,2,3	4	ФООО Админист. Радник 50%		
8.	Чордаш Марина	енглески језик	I 2 III 1,2 VII 1,2	16			
9.	Заклан Весна	енглески језик	VI 2,3 VIII 2,3	10	Библиотека		50%
10.	Јованов Мартина	енглески језик	I1 II1,2 IV 1,2 VIII 1	12			
11.	Рогановић Татјана	руски језик	V1,2,3 VI1,2,3 VII1,2 VIII1,2,3	22			
13.	Михаиловић Светлана	физика	VI1,2,3 VIII1,2	10			
14.	Јањић Љиљана	хемија	VII,VIII	10			
15.	Браун Јасна	биологија	V2,3 VI, VII, VIII	20			

16.	Дукић Наташа	биологија	V1	2			
17.	Заклан Младен	историја	V - VIII	20			
18.	Доби Вукосава	географија	V - VIII	20			
19.	Живко Томић	техника и технологија	V1,2,3 VI2,3 VII1a,b VIII1,2,3	20			
20.	Божовић Драгутин	техника и технологија	VI1 VII1,2A	6			
21.	Радовић Игор	ликовна култура	VI2	1			
22.	Дајана Коларић	ликовна култура	VI3	1			
23.	Петричевић Маријана	ликовна култура	VII1,2 VI1,2,3	5			
24.	Русов Марија	ликовна култура	V1,2,3 VIII1,2,3	7			
25.	Вуксановић Тамара	музичко васпитање	V - VIII	13			
26.	Покрајац Небојша	физичко васпитање	V1 VI1,2,3 VIII1,2,3	20			
27.	Рахман Владимир	физичко васпитање	V1,2,3 VII1,2	13			
28.	Тот Анита	мађарски језик					
29.	Мали Славица	русински језик					
30.	Бајор Славица	информатик а и рачунарство	V1,2,3 VI1,2,3 VII1,2A VIII1,2,3	8			
31.	Говља Наталија	учитељ		20			
32.	Булаић Маита	учитељ		20			
33.	Перовић Биљана	учитељ		20			
34.	Боровић Сања	учитељ		20			
35.	Звијер Весна	учитељ		20			
36.	Јовановић Жељка	учитељ		20			

37.	Марковић Драгана	учитељ		20			
38.	Бањанин Слађана	учитељ		19			
ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК учитељице: Јелена Бубања и Милена Гајић							
39.	Катарина Брајковић	православн и катих.	V1,2 VI1,2,3 VII1,2 VIII1,2,3				
40.	Перовић Гордана	грађанско васпитање	VI1,2,3 VII1,2 VIII1,2,3				

3. ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ СТРУЧНИХ ОРГАНА ШКОЛЕ

3.1. План и програм педагошког колегијума

Задатак Педагошког колегијума је да уочава, запажа и разматра битнија питања унапређења рада школе. Да афирмише квалитет рада школе и да истиче и препознаје подручја и питања у којима школа у раду заостаје, те да налази и предлаже начине и мере отклањања недостатака. Својим стручним и мобилним присуством у раду Педагошки колегијум ће помоћи директору школе да битно и свестрано сагледава комплексност целокупног образовно-васпитног рада, а он у складу с тим да уприличи рад Наставничког већа.

Осим предлога за одговоран редован и сврсисходан рад Наставничког већа, битна и незаменљива улога Колегијума је да на подручју целокупног образовно-васпитног рада школе уочава пропусте и недостатке, да на њих указује и предлаже Наставничком већу мере и начине за санкцију и кориговање недостатака у раду.

Често су та питања која се ређе појављују у раду Наставничког већа, а битна су или незаобилазна у образовно-васпитној пракси.

ЗАДАЦИ ПЕДАГОШКОГ КОЛЕГИЈУМА

Планирање и праћење реализације образовно-васпитног рада;

Утврђивање форме и потребне документације за планирање и припремање образовно-васпитног рада;

Утврђивање критеријума за утврђивање знања ученика;

Праћење и анализа резултата рада;

Праћење реализације програма васпитног рада и усклађивање ставова за што адекватнију реализацију;

Утврђивање проблема у поступку реализације образовно-васпитних захтева и налажење решења за њихово отклањање у оквиру Колегијума;

Стално праћење и анализа плана и програма са критичким освртом на програм и облик реализације;

Налажење могућности за примену диференцираних облика рада са ученицима;

Праћење рада слободних активности и налажење најбољих решења за њихову организацију усклађену са педагошким захтевима;

Организовање изборних и факултативних предмета;

Организовање додатног рада;

Планско спровођење и усклађивање провере задацима објективног типа као и вредновање усвојених образовно-васпитних утицаја;

Организовање, праћење и унапређивање рада одељенских заједница и ученичког парламента;

Унапређивање свих видова сарадње са родитељима, друштвеном средином и осталим чиниоцима везаним за реализацију програма рада школе;

Планирање разних видова стручног усавршавања;

Организовање и праћење рада културне и јавне делатности школе;

Планирање друштвено-корисног рада;

Договор о употреби и коришћењу наставних учила и средстава, као и планирање потребе за њиховим обнављањем;

Праћење здравственог стања ученика и рад на унапређивању њиховог здравља;

Поред наведених задатака, колегијум ће се залагати и за решавање других питања.

ПЛАН РАДА ПЕДАГОШКОГ КОЛЕГИЈУМА за школску 2023/2024. годину

Активности	Носиоци активности	Време реализације
- Доношење плана рада педагошког колегијума за школску 2023/24.	Чланови Педагошког колегијума	Септембар 2023.
-Утврђивање распореда контролних и писмених задатака, распореда додатне, допунске наставе и секција		
-Предлог плана стручног усавршавања		
-Организовање педагошко-инструктивног увида и надзора		
-Анализа успеха и дисциплине на крају првог класификационог периода	Чланови Педагошког колегијума	Новембар 2023.
Редовност похађања наставе		
Рад са децом која имају потешкоће у развоју		
-Реализација планова свих облика рада		
-Доношење ИОП-а		
-Извештај о опсервацији наставе	Чланови Педагошког колегијума	Децембар 2023.
-Реализација угледних часова		
-Рад са талентованим ученицима		
-Професионална орјентација ученика		
-Реализација школских програма и пројеката	Чланови Педагошког колегијума	Фебруар 2023.
-Анализа успеха на крају првог полугодишта и мере за унапређивања		
-Мере за унапређивање образовно-васпитног рад у другом полугодишту		
-Организовање активности поводом прославе Светог Саве		
-Разматрање календара такмичења и организовање истих		

-Разматрање предлога плана стручног усавршавања наставника и стручних сарадника и давање мишљења на исти		
-Анализа реализације програма образовно-васпитног рада, усавршавања наставника и унапређивање наставе	Чланови Педагошког колегијума	Март 2024.
-Активности у оквиру развојног планирања		
-Активности у оквиру самовредновања		
-Одлука о коришћењу уџбеника	Чланови Педагошког колегијума	Април 2024.
-Организација завршног испита		
-Осврт на сарадњу са родитељима и ваншколским институцијама		
-Утврђивање успеха, дисциплине и похађање наставе на крају другог полугодишта	Чланови Педагошког колегијума	Јун 2024.
-Извештај о раду за школску 2023/24.годину		

3.2. Програм рада Наставничког већа

Месец	Садржај, активности	Носиоци и сарадници	Начин, исходи
IX	Усвајање записника са претходне седнице Наставничког већа		
	Усвајање предлога извештаја о реализацији Годишњег плана рада за 2022/2023.школску годин		
	Усвајање предлога Годишњег плана рада за 2023/2024. годину		
	Разматрање извештаја о раду директора и раду школе за период од 01. 03.2023. до 31.08. 2023. године	наставници директор педагог председници актива и већа	седнице консултације договори записници планови програми анализе
	Утврђивање предлога Програма стручног усавршавања наставника и стручних сарадника за 2023/2024. годину		
	Разматрање организације образовно-васпитног рада за школску 2023/2024. годину		
	Промене у именовану чланова тимова за школску 2023/2024. годину		

	<p>Додатна наставна средства за школску 2023/2024. годину</p> <p>Правила понашања у школи за ученике и запослене</p> <p>Текућа питања</p>		
XI	<p>Анализа успеха ученика на крају првог тромесечја</p> <p>Анализа реализације наставног плана и програма на крају првог тромесечја</p> <p>Анализа реализације осталих облика образовно-васпитног рада у школи</p> <p>Анализа реализације програма инклузивног образовања у школи</p> <p>Припремање календара такмичења ученика и обезбеђивање услова за њихово припремање</p>	<p>наставници</p> <p>директор</p> <p>педагог</p> <p>председници актива и већа</p>	<p>седнице</p> <p>консултације</p> <p>договори</p> <p>анализе</p> <p>извештаји</p>
XII	<p>Анализа успеха ученика на крају првог полугодишта</p> <p>Анализа реализације наставног плана и програма на крају првог полугодишта</p> <p>Анализа реализације осталих облика образовно-васпитног рада у школи на крају првог полугодишта</p> <p>Анализа реализације програма инклузивног образовања у школи у току првог полугодишта и усвајање извештаја</p> <p>Анализа рада стручних актива, већа и тимова у првом полугодишту и усвајање извештаја</p>	<p>наставници</p> <p>директор</p> <p>педагог</p> <p>председници актива и већа</p>	<p>седнице</p> <p>консултације</p> <p>договори</p> <p>анализе</p> <p>извештаји</p>
I-II	<p>Организовање прославе Светог Саве</p> <p>Питања и проблеми допунске, додатне наставе и секција</p> <p>Извештај о раду стручних већа</p>	<p>наставници</p> <p>директор</p> <p>педагог</p> <p>председници актива и већа</p>	<p>седнице</p> <p>консултације</p> <p>договори</p> <p>анализе</p>

	Праћење стручног усавршавања наставника и стручних сарадника;		
III-IV	Анализа успеха ученика на крају трећег тромесечја Анализа реализације наставног плана и програма на крају трећег тромесечја Анализа реализације осталих облика образовно-васпитног рада у школи на крају трећег тромесечја Активност у вези завршних испита	наставници директор педагог председници актива и већа	седнице консултације договори анализе дневници рада записници
V	Анализа успеха ученика осмог разреда на крају године Анализа реализације наставног плана и програма на крају године Информације у вези наредних активности око завршног испита ученика осмог разреда Извештај Тима за самоевалуацију и усвајање Акционог плана Анализа учешћа ученика на такмичењима и разматрање постигнутих резултата	наставници директор педагог председници актива и већа	седнице консултације договори анализе информације разговори
VI	Анализа успеха ученика на крају дугог полугодишта Анализа реализације наставног плана и програма на крају дугог полугодишта Анализа реализације осталих облика образовно-васпитног рада у школи на крају другог полугодишта Анализа реализације предшколских програмских садржаја на крају полугодишта Анализа реализације програма инклузивног образовања у школи у току дугог полугодишта и усвајање извештаја Анализа рада стручних актива, већа и тимова у другом полугодишту и усвајање извештаја за школску годину Анализа рада на реализацији завршног испита за ученике осмог разреда	наставници директор педагог председници актива и већа	седнице консултације договори анализе разговор извештаји

	Извештај уписа ученика у први разред средње школе Анализа реализације наставе у природи и екскурзија ученика Анализа реализације Школског програма и усајање извештаја		
VIII	Организација поправних испита, утврђивање успеха ученика после одржаних поправних испита Утврђивање распореда часова Утврђивање одељењских старешина, на предлог директора школе Предлагање задужења наставника и стручних сарадника у извршавању појединих задатака Усвајање предлога извештаја о реализацији Годишњег плана рада Усвајање предлога Годишњег плана рада за следећу школску годину	наставници директор педагог председници актива и већа	седнице консултације договори

3.3. Програм рада одељењских већа

Планови рада одељењских већа I- IV разреда

Садржај рада	Време реализације			
	I	II	III	IV
- Планирање наставних и ваннаставних активности	IX	IX	IX	IX
- Снабдевеност ученика уџбеницима и прибором	IX	IX	IX	IX
- Организовање родитељских састанака	IX	IX	IX	IX
- Утврђивање распореда часова и организовање допунске	IX	IX	IX	IX
- Планирање активности у Дечјој недељи	X	X	X	X
- Организовање излета посета и рекреативне наставе	IX	IX	IX	IX
- Вредновање рада школе				
- Распоред писмених задатака				IX
- Критеријуми за избор ученика за додатну наставу				IX
- Настава математике у IV разреду - корелација са				IX
- Степен прилагођености ученика првог разреда на школу,	X			
- Успех и дисциплина ученика и реализација програмских	XI	XI	XI	XI
- Одржавање родитељских састанака	XI	XI	XI	XI
- Анализа успеха и дисциплине ученика на крају првог	XII	XII	XII	XII
- Припреме за прославу Светог Саве	I	I	I	I
- Стручно усавршавање наставника-	I		I	
- Заштита здравља ученика - лична хигијена	II		II	II
- Задаци већа на побољшању успеха који проистичу из	II	II	II	II
- Сарадња са родитељима	II	II	II	II
- Професионална оријентација у редовној настави				II
- Реализација програмских задатака и успех ученика на крају	IV	IV	IV	IV
- Остварени резултати у допунској настави	IV	IV	IV	IV
- Извођење рекреативне наставе ,излета	IV	IV	IV	IV
- Припреме за прославу Дана школе	IV	IV	IV	IV
- Сарадња са већем петог разреда				IV
- Припрема приредбе за пријем првака				IV
- Анализа реализације програмских задатака и успех ученика	VI	VI	VI	VI
- Анализа реализације плана излета и посета	VI	VI	VI	VI
- Доношење одлуке о избору уџбеника за наредну школску	VI	VI	VI	VI
- Анализа рада већа током протекле године Планирање рада	VI	VI	VI	VI
- Ефекти "Школе без насиља"				
- Вредновање рада школе-шта смо урадили и шта даље	VI	VI	VI	VI

Планови рада одељењских већа V – VIII разреда

Садржај рада	Време реализације			
	V	VI	VII	VIII
- Снабдевеност ученика уџбеницима, приручницима и прибором	IX	IX	IX	IX
- Сарадња разредних старешина са учитељима	IX			
- Упознавање разредног већа са ученицима који имају тешкоће у праћењу наставе	IX			

- Усклађивање рада наставника и корелација предмета		IX	IX	IX
- Усвајање распореда писмених задатака	IX	IX	IX	IX
- Рад на професионалној оријентацији ученика		IX	IX	IX
- „Школа без насиља“				
- Вредновање рада школе				
- Психичке и физичке промене код деце у пубертету			IX	IX
- Припреме за организовање екскурзије	IX	IX	IX	IX
- Анализа реализације програмских задатака и успех и дисциплина ученика на крају првог тромесечја	XI	XI	XI	XI
- Мере за побољшање успеха	XI	XI	XI	XI
- Напредовање ученика који заостају у психофизичком развоју	XI	XI	XI	XI
- Обухваћеност ученика друштвеним и слободним активностима	XI	XI	XI	XI
- Анализа реализације програмских задатака и утврђивање успеха и дисциплине ученика на крају првог полугодишта	XII	XII	XII	XII
- Мере за побољшање успеха	XII	XII	XII	XII
- Анализа реализације програмских задатака, успеха и дисциплине ученика на крају трећег тромесечја	IV	IV	IV	IV
- Мере и задаци којима се може утицати на побољшање успеха ученика	IV	IV	IV	IV
- Припреме за прославу Дана школе	IV	IV	IV	IV
- Анализа реализације програмских задатака , утврђивање успеха и дисциплине ученика на крају другог полугодишта	VI	VI	VI	VI
- Предлози за похвале и казне, избор ученика генерације 8 р.	VI	VI	VI	VI
- Анализа рада већа у протеклој школској години - Планирање рада одељенског већа за наредну годину	VI	VI	VI	VI
- Ефекти "Школе без насиља"	VI	VI	VI	VI
- Анализа резултата поправних испита	VIII	VIII	VIII	VIII
- Утврђивање успеха ученика после поправних испита	VIII	VIII	VIII	VIII

3.4. План и програм рада стручних већа

Основни задатак рада у стручном већу је стручно, методичко и педагошко усавршавање у циљу унапређивања наставе, то се остварује на:

- стручним састанцима,
- огледним часовима,
- предавањима и саопштењима самих чланова или стручњака изван школе.

ГЛОБАЛНИ ПРОГРАМ СТРУЧНИХ ВЕЋА

Организационо материјални услови рада

- доношење плана рада стручних актива
- договор о броју седница, времену одржавања и њиховом садржају
- предлог набавке наставних средстава, учила и попуњавање збирки
- унапређивање сарадње и координација са другим активима

Организациона питања, реализације плана и програма рада ОВ

-договор о начину планирања рада ОВ

-утврђивање организације и реализације допунског рада са ученицима који заостају у савлађивању градива

- организација додатног рада
- пројектовање нових учила, чување дидактичког материјала.

Унапређивање процеса ОВ

-корелација наставних садржаја

- уједначавање критеријума у настави, пимена поузданих инструмената,
- примена савремене наставне технологије

-утврђивање начина подстицања ученика у циљу побољшања мотивисаности за школско

такмичење

-размена дидактичког материјала

Праћење реализације рада ОВ

-утврђивање резултата рада ученика за самостално учење

-методе и поступци рационализације процеса образовања

Стручно усавршавање наставника

- рад на правилној оријентацији наставника почетника и њиховом индивидуалном, стручном и педагошком усавршавању

- међусобна размена искуства,
- организација теоријских предавања,
- решавање актуелних наставно-васпитних проблема

Подношење извештаја о раду

- писмени извештај о раду на крају школске године

- о раду стручних актива воде се записници који чине саставни део педагошке документације.

ПЛАНОВИ РАДА СТРУЧНИХ ВЕЋА

3.4.1. План рада стручног већа наставника разредне наставе

Руководилац: Маита Булајић

Време	Садржај рада активности	Начин	Место реализације	реализатори
IX	Усаглашавање распореда часова(предметна настава) и организација рада	-усклађивање, договор, избор	школа	чланови већа, наставнице енглеског језика, вероучитељ, педагог
	Предлог за набавку наставних средстава и дидактичког материјала	-договор, дискусија	школа	чланови већа, педагог
	Сарадња са организацијом Друштво учитеља Нови Сад	-договор о сарадњи и избор координатора са ДУНС-ом	школа	чланови већа, педагог
	Сарадња са организацијом Црвеног крста	-договор о сарадњи	школа	чланови већа, педагог
	Сарадња са Музичком школом	-договор о сарадњи (информисање, договори , подела анкете родитељима ради пријављивања тачног броја заинтересованих ученика, распоред концерата ће бити саопштен учитељима након резултата анкете)	школа	чланови већа
	-Избор часописа за децу	-договор о набавци и коришћењу дечје штампе	школа	чланови већа, педагог
	Настава у природи, излети	-договор о терминима	школа	чланови већа, педагог
	Пријем првака	-извештавање, анализа	школа	чланови већа (одељењске старешине 2.разреда), педагог
	Евидентирање ученика за инклузивно образовање	-дискусија, размена искустава	школа	чланови већа, педагог

	Продужени боравак	-утврђивање бројног стања ученика који ће долазити у продужени боравак, броја група и договор о сарадњи учитеља са учитељима продуженог боравка креативних радионица	школа	чланови већа, педагог
XI	Договор око реализације часова у библиотеци	-договор око термина	школа	стручни актив, библиотекар
	Распоред угледних часова од 1- 4. разреда	-договор о терминима реализације угледних часова од 1- 4. разреда	школа	чланови већа, педагог
	Стручно усавршавање (посећени семинари)	-извештавање, размена искустава	школа	чланови већа, педагог
	Постављање релевантних васпитних циљева у редовној настави (избор наставних садржаја који се могу користити за превенцију насиља)	Договори, дискусија	школа	чланови већа, педагог
	Обележавање дана просветних радника	-договор и подела задужења	школа	чланови већа, педагог
XII	Реализација редовне, допунске и додатне наставе и слободних активности на крају првог полугодишта	-извештавање	школа	чланови већа, педагог
	Анализа успеха и дисциплине на крају првог полугодишта	-извештавање	школа	стручни актив, педагог
	Реализација индивидуализације у раду и ИОП-а	-извештавање и дискусија	школа	чланови већа, педагог
	Оцена остварености образовних стандарда	-анализа, упоређивање, дискусија	школа	чланови већа, педагог
	-Зимски сусрети учитеља	-планирање стручног усавршавања на зимским сусретима	школа	чланови већа, педагог
	-Новогодишње прославе, изложбе, уређење школе, приредбе	-договор око новогодишње прославе и приредбе...	школа	чланови већа, педагог
	Стручно усавршавање (посећени семинари)	-евидентирање о посећеним семинарима	школа	чланови већа, педагог

II	-Рад са ученицима којима је потребна помоћ и подршка	-разговор о напредовању	школа	чланови већа, педагог
III	-Сарадња са ПУ „Бошко Буха“	-договор и посета деце из вртића	свечана сала школе	чланови већа, педагог,
	Анализа угледних часова од 1- 4. разреда	- коментарисање угледних часова од 1- 4. разреда	школа	чланови већа, педагог
	- Припреме за избор уџбеника за наредну школску годину	- Предлози, упоређивање, анализирање и договори о избору уџбеника	школа	чланови већа
IV	Организовање продајне Васкршње изложбе	-договор и реализација	школа	чланови већа, педагог
	Анализа успеха и дисциплине на крају трећег класификационог периода	-извештавање		чланови већа, педагог
	Реализација индивидуализације у раду и ИОП-а	-извештавање и дискусија		чланови већа, педагог
	Оцена остварености образовних стандарда	-анализа, упоређивање, дискусија		чланови већа, педагог
	Реализација редовне, допунске и додатне наставе и слободних активности на крају трећег класификационог периода	-извештавање	школа	чланови већа, педагог
	Стручно усавршавање (посећени семинари)	-извештавање, размена искустава	школа	чланови већа, педагог
	Позоришне представе	-посета позоришта	Позоришта	чланови већа
VI	Анализа реализације редовне, допунске и додатне наставе и слободних активности на крају другог полугодишта школске 2022/2023. године	-извештавање	школа	чланови већа, педагог
	Анализа успеха и дисциплине на крају другог полугодишта школске 2022/2023. године	-извештавање	школа	чланови већа, педагог
	Реализација индивидуализације у раду и ИОП-а	-извештавање и дискусија	школа	чланови већа, педагог
	Оцена остварености образовних стандарда	-анализа, упоређивање, дискусија	школа	чланови већа, педагог

	Стручно усавршавање(посећени семинари)	-извештавање, размена искустава	школа	чланови већа, педагог
	-Подела књига и диплома за ученике који су освојили награде на такмичењима	-награђивање	школа	чланови већа
	-Анализа рада стручног већа учитеља и предлог плана за следећу школску годину	-разговор о раду већа и договор за следећу школску годину	школа	чланови већа, педагог
VIII	-Планирање стручног усавршавања	-договор о присуствовању на семинарина и примени нових знања у пракси	школа	чланови већа, педагог
	-Усвајање плана и програма рада стручног већа за школску 2023/2024. годину	-упознавање учитеља са планом и програмом рада већа	школа	чланови већа, педагог

3.4.2. План рада стручног већа наставника друштвених наука

IX	Планирање угледних и огледних часова	Међусобни договор Стручног већа као и договор са другим Стручним већима		Чланови Стручног већа
	Усклађивање критеријума оцењивања према стандардима	Међусобни договор чланова Стручног већа		Чланови Стручног већа
	Корелација унутар Стручног већа	Међусобни договор чланова Стручног већа		Чланови Стручног већа
	Корелација са другим Стручним већима	Договор око угледних и огледних часова, појединих наставних тема или наставних јединица и слично		Чланови Стручног већа
	Планирање писмених задатака и контролних вежби	Усклађивање термина		Чланови Стручног већа
	Припрема и реализација иницијалног теста	Сарадња на изради иницијалних тестова, прегледање, анализа резултата		Наставници српског и енглеског језика
	Припрема ученика од V до VIII разреда за реализацију излета и екскурзија	Упознавање ученика са културно-историјским споменицима које ће обићи на излету или екскурзији кроз историјске садржаје, песме, приче и слично		Наставник историје и чланови Стручног већа

XI	Анализа остварености програмских садржаја, тешкоће у реализацији програма и предлог мера за њихово превазилажење	Дискусија		Чланови Стручног већа
	Анализа успеха ученика на крају провог класификационог периода	Извештаји предметних наставника чланова Стручног већа (недовољне оцене, указивање на даровите ученике као и оне са тешкоћама у савладавању наставних програма и садржаја)		Чланови Стручног већа
	Процена прилагођености ученика петог разреда	Анализа и дискусија		Чланови Стручног већа
	Процена стандарда	Анализа и дискусија		Чланови Стручног већа
	Самовредновање	Сарадња са ПП службом		Чланови Стручног већа и ПП служба
	Реализација огледних и угледних часова	Договори око термина, анализа посећених часова		Чланови Стручног већа
	Узајамна посета часовима чланова Стручног већа	Договори, размена искустава, анализа		Руководилац Стручног већа и чланови Стручног већа
	Обележавање Дана примирја у Првом светском рату	Радио емисија		Наставник историје
	Посета културним установама	Групне посете кроз рад Одељенских заједница и наставника српског, енглеског, руског језика и историје	Библиотеке, музеји, архиви, позоришта и слично	Чланови Стручног већа
	Планирање тема за писмене задатке	Договор предметних наставника		Наставници српског, енглеског и
XII	Припрема за прославу Светог Саве	Одабир ученика за учешће на приредби	Учионица, свечана сала	и наставници српског језика
	Анализа реализације плана и програма редовне, допунске и додатне наставе и ваннаставних активности	Извештај предметних наставника		Чланови стручног већа
	Анализа успеха ученика на крају првог полугодишта	Извештај предметних наставника		Чланови Стручног већа
	Анализа рада ученика са посебним потребама	Сарадња са стручном службом		Чланови Стручног већа и педагог
	Самовредновање	Сарадња са стручном службом		Чланови Стручног већа и педагог

	Стручно усавршавање	Извештај наставника који су похађали неки семинар		Чланови Стручног већа
	Посета културним установама	Групне посете кроз рад Одељенских заједница и наставника српског, енглеског, руског језика и историје	Музеји, изложбе, библиотеке, позоришта и слично	Чланови Стручног већа

IV	Обележавање Светског дана књиге	Радио емисија		Наставници српског језика
	Обележавање Ускрса			Чланови Стручног већа
	Учествовање на градским такмичењима		Школе у којима се одвијају такмичења	Чланови Стручног већа
	Анализа резултата градских такмичења	Извештај предметних наставника		Чланови Стручног већа
	Реализација огледних и угледних часова			Чланови Стручног већа
	Самовредновање	Сарадња са ПП службом		Чланови Стручног већа и ПП служба
	Посете културним установама	Групне посете кроз рад Одељенских заједница и наставника српског, енглеског, француског и италијанског језика и историје	Библиотеке, музеји, позоришта, архиви и слично	Чланови Стручног већа
VI	Анализа реализације плана и програма редовне, допунске, додатане наставе и ваннаставних активности	Извештај предметних наставника		Чланови Стручног већа
	Анализа успеха ученика на крају школске године	Извештаји предметних наставника чланова Стручног већа (недовољне оцене, указивање на даровите ученике као и оне са тешкоћама у савладавању наставних програма и садржаја)		Чланови Стручног већа
	Анализа рада ученика са посебним потребама	Сарадња са ПП службом		Чланови Стручног већа и стручна служба
	Процена стандарда	Анализа остварености образовних стандарда		Чланови Стручног већа
	Самовредновање	Сарадња са ПП службом		Чланови Стручног већа и стручна служба
	Извештај о раду Стручног већа и доношење плана рада за следећу годину	Извештај Руководиоца Стручног већа		Руководилац Стручног већа и чланови Стручног већа

	Подела часова за следећу школску годину	Поделити часове у складу са потребама школе за одређеним бројем извршилаца		Чланови Стручног већа
	Организација припремне наставе за полагање поправних испита за VIII разред	Подела задужења		Чланови Стручног већа који имају поправне испите
	Организација полагања поправних испита за VIII разред	Подела задужења		Чланови Стручног већа који имају поправне испите

3.4.3. План рада стручног већа природних наука

ВРЕМЕ	САДРЖАЈ РАДА	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	МЕСТО	ИЗВРШИЛАЦ
Септембар - август	Израда глобалног и оперативног плана за сваки предмет укључујући корелацију са другим предметима	Индивидуално за сваки предмет, договор за усклађивање	Школа	
	Израда плана додатне и допунске наставе и секција	Индивидуално	Школа	
	Усаглашавање критеријума оцењивања	Договор	Школа	
	Израда и реализација иницијалног теста	Индивидуално	Школа	
	Утврђивање распореда писмених и контролних задатака и тестова	Договор	Школа	
	Разматрање облика и начина корелације са активима од 2 – 4. разреда	Договор са акт. разредне наставе	Школа	
	Планирање одржавања по једног часа у одељењима 4. разреда	Договор са акт. разредне наставе	Школа	
	Прављење плана стручног усавршавања	Индивидуално	Школа	
	Прављење плана угледних часова	Индивидуално	Школа	
	Требовање наставних средстава и пратеће опреме за извођење наставе	Индивидуално	Школа	
	Избор ученика за допунску и додатну наставу и секције	Индивидуално	Школа	
октобар - новембар	Анализа писмених и контролних задатака и тестова	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
	Анализа иницијалног теста	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
	Анализа реализованог стручног усавршавања	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
	Анализа реализације редовне, додатне и допунске наставе и секција на крају првог класификационог периода	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
Децембар - јануар	Анализа свих облика рада на крају 1. полугодишта	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
	Анализа реализованог стручног усавршавања	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
	Анализа прилагођавања ученика 5. разреда (биологија, географија, математика), 6. разреда (физика), 7. разреда (хемија) и брзина усвајања градива	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
Фебруар - март	Организација школског такмичења	Индивидуално	Школа	
	Учешће на општинском такмичењу према распореду Министарства просвете	Индивидуално		
април	Анализа реализације редовне, додатне и допунске наставе и секција на крају трећег класификационог периода	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
	Усклађивање критеријума оцењивања	Дискусија	Школа	
	Избор уџбеника и збирки за наредну школску годину	Индивидуално	Школа	
мај	Припрема за завршни испит	Индивидуално	Школа	
	Анализа резултата такмичења	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
	Анализа реализованог стручног усавршавања	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
Јун - јул	Израда годишњег извештаја о раду актива и предлог програма за наредну школску годину	Дискусија и договор	Школа	

	Анализа реализације редовне, додатне и допунске наставе и секција на крају школске године	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
	Подела одељења и задужења наставника	Индивидуално	Школа	
	Избор стручне литературе, часописа и књига	Индивидуално	Школа	
	Анализа завршног испита	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
АВГУСТ	Анализа реализованог стручног усавршавања	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
	Анализа прилагођавања ученика 5, 6. и 7. разреда на новодобијене предмете	Анализа и међусобна дискусија	Школа	
	Организација и реализација припремне наставе за поправне испите и разредни испит	Договор	Школа	
	Заједничка припрема писменог и усменог дела поправног и разредног испита	Договор	Школа	
	Припрема за наредну школску годину	Дискусија и договор	Школа	

3.4.4. План рада стручног већа наставника ликовне и музичке културе и физичког васпитања

ВРЕМЕ	САДРЖАЈ РАДА	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	МЕСТО	ИЗВРШИЛАЦ
IX	Опремање физкултурне сале неопходним наставним средствима и дидактичким материјалом	Анализа стања, требовање средстава, дидактичких материјала, набавка алата	школа	
	Утврђивање распореда часова и избор ученика за секције	Договори, усклађивање	школа	Сви чланови актива
	Планирање учешћа на такмичењима у оквиру система школског спорта Организација јесењег кроса	договори	школа	Сви чланови актива
	Планирање учешћа на такмичењима у организацији Пријатеља деце	договори	школа	Сви чланови актива
	Планирање посета значајних културних манифестација и догађаја	Одабир у складу са планом културних активности школе	школа	Сви чланови актива
	План одржавања угледних часова	Договор, усклађивање	школа	Сви чланови актива
	Препознавање даровитих ученика и планирање рада са њима	дискусија	школа	Сви чланови актива
	Утврђивање критеријума (ФВ) и стандарда (ЛК и МК) за појединачне оцене	Анализа, усаглашавање	школа	Сви чланови актива

XI	Утврђинање неопходног минимума знања и елемената за позитивну оцену на основу критеријума (ФВ) и стандарда (ЛК и МК) Анализа реализације наставних планова и програма на крају првог тромесечја	Анализа, усаглашавање	школа	Сви чланови актива, педагог
XII	Реализација школских спортских такмичења према календару Министарства просвете	Организација, припреме	школа	Сви чланови актива
	Новогодишња продајна изложба ученичких радова	Организација	школа	Сви чланови актива
	Припрема и поставка тематске изложбе поводом Нове Године	организација	школа	Сви чланови актива
	Анализа реализације наставних планова и програма на крају првог полугодишта	анализа	школа	Сви чланови актива
I/II	Припрема и поставка тематске изложбе поводом Дана св. Саве	организација	школа	Сви чланови актива
	Припрема и реализација приредбе поводом Дана св. Саве	Учешће у организацији	школа	Сви чланови актива
	Припрема ученика за учешће на Смотри дечијег стваралаштва (Пријатељи деце)	организација	школа	Сви чланови актива
III	Припрема и реализација приредбе поводом пријема првака	Учешће у организацији	школа	Сви чланови актива
	Анализа реализације наставних планова и програма на крају трећег тромесечја	Анализа, дискусија	школа	Сви чланови актива
IV	Припрема и поставка тематске изложбе поводом Ускрса Учешће на ликовном конкурс осликавања ускршњих јаја (Пријатељи деце)	Организација, одабир радова за изложбу	школа	Сви чланови актива
	Ускршња продајна изложба ученичких радова	организација	школа	Сви чланови актива
V	Организација пролећног кроса	организација	школа	Сви чланови актива
	Припрема и учешће на такмичењима и ликовним конкурсима	Организација, договори		Сви чланови актива
VI	Анализа реализације наставних планова и програма на крају другог полугодишта	Анализа, дискусија	школа	Сви чланови актива

	Анализа успеха постигнутих на такмичењима и Смотри стваралаштва	Анализа, дискусија	школа	Сви чланови актива
	Вредновање нивоа и квалитета знања ученика, а у складу са критеријумима (ФВ) и стандардима (ЛК и МК)	Усаглашавање, анализа	школа	Сви чланови актива
	Анализа рада актива, извештај о раду и израда предлога програма рада за шк. 2023/2024. год.	Извештавање, анализа, планирање	школа	Сви чланови актива
	Избор приручника, стручне литературе и књига за стручно усавршавање	Анализа, договори	школа	Сви чланови актива
	Подела одељења и задужења у оквиру 24 часа непосредног рада са ученицима	Договори, усаглашавање	школа	Сви чланови актива
	Планирање стручног усавршавања за шк. 2023/24. г.	Анализа, израда плана	школа	Сви чланови актива

3.4.5. План рада Стручног актива за развојно планирање

1. Ивана Тамаш, педагог
2. Јелена Баровић Алексић, психолог
- 3. Драгана Марковић, професор разредне наставе**
4. Далиборка Љешевић, професор српског језика
5. Слађана Бањанин, професор разредне наставе
6. Божовић Драгутин, професор технике и технологије
7. Миљан Мићуновић, представник локалне заједнице
8. Теодора Николић, представник УП
9. Здравка Мајкић, представник родитеља

Месец	Садржај рада	извршилац
Август	- конституисање Стручног актива за развојно планирање - усвајање годишњег плана и програма рада - анализа резултата самовредновања рада школе	Чланови актива
Септембар	Израда Акционог плана за школску 2023/2024. годину Представљање Развојног плана школе и Акционог плана за школску 2023/2024.годину на Наставничком већу	Чланови актива
Јануар	- Анализа реализације и праћења Школског развојног плана и Акционог плана за школску 2023/2024. годину	Чланови актива
Јун	Анализа реализације и праћења Школског развојног плана и акционог плана за ову школску годину	Чланови актива

Август	Извештај о реализацији Школског развојног плана за школску 2023/2024. годину Извештај о раду Стручног актива за развојно планирање	Чланови актива
--------	---	----------------

3.4.6. План рада Стручног актива за развој школског програма

1. Ивана Тамаш, педагог
2. Јелена Баровић Алексић, психолог
3. Лена Ивезић Павловић, професор разредне наставе
4. Владимир Рахман, професор физичког васпитања
5. Сања Боровић, професор разредне наставе
6. Тамара Вуксановић, професор музичке културе
7. Маријана Петричевић, професор ликовне културе

Садржај	време	извршиоци
Рад на Анексима свих школских програма ради усклађивања са законским актима	VIII	Сви чланови
Избор уџбеника и помоћне литературе. Разматрање новина у програмима	II/III	Сви чланови
Праћење реализације школских програма за период 2022-2026. година I-VIII	IX-VI	Сви чланови
Имплементација одређених садржаја свих школских програма у Годишњи план рада школе, планове рада стручних и одељењско-разредних већа, планове рада слободних и културних активности, посебних програма	VIII/IX	Сви чланови
Праћење измена, допуна и новина у програмима од првог до осмог разреда	Континуирано	

3.4.7. План рада тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

1. Гордана Рогановић, директор
2. Ивана Тамаш, педагог
3. Јелена Баровић Алексић, психолог
4. Јелена Вујичић, секретар
5. **Вукосава Доби, професор географије**
6. Биљана Перовић, професор разредне наставе
7. Небојша Покрајац, професор физичког васпитања
8. Бојана Апелић, професор математике
9. Стеван Кртолица, представник родитеља
10. Миљан Мићуновић, представник локалне заједнице
11. Теодора Николић, представник УП

Сарадници у реализацији плана:

Ученици, родитељи, савет родитеља, школски одбор, колектив школе, школска управа, правосудни органи, МУП Србије, Центар за социјални рад, Здравствени центар Врбас...

Делокруг рада- Безбедност ученика у школи.

Задаци:

- 1) припрема програм заштите;
- 2) информише децу и ученике, запослене и родитеље о планираним активностима и могућности тражења подршке и помоћи од тима за заштиту;
- 3) учествује у обукама и пројектима за развијање компетенција запослених потребних за превенцију и интервенцију у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања;
- 4) предлаже мере за превенцију и заштиту, организује консултације и учествује у процени ризика и доношењу одлука о поступцима у случајевима сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) укључује родитеље у превентивне и интервентне мере и активности;
- 6) прати и процењује ефекте предузетих мера за заштиту деце и ученика и даје одговарајуће предлоге директору;
- 7) сарађује са стручњацима из других надлежних органа, организација, служби и медија ради свеобухватне заштите деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања;
- 8) води и чува документацију;
- 9) извештава стручна тела и орган управљања.

План рада тима и акциони план за школску 2023/2024. годину

1) Превентивне активности

Табела 1: Превентивне активности акционог плана за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

Планиране активности		Време реализације	Носиоци активности	Очекивани исход	Евалуатор
1.	Конституисање тима, подела задужења, динамика рада	Септембар 2023.	Директор Тим	Конституисан тим, подељена задужења	Директор
2.	Израда Програма заштите ученика од насиља и Плана рада за школску 2023/2024.	Септембар 2023.	Тим	План и програм рада чини саставни део Годишњег плана рада школе	Директор
3.	Усаглашавање свих школских аката који се тичу заштите и безбедности ученика	Септембар-октобар 2023.	Секретар	Усаглашени и доступни свим актерима живота школе: Правила понашања Правилник о правима, обавезама и одговорности ученика Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика	Директор

4.	Промовисање платформе „Чувам те	Током целе године	Запослени	Упознавање запослених, ученика и родитељима са платформом	Директор
5.	Сагледавање безбедносне ситуације у школи	Октобар 2023.	Тим	Одређен ниво безбедности ученика у школи	Директор
6.	Успостављање сарадње са МУП-ом у циљу установљавања процедуре реаговања у случајевима насиља и обавештавања надлежних	Октобар 2023.	Тим	Постоји списак особа и телефона запослених у МУП-у задужених за контакте	Директор
7.	Дефинисање Правила понашања са ученицима првог разреда	Октобар 2023.	Тим, одељењске старешине свих ученика	Правила понашања ОЗ	Директор
8.	Дефинисање интерних поступака и процедура у ситуацијама сумње и појаве насиља са дефинисаним улогама и одговорношћу у	Октобар 2023.	Тим	Усвојени поступци и процедуре у случајевима сумње или појаве насиља, злостављања и занемаривања деце	Директор
9.	Информисање свих интересних група о садржају Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање	Октобар – новембар 2023.	Одељењске старешине Педагог	Ученици, родитељи и запослени у школи упознати су са Проколом који је доступан преко одељењских старешина, огласне табле и сајта школе	Директор
10.	Трибина поводом Дана борбе против трговине људима	Октобар 2023.	Тим Црвени крст	Ученици знају начине трговине људима и потупке заштите од истих	Директор
11.	Обележавање светског Дана толеранције вршњачком	Новембар 2023.	Педагог, УП	Ученици I разреда СМШ не показују дискриминативно	Директор
12.	Тромесечна анализа дежурства ученика и наставника	Новембар 2023.	Тим	Евиденција о дежурству се уредно води	Директор
13.	Безбедност ученика на интернету	Децембар 2023.	Тим	Нема случаја злоупотребе ученика на интернету	Директор
14.	Трибина за ученике на тему „Понашање које води ка казни“	Јануар 2024.	Педагог	Ученици упознати са процедурама поступања у борби са деликвенцијом	Директор
15.	Тромесечна анализа дежурства ученика и наставника	Фебруар 2024.	Тим	Евиденција о дежурству се уредно води	Директор
16.	Домаћи задатак из српског језика и књижевности на тему	Март 2024.	Наставник српског	Јавни час школе/ читање најбољих радова	Директор
17.	Психолошке радионице за ученике СМШ о мирном	Април 2024.	Педагог, Тим	Одржана радионица са ученицима I и III разреда	Директор
18.	Вођење евиденције о процени ризика и појавама насиља	Континуиран о	Тим	Постоји свеска за вођење евиденције о насиљу у	Директор
19.	Осветљавање школског дворишта и обезбеђивање веће покривености дворишта спољашњим видео надзором	Мај 2024.	Директор школе	Школско двориште је осветљено и цело покривено видео надзором; Преглед снимака видео надзор је континуиран	Директор
20.	Тромесечна анализа дежурства ученика и наставника	Мај 2024.	Тим	Евиденција о дежурству се уредно води	Директор
21.	Евалуација рада и има и извештавање на седници Наставничког већа	Јануар/јун 2024.	Тим	Усвојени извештаји о раду тима	Директор

22.	Мере за унапређивање безбедности ученика у школи	Август 2024.	Тим	Урађен акциони план унапређења рада школе у области појачане безбедности ученика	Директор
-----	--	--------------	-----	--	----------

2) Интервенте активности према нивоима насиља, злостављања и занемаривања

Установа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да дете и ученик трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или где се припрема. Исти облици насиља, злостављања и занемаривања могу да се појаве на више нивоа, али се разликују у интензитету, степену ризика, учесталости, последицама и учесницима.

Ниво насиља	Интервенција
I Ударање чврга гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, "прозивање", добацивање, подсмеваше, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина, неумесно, са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикалација, узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом...	Активности предузима самостално одељењски старешина, наставник, у сарадњи са родитељем, у смислу појачаног васпитног рада са васпитном групом, одељенском заједницом, групом ученика и индивидуално. Изузетно, ако се насилно понашање понавља, ако васпитни рад није био делотворан, ако су последице теже, ако је у питању насиље и злостављање од стране групе према појединцу или ако исто дете и ученик трпи поновљено насиље и злостављање за ситуације првог нивоа, установа интервенише активностима предвиђеним за други, односно трећи ниво.

II	Шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, пљување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу, уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање, сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање, сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење, оглашавање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика...	Активности предузима одељењски старешина, у сарадњи са педагогом, психологом, тимом за заштиту и директором, уз обавезно учешће родитеља, у смислу појачаног васпитног рада. Уколико појачани васпитни рад није делотворан, директор покреће васпитно-дисциплински поступак и изриче меру, у складу са законом.
----	---	---

Ниво насиља		Интервенција
II	Туча, давлeње, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем, застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације, претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других, завођење од стране ученика и одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест, снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија.	Активности предузима директор са тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља и надлежних органа, организација и служби (центар за социјални рад, здравствена служба, полиција и друге организације и службе). Уколико присуство родитеља није у најбољем интересу ученика, тј. може да му штети, угрози његову безбедност или омета поступак у установи, директор обавештава центар за социјални рад, односно полицију или јавног тужиоца. На овом нивоу обавезни су васпитни рад који је у интензитету примерен потребама ученика, као и покретање васпитно-дисциплинског поступка и изрицање мере, у складу са законом. Ако је за рад са учеником ангажована и друга организација или служба, установа остварује сарадњу са њом и међусобно усклађују активности.

Редослед поступања у интервенцији:

- 1) Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања и занемаривања обавља се прикупљањем информација - директно или индиректно;
- 2) Зауостављање насиља и злостављања и смиривање учесника;
- 3) Обавештавање родитеља и предузимање хитних акција по потреби;
- 4) Консултације у установи (одељењски старешина, дежурни наставник, педагог, тим за заштиту, директор, ученички парламент). Уколико у току консултација у

установи директор и тим за заштиту, услед сложених околности не могу са сигурношћу да процене ниво насиља, злостављања и занемаривања, као и да одреде мере и активности, у консултације укључују надлежне органе и друге организације и службе: министарство надлежно за послове образовања и васпитања (у даљем тексту: Министарство) - надлежну школску управу, центар за социјални рад, полицију, правосудне органе, здравствену службу и др.

5) Мере и активности предузимају се за све нивое насиља и злостављања уз учешће ученика и у складу су са његовим развојним могућностима. Оперативни план заштите сачињава се за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за сву децу и ученике - учеснике насиља и злостављања (оне који трпе, који чине и који су сведоци насиља и злостављања) и зависи од: врсте и тежине насилног чина, последица насиља по појединца и колектив, броја учесника и сл.

6) Ефекте предузетих мера и активности прати установа (одељењски старешина, тим за заштиту педагог) ради провере успешности, даљег планирања заштите и других активности установе. Установа прати понашање детета и ученика које је трпело и које је извршило насиље и злостављање, али и деце и ученика који су индиректно били укључени (сведоци). Прати се и укљученост родитеља и других надлежних органа, организација и служби. Ефекте предузетих мера прате и надлежне службе Министарства.

Документација, анализа и извештавање

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности установа: 1) прати остваривање програма заштите установе;

2) евидентира случајеве насиља, злостављања и занемаривања другог и трећег нивоа;

3) прати остваривање конкретних планова заштите другог и трећег нивоа;

4) укључује родитеља у васпитни рад у складу са врстом и нивоом насиља и праћење ефеката предузетих мера и активности;

5) анализира стање и извештава.

Тим за заштиту ученика ће израдити План заштите, према Правилнику о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, број 46/19).

3.4.8. План тима за инклузивно образовање

1. Ивана Тамаш, педагог
2. Јелена Баровић Алексић, психолог
- 3. Гордана Перовић, професор грађанског васпитања**
4. Марина Чордаш, професор енглеског језика
5. Јасна Браун, професор биологије
6. Јелена Ђурђевац, професор српског језика
7. Маита Булајић, професор разредне наставе
8. Ана Божовић, професор математике, физике и информатике
9. Маја Гшвенг, представник родитеља
10. Радмила Говедарица, представник локалне самоуправе

Инклузивно образовање се фокусира на област настава и учење и значи могућност школе да обезбеди квалитетно образовање свој деци, без обзира на њихове различитости. Инклузија

се истовремено повезује и са процесима демократизације у друштву и образовању, са посебним акцентом на укључивање у образовање ученика из маргинализованих група.

С обзиром да се инклузивно образовање односи на децу са сметњама у развоју као и на ученике са изузетним способностима, школа доноси индивидуални образовни план за сваког ученика коме је потребна додатна подршка у образовању и васпитању.

Циљ индивидуалног образовног плана јесте постизање оптималног укључивања ученика у редован образовно-васпитни рад, његово осамостаљивање у вршњачком колективу, као и напредовање и развој у складу са капацитетима.

САДРЖАЈ РАДА /АКТИВНОСТ/	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	МЕСТО	РЕАЛИЗАТОРИ	ВРЕМЕ
Конституисање Тима, разматрање активности предвиђених планом	Директор Школе врши конституисање Тима, одабиром координатора и договор око планираних активности	Школа	Директор	септембар
Евидентирање ученика којима је потребна додатна подршка и оних са изузетним способностима	Размена информација одељењских старешина и педагошко- психолошке службе	Школа	Педагог и Тим	октобар
Едуковање учитеља и наставника за израду ИОП-а који нису прошли обуку	семинар	Школа	Педагог и учитељи и наставници	септембар-мај
подршке у раду са децом са посебним потребама	(њихова посета нашој школи)	школа	Тим	мај
Израда педагошког профила за децу која похађају наставу по ИОП-у	Сарадња наставника и Тима	школа	Тим	По потреби
Састанци чланова Тима са учитељима, наставницима и родитељима чија деца раде по ИОП- у	Састанак, анализа резултата рада по ИОП-у	школа	Тим	По потреби
Сарадња са интересорном комисијом општине Врбас	Консултације и заједнички састанци	Општина	Тим	По потреби
Вредновање ИОП-а Квартално и полугодишње	Састанци Тима	Школа	Тим, Педагошки колегијум	Квартално полугодишње

3.4.9. План тима за самовредновање квалитета рада школе

1. Ивана Тамаш, педагог
2. Јелена Баровић Алекић, психолог
3. Жељка Јовановић, професор разредне наставе
4. Весна Звијер, професор разредне наставе
5. Светлана Михајловић, професор физике
6. Јелена Бубања, професор разредне наставе

7. Теодора Николић, представник УП
8. Тамара Миловић, представник родитеља
9. Миљан Мићуновић, представник ЛС

Циљ самовредновања је унапређивање квалитета рада школе. Самовредновање је истовремено и знак да је школа спремна да прихвати одговорност за сопствени рад и развој.

Процес самовредновања подразумева следеће кораке:

1. Формирање Школског тима за самовредновање

ПРЕДВИЂЕНЕ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА	НАЧИН ПРАЋЕЊА
Дефинисање плана рада за школску 2023/ 2024. годину	ТЗС	септембар	евиденција тима, педагошка документација
Израда акционих планова по кључним областима	тимови	септембар	евиденције тима
Упознавање колектива са планом и програмом рада ТЗС и редовно оглашавање о спроведеним активностима	ТЗС	септембар током године	евиденција тима, извештаји, огласна табла, школски сајт
Одржавање састанака ТЗС, анализа урађеног и договор о реализацији даљих активности	ТЗС и вође тимова по кључним областима	на крају класификационих периода	евиденција тима
Евалуација рада и степена остварености плана ТЗС	ТЗС	јануар/јун	евиденција тима, извештаји о раду
Презентовање извештаја о резултатима самовредновања	ТЗС	јануар/август	евиденција тима, извештаји о раду

3.4.10. Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништво

1. Ана Божовић, професор физике, математике и информатике
2. Младен Заклан, професор историје
3. Јасмина Миловић, професор срског језика
4. Наталија Говља, професор разредне наставе
5. Јелена Баровић Алексић, психолог
6. Ивана Тамаш, педагог

Акциони план тима за развој међупредметних компетенција и предузетништва

Р.бр.	Циљ	Активност	Начин реализације	Носиоци активности	Инструмент праћења	Динамика
1.	Формирање тима и подела задатака	Одабир наставника који ће чинити тим	Одабир на основу анализе успешности учешћа наставника на семинарима за међупредметне компетенције и предузетништво, као и анализе професионалних компетенција	Чланови педагошког колегијума	Записници са састанка педагошког колегијума	XII
2.	Креирање плана рада	Операционализација рада	Дефинисање активности које ће тим реализовати у овој школској години	Тим и педагог	Записник са састанка тима, мејл комуникација	XII
3.	Подстицање наставника да креирају и изводе часове који развијају међупредметне компетенције	Креирање базе припрема за час који развијају међупредметне компетенције	Одабир најбољих припрема са семинара за развој међупредметних које су похађали наставници општеобразовних предмета и објављивање базе на сајту школе	Тим	Сајт школе, записник	I

4.	Промоција предузетништва	Организовање предавања, радионице и продајне изложбе	Предавање за ученике седмог и осмог разреда о електронском отпаду и могућностима остваривања зараде од рециклирања; Укључивање ученика у израду радова за ускршњу продајну изложбу	Тим, чланови еколошке секције, Ученички арламент	Сајт школе, гугл диск	II, IV
5.	Праћење и вредновање резултата рада	Евалуација рада тима	Анализа спроведених активности и учешћа чланова тима	Тим и психолог	Записник мупитници	VI

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Шта су компетенције? Комбинација знања, вештина и ставова који су потребни свакој особи за лично испуњење и развој и друштвено укључивање и запошљавање (припрема ученика за живот)

- КОМПЕТЕНЦИЈА ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ** Ученик уочава структуру градива тј. активно одваја битно од небитног; Ефикасно користи различите методе учења; Разликује чињенице од ставова, веровања и мишљења; Уме да процени степен у ком је овладао градивом
- ВЕШТИНА КОМУНИКАЦИЈЕ** Познавање: Усмене и писане комуникације, Комуникације путем интернета и телефона; Уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано); Уважава саговорника; Изражава своје ставове и мишљења, осећања и вредности на позитиван и аргументован начин; Негује културу дијалога
- РАД СА ПОДАЦИМА И ИНФОРМАЦИЈАМА** Зна да је за разумевање догађаја и доношење исправних одлука потребно имати и поуздане податке; Уме да процењује поузданост података и препозна могуће узроке грешке; Користи табеларни и графички приказ података и уме да их чита и тумачи; Користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду података
- ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНЦИЈА** Подразумева сигурну и критичку употребу електронских медија на послу, у слободном времену и комуници
- РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА** Ученик: испитује проблемску ситуацију; Проналази могућа решења; Упоредује различита могућа решења; Примењује изабрано решење и прати његову примену; Вреднује примену датог решења и идентификује добре и слабе стране ☐

6. ВЕШТИНА САРАДЊЕ Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе; Доприноси постизању договора о раду заједничког рада; Активно слуша и поставља релевантна питања; Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групе

7. ВЕШТИНА ЗА ЖИВОТ У ДЕМОКРАТСКОМ ДРУШТВУ Активно учествује у животу школе; Поштује разлике; Познаје др. културе и традиције; Развија толеранцију; Активно, компетентно и критички учествује у ДД; Излази на изборе

8. БРИГА ЗА ЗДРАВЉЕ Подразумева: Правилну исхрану, Заразне болести и њихову превенцију; Правилну употребу лекова; Пружање прве помоћи; Бављење спортом; Превенцију од болести зависности

9. ЕКОЛОШКА КОМПЕТЕНЦИЈА Подразумева разумевање и спремност за ангажовање у заштити природе и природних ресурса

10. ЕСТЕТСКА КОМПЕТЕНЦИЈА Подразумева прихватање важности креативности и естетских вредности у читавом низу медија и у свим уметностима

11. ПРЕДУЗЕТНИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА Ученик показује иницијативу у упознавању са карактеристикама тржишта рада; Има развијене вештине тражења посла; Уме да идентификује и адекватно представи своје вештине и способности; Има способност представљања адекватних и реалних циљева

Европска комисија предвиђа да:

Кључне компетенције треба да буду мултифункционалне, како би могле да се употребе за реализацију различитих циљева, преносиве, и стога применљиве у различитим контекстима, као и да створе предуслов за решавање различитих проблемских ситуација са којима се појединац сусреће. Кључне компетенције су предуслов за адекватно лично испуњење у животу, рад и целоживотно учење.

Кључне компетенције за целоживотно учење:

1. Комуникација на матерњем језику;
2. Комуникација на страном језику;
3. Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији;
4. Дигитална компетенција;
5. Учити како учити;
6. Интерперсоналне и грађанске компетенције;
7. Смисао за иницијативу и предузетништво;
8. Културолошка експресија.

3.4.11. Тим за професионални развој школе

1. Славица Барој, професор информатике
2. Ивана Тамаш, педагог
3. Јелена Баровић Алексић, психолог
4. Весна Заклан, професор енглеског језика
5. Татјана Рогановић, професор руског језика

Професионални развој наставника представља процес унапређивања вештина и компетенција наставника у циљу унапређивања квалитета наставе, али и учења и постигнућа ученика. Изузев семинара, добар део професионалног развоја појединца се одвија и у школи. Заправо, наставницима се нуде различите могућности истог, односно оне које долазе споља (семинари, курсеви, конференције...) и оне које се догађају у школи (радионице, огледни/угледни часови, истраживања, стручни текстови, анализе, саопштења).

ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ

Тема / активности	Време	Одговорна особа за активност	Носиоци активности	Очекивани исходи активности	Начин праћења реализације
Припрема плана професионалног развоја на нивоу школе и плана стручног усавршавања	Август	Директор	Координатор чланови тима, педагошки колегијум	реализација према плану, мотивисање колега за проф.развој	евиденција о СУ запослених (сертификати, потврде)
Израда интерног правилника о стручном усавршавању унутар установе	Август	Координатор Директор Чланови тима	Координатор Чланови тима	Дефинисање начина бодовања СУ унутар установе	Правилник, евиденција СУ наставника и стручних сарадника
Упознавање чланова колектива са Правилником о СУ унутар установе	По доношењу правилника и пре сваког извештаја запосленог о СУ (два пута годишње)	Директор	Координатор Чланови тима, запослени	Усвајање Правилника о СУ и примена	Правилник, евиденција СУ наставника и стручних сарадника
Праћење реализације процеса стручног усавршавања и професионалног развоја	Квартално	Директор, Координатор	Координатор, чланови тима	реализација личног плана СУ запослених, иновације у настави, примена знања са семинара	тримесечни извештај Тима Педагошки колегијум

<p>Прикупљање информација о могућностима професионалног развоја (доношење финанс. плана струч. усавршавања, упознавање запослених са каталогом семинара, одређивање запослених према интересовањима, обавештавање о актуелним семинарима, анкетирање, дискусије, састанци актива)</p>	Током године	Директор, координатор, педагог	Чланови тима, запослени	<p>Запослени су мотивисани да се стручно усавршавају и професионално развијају,</p> <p>Практична реализација и употреба датих информација</p> <p>Развијање тимског рада</p>	<p>-извештаји о личном СУ запослених</p> <p>-размена искустава</p>
<p>Савети и подршке о побољшаној комуникацији међу наставницима кроз различите видове организованог и планираног преношења знања или размене професионалних искустава унутар школе или ван ње (огледни/угледни часови, пројектна настава, различити активности, умрежавање са наставницима путем друштвених мрежа попут Фејсбука, Твитера ...</p>	Током године	Директор, координатор, педагог	Чланови тима, запослени	<p>иновативни приступ настави,</p> <p>унапређење сарадње</p>	Документација, извештаји, фотографије, припреме за час
<p>Ваннаставне активности (такмичења различитих нивоа, посете културно образовним институцијама и манифестацијама)</p>	Током године	Директор, Координатор, чланови тима	Наставници, Одељењске старешине	Успех ученика на такмичењима, представљање и промовисање, појачана мотивација ученика за учешћем на такмичењима	Докази о учешћу, дипломе, фотографије, извештаји

<p>Менторство наставнику приправнику (одређивање ментора наставнику приправнику, пружање информација о полагању приправничког испита и испита за лиценцу)</p>	<p>По заснивању радног односа</p>	<p>Директор Секретар Педагог</p>	<p>Ментор, наставник – приправник, чланови тима, педагог</p>	<p>-увођење приправника у посао и стицање лиценце Посете часовима, одржана предавања за приправнике, Учешће стручног већа у подршци приправнику</p>	<p>Документација Извештаји, припреме за активност или час Анализа посећених часова, Педагошко инструктивни рад и саветовање</p>
<p>Осавремењавање наставног процеса (примена различитих облика, метода и техника рада, као и примена савремених наставних средстава и помагала)</p>	<p>Током године</p>	<p>Координатор, чланови тима</p>	<p>Чланови тима, запослени</p>	<p>Иновативни приступ настави</p>	<p>Извештаји, припреме за час, фотографије</p>
<p>Унапређен процес инклузије (састанак на тему инклузија, рад са децом ИОП, размена информација о процесу инклузије, искуства о досадашњем раду)</p>	<p>Током године</p>	<p>Директор, педагог, координатор</p>	<p>Запослени/наставници, учитељи, одељенске старешине, чланови тима</p>	<p>усавршавање наставника у области инклузије</p>	<p>Извештаји, припреме, документација</p>

3.4.12. Тим за обезбеђивање квалитета и развој школе

1. Ивана Тамаш, педагог
2. Јелена Баровић Алексић, психолог
3. Мартина Јованов, професор енглеског језика
4. Марија Русов, префесор ликовне културе
5. Биљана Перовић, професор разредне наставе
6. Ива Кричковић, професор математике

Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе се стара о обезбеђивању и унапређивању квалитета образовно васпитног рада установе, прати остваривање школског програма, стара се о остваривању циљева и стандарда постигнућа, развоја компетенција, вреднује резултате рада наставника и стручних сарадника, прати и утврђује резултате рада ученика и одраслих.

Активност	Реализатори	Време	Начин праћења, доказ
Унапређење наставе кроз интерактивне методе и ИКТ	Директор, Чланови Тима за обезбеђивање квалитета и развој установе, задужени наставници.	Септембар - Јун	Интернет платформе, презентације, Припреме наставника, евиденције, сајт школе, извештај тима, радови ученика, школска документа
Организација образовно-васпитног рада у школи на основу стручног упутства Министарства просвете током трајања пандемије COVID-19 Израда плана рада Тима Подела задужења унутар Тима Утврђивање начина праћења планираних активности - ШРП, ШП, ГПР у циљу унапређивања квалитета рада школе	Директор школе Педагошки колегијум Чланови тима за обезбеђивање квалитета и развој установе	Август	Школска документација анализа, дискусија, записник
Формирање тима за обезбеђивање квалитета и развој установе Усвајање плана рада Тима Анализа и разматрање новог Развојног плана. Анализа усклађености рада Стручних већа, Тимова и Актива школе	Директор школе Чланови тима за обезбеђивање квалитета и развој установе	Септембар / Октобар	Школска документација анализа, дискусија, записник, ППТ презентација, радови ученика
Развој методологије самовредновања у односу на стандарде квалитета рада установе - Анализа стандарда квалитета рада установе - Прилагођавање и израда инструмената за самовредновање рада школе	стручна служба	Октобар 2023.	Школска документација анализа, дискусија, записник
- Примена свих релевантних података из извештаја самовредновања и развојног плана школе у циљу развоја школе - Прављење акционог плана у сарадњи са Тимом за самовредновање на основу резултата самовредновања кључне области Настава и учење	Тим	- У току школске године	Школска документација анализа, дискусија, записник

Коришћење аналитичко- истраживачких података за даљи развој установе - Вредновање рада директора, наставника и стручних сарадника од стране ученика – спровођење истраживања - Обрада и анализа података и индивидуалне повратне информације запосленима - Информисање Наставничког већа о резултатима на нивоу школе - Предузимање одговарајућих мера за наставнике чија је просечна оцена била испод 3,5	стручна служба	Друго полугодиште	Школска документација анализа, дискусија, записник
Давање стручних мишљења у поступцима за стицање звања наставника и стручних сарадника - Пријем и обрада захтева наставника и стручних сарадника у поступку стицања звања - давање мишљења по захтевима	Тим	У току школске године	Школска документација анализа, дискусија, записник
Праћење развоја компетенција наставника и стручних сарадника у односу на захтеве квалитетног васпитно- образовног рада, резултате самовредновања и спољашњег вредновања - Посете часовима - анализа посећених часова и предлог мера за унапређење - индивидуална анализа резултата вредновања од стране ученика за сваког наставника и предлог мера за унапређивање - праћење стручног усавршавања наставника (унутрашњег и спољашњег) - Израда акционих планова за унапређивање компетенција наставника на основу резултата самовредновања и спољашњег вредновања	Директор, педагог	У току школске године	Школска документација анализа, дискусија, записник
Праћење напретка ученика у односу на очекиване резултате - Анализа успеха ученика на класификационим периодима (процент позитивног успеха ученика у рангу са прошлогодишњим)	Педагог, наставничко веће	- На класификационим периодима	Школска документација анализа, дискусија, записник
Дефинисање мото школе	наставничко веће, ученици, Ученички парламент	На крају првог полугодишта	Школска документација анализа, дискусија, записник

3.4.13 Тим за каријерно вођење и планирање

1. Ана Божовић, професор математике, физике, информатике
2. Јелена Ђурђевац, професор српског језика и књижевности, руководилац
3. Бојана Апелић, професор математике
4. Ивана Тамаш, педагог
5. Јелена Баровић Алексић, психолог

1. Формирање Тима за кариј.вођење и саветовање Одлука директора и школских органа
Формиран тим, подељена задужења
2. Организирање састанка Тима, израда програма рада Координатор тима Заказани термини, припремљен материјал, сарадња са директором
3. Усвајање програма рада
4. Вођење евиденције о раду
5. Радионице за ученике
6. Испитивање интересовања ученика о даљим активностима и радионицама
7. Презентације на тему каријерног вођења у оквиру струч.усвршавања
8. Повезивање и сарадња са партнерима из лок.заједнице
9. Повезивање и сарадња са НСЗ – служба у Врбасу
10. Посета сајму запошљавања у организацији НСЗ – служба у Врбасу, посете Сајмовима образовања у окружењу
11. Периодично извештавање о спроведеним активностима
12. Финално извештавање

Циљ професионалне оријентације у школи је да обезбеди помоћ ученику, да усклади целовиту и реалну слику својих способности и могућности и да сагледа своју слику у свету рада, да би кроз рад постигао лично задовољство и био друштвено користан.

3.5 Глобални план рада одељењског старешине

1. ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ

-рада одељенског старешине,

-рада одељенског већа,

-рад са заједницом ученика на ЧОС-у и часовима одељенске заједнице

-сарадња са родитељима, израда програма образовања родитеља,

-укључивање ученика у слободне активности, изборног и факултативног програма школе,

-организовање послова за унапређивање, анализирање и вредновање квалитета и

ефеката образовно-васпитног рада у одељењу.

2. РАД ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ СА УЧЕНИЦИМА

2.1. Индивидуалан рад са ученицима

-упознавање индивидуалних способности, особина, интересовања, склоности ученика, тенденција у развоју,

-упознавање породичних, социјалних, материјалних и других услова битних за развој ученика,

-праћење напредовања ученика-успех, владање, интелектуални развој, мотивација, оспособљавање за самостално и рационално учење, однос према раду, социјални статус у одељењу,

-идентификација даровитих,

-идентификација ученика са психофизичким сметњама и поремећајима у понашању (организација корективног рада и допунске наставе)

-предузимање педагошких мера, процена ефикасности и успешности примењених поступака.

2.2. Рад са одељенском заједницом

-укључивање ученика у колектив

-рад са одбором одељенске заједнице (усмеравање, вођење, информисање, саветовање, упућивање).

-рад са ОЗ ван обавезних часова - на одмору, излету, акцијама у оквиру активности слободног времена

-мере за јачање колектива-социометријско испитивање, систематско посматрање, вођење евиденције о појединим ученицима,

-рад са групом ученика -према потреби.

3. РАД СА ОДЕЉЕНСКИМ ВЕЋЕМ И НАСТАВНИЦИМА

- одељенски старешина припрема и организује седнице,
- кординира рад наставника,
- одељенски старешина са одељемским већем прати реализацију плана и програма образовно-васпитног рада, изборних и факултативних програма у одељењу,
- предлаже и подстиче унапређивање наставе, увођење иновација,
- уједначавање критеријума вредновања, растерећење ученика,
- учествује у организацији наставе, допунског, додатног, и корективног рада, слободних активности, такмичења,
- припрема и израђује анализе.

5. САРАДЊА СА СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА И ИНСТИТУЦИЈАМА

- према потребама у одећењу, одељенски старешина укључује стручне сараднике у школи на решавању проблема,
- одељенски старешина сарађује са стручњацима Центра за социјални рад, Здравственим центром итд.

6. САРАДЊА СА ДРУГИМ СТРУЧНИМ ОРГАНИМА, ДИРЕКТОРОМ ШКОЛЕ

- уређивању сложенијих педагошких проблема ОС полази од одлука Наставничког већа и упустава директора
- упознаје стручне органе са оствареним резултатима

7. ВОЂЕЊЕ ПЕДАГОШКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

- вођење дневника образовно васпитног рада,
- уношење података у матичну књигу школе,
- попуњава ђачке књижице

4. ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ УПРАВНИХ, РУКОВОДЕЋИХ И САВЕТОДАВНИХ ОРГАНА

4.1. Програм рада Школског одбора

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	АКТИВНОСТИ-ТЕМЕ-САДРЖАЈИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ПО ПОТРЕБИ	доношење статута, правила понашања и других општинских аката	САСТАНАК	ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА И СЕКРЕТАР
ПО ПОТРЕБИ	давање сагласности на акт о систематизацији послова	САСТАНАК	ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА
ЈУН МЕСЕЦ	доношење школског програма	САСТАНАК	ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА И ПЕДАГОГ
ДО 31.08.	доношење развојног плана	САСТАНАК	ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА
ДО 15.09.	доношење годишњег плана рада и усвајање извештаја о њиховом остваривању	САСТАНАК	ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА И ПЕДАГОГ
	утврђује предлог финансијског плана и доноси финансијски план установе	САСТАНАК	ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА И РАЧУНОПОЛАГАЧ
КРАЈЕМ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	усваја извештај о извођењу екскурзија и наставе у природи	САСТАНАК	ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА
ПО ПОТРЕБИ	расписује конкурс и бира директора	САСТАНАК	ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА
КРАЈЕМ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ	доноси план стручног усавршавања запослених	САСТАНАК	ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА
ПО ПОТРЕБИ	одлучује по жалби односно приговору на решење директора	САСТАНАК	ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА
Током године	Упознаје органе ЛЗ са потребама школе, развијање партнерског односа школе и Школског одбора	активност	чланови

САСТАВ ШКОЛСКОГ ОДБОРА

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	ОВЛАШЋЕНИ ПРЕДЛАГАЧ
МИЛИЦА МРАКОВИЋ	СО ВРБАС
МИЉАН МИЋУНОВИЋ	СО ВРБАС
МАЈА КНЕЖЕВИЋ	СО ВРБАС
ВУКОСАВА ДОБИ	НАСТАВНИЧКО ВЕЋЕ
ЛЕНА ИВЕЗИЋ ПАВЛОВИЋ	НАСТАВНИЧКО ВЕЋЕ
ДРАГАНА МАРКОВИЋ	НАСТАВНИЧКО ВЕЋЕ
ЗДРАВКА МАЈКИЋ	САВЕТ РОДИТЕЉА
САМАНТА ЂЕДОВИЋ	САВЕТ РОДИТЕЉА
СТЕВАН КРТОЛИЦА	САВЕТ РОДИТЕЉА

Председник Школског одбора:

МИЉАН МИЋУНОВИЋ

4.2. Програм рада директора школе

Области и подручја активности	Активности – садржаји и послови	Време реализације	Сарадници у реализацији
Програмирање рада школе, планирање и организација, остваривање програма образовања и васпитања и свих активности у установи	<p>Израда Годишњег плана рада школе и Школског програма за школску 2023/2024. годину</p> <p>Помоћ у припреми Извештаја о раду школе за школску 2023/2024. годину</p> <p>Израда Програма рада директора школе</p> <p>Помоћ у припреми Програма Школског одбора и Савета родитеља</p> <p>Учешће у припреми посебних програма образовно-васпитног рада</p> <p>Припрема извештаја и информација за стручне органе, органе управљања и Савет родитеља, о реализацији Годишњег плана и Школског програма:</p> <p>Припрема извештаја, информација, захтева, упитника и других докумената за Министарство просвете, науке и технолошког развоја, СО-е и друге органе</p> <p>8. Програм екскурзије за ученике</p> <p>9. Сачињавање извештаја о раду директора школе</p> <p>10. Помоћ у доношењу финансијских планова школе (материјално-финансијско пословања)</p>	<p>Септембар</p> <p>Септембар</p> <p>Септембар</p> <p>Септембар</p> <p>Септембар</p> <p>Септембар</p> <p>Јануар</p> <p>Јун</p> <p>Август</p> <p>У току школске године</p> <p>Дневна и месечна и на крају класиф. периода</p>	<p>Председници стручних већа</p> <p>Педагог</p> <p>Секретар Педагог</p> <p>Секретар</p> <p>Секретар</p> <p>Председн. органа</p> <p>Педагог</p> <p>Педагог Наставници</p> <p>Представници стручних већа</p> <p>Школски тим</p> <p>Стручна већа</p> <p>Наставници</p>
Остваривање образовно-васпитног рада	<p>1. Праћење и примене наставних планова и програма и контрола дневних радних обавеза наставника</p> <p>2. Реализација Школског програма и Годишњег плана рада школе (примарно: успех и дисциплина ученика)</p> <p>3. Предлог мера за унапређење образовно-васпитног рада</p> <p>4. Праћење примене образовних стандарда у настави</p> <p>5. Законитост, ажурност и тачност оцењивања ученика</p> <p>6. Саветодавни рад са ученицима и наставницима</p>	<p>На крају 1. и 2. полугодишта</p> <p>У време посете часовима по месецима</p>	<p>Одељенске старешине</p>

	7. Учешће у раду одељенских родитељских састанака 8. Увид у остваривање васпитног рада са ученицима – програми одељенских старешина		
Безбедност ученика и запослених	Праћење примене Протокола о поступању установе када се догоди насиље као и Протокола о заштити деце од насиља злостављања и занемаривања	Периодично у току месеца (часа одељенског старешинства)	Одељенске старешине
Самовредновање рада школе	Реализација програма самовредновања и вредновања ученика	Током године	Тим за самовредновање Директор Педагог
Развојно планирање	Остваривање развојног плана школе	Током године	Стручни актив за развојно планирање
Сарадња са родитељима	Саветодавни рад са родитељима-индивидуални, групни, родитељски састанци Рад у савету родитеља	У време посете родитељским састанцима Током године	Директор, родитељи
Педагошко-инструктивни рад	1. Педагошко - инструктивни увид у наставни и ванаставни рад: 10 часова од V до VIII разреда.	У току школске године Новембар и децембар	Педагог Наставници
	2. Консултације и саветодавни разговори са наставницима 3. Увођење приправника у посао ради стицања лиценце 4. Помоћ наставницима у планирању наставног рада и увид у ажурност оперативног планирања 5. Увид у ажурност и тачност педагошке документације 6. Увид у писано припремање наставника за часове 7. Извештаји о реализацији Програма увида	У време посете часовима Од октобра до маја У току увида у наставу Класификацион и периоди У току посете часовима Месечни увид Фебруар, Август	Наставници Ментор и приправници наставници Педагог Наставници
Реализација програма стручних органа и стручно усавршавање наставника и сарадника школе	Организација рада, руковођење и реализација закључака Наставничког већа 2. Праћење реализације програма одељењских већа, стручних већа и актива и учешће у одређеним активностима ових органа	IX-VIII IX, X, XII, III, V, VI - месечно према календару стручних већа Према календару који је утврђен у Програму у	Педагог Наст. према задужењима Педагог Председници одељ. и стр. већа и актива Педагог

	<p>3. Организовање и реализовање програма стручног усавршавања наставника и учешће у семинарима</p> <p>4. Реализација Програма стручног усавршавања директора школе</p> <p>5. Подстицање примене иновација наставних и техничких средстава у настави</p> <p>6. Програми стручних предавања за стручне органе</p> <p>7. Координација у обезбеђењу стручне литературе и часописа</p>	<p>овом документу</p> <p>Према календ.овог Програма (у овом документу)</p> <p>У току школске године</p> <p>I, III, IX, X, I, III</p>	<p>Пред.већа и актива</p> <p>Реализатори семинара</p> <p>Педагог</p> <p>Педагог</p> <p>Библиотекар</p> <p>Председник стручнихвећа</p>
<p>Законодавна и нормативна делатност</p>	<p>1.Законито пословање, располагање и коришћење финансијских средстава школе</p> <p>2. Доследна примена закона у области основног образовања</p> <p>3.Примена и усклађивање нормативних аката школе</p> <p>4.Решавање радно-статусних питања радника</p> <p>5.Обезбеђење законитости одлучивања органа школе и реализације њихових програма</p> <p>6.Усклађивање послова у попису школске имовине и припреме извештаја о попису</p>	<p>У току школске године</p> <p>У току школске године</p> <p>У току школ.год.</p> <p>У току школ.год.</p> <p>У време Реализације програма ШО и СР</p> <p>Децембар, Јануар</p>	<p>Рачуновођа</p> <p>Секретар</p> <p>Председници органа школе</p> <p>Секретар</p> <p>Секретар</p> <p>Комисије шк.</p> <p>Председници синдиката</p> <p>Секретар</p> <p>Рачуновођа</p>
<p>Инвестирање и материјално техничко унапређење рада</p>	<p>1.Релизација програма инвестиционог улагања у школске објекте, инфраструктуру, опрему и текуће одржавање</p> <p>2.Реализација набавке нових техничких средстава, учила и материјала</p> <p>3.Ангажовање у обезбеђењу донаторске помоћи школи</p>	<p>У току школске године</p> <p>У току школске године</p> <p>У току школске године</p>	<p>Секретар</p> <p>Председници стручних већа</p> <p>Секретар</p>
<p>Сарадња са друштвеном средином, културна и јавна делатност школе</p>	<p>1.Представљање и заступање школе у пословима којим се доприноси реализација програма</p> <p>2.Сарадња са институцијама и органима са којима је школа планирала сарадњу</p> <p>3.Сарадња са родитељима ученика</p> <p>4.Организација културних, забавних програма у школи и организација учешћа ученика на такмичењима и смотрима ван школе</p> <p>5.Реализација сусрета родитеља са најбољим ученицима школе (носиоци</p>	<p>У току школске године</p> <p>У току школске године</p> <p>У току школске године</p> <p>У току школске године</p> <p>Јун</p>	<p>Секретар</p> <p>Педагог</p> <p>Одељ.стареш.</p> <p>Педагог</p> <p>Руковод. секц.</p> <p>Одељен. старешине</p> <p>Педагог</p>

	диплома, награђени ученици за резултате на такмичењима)		
Информисање ученика, родитеља, наставника	<p>1. Информисање ученика и родитеља о остваривању програмских задатака школе</p> <p>2. Информисање Наставничког већа и стручних органа о активностима, променама и реализацији програма</p> <p>3. Информисање органа школе о актуелним питањима рада и остваривања програма</p> <p>4. Информисање Министарства, СО-е и других надлежних органа о раду и програмским циљевима и захтевима школе</p> <p>5. Обавештење о прописима, дописима, документима које ће школа добијати</p>	<p>У току школске године</p> <p>У току школске године</p> <p>У време рада органа</p> <p>У току школске године</p> <p>У току школске године</p>	<p>Педагог Одељен.стар.</p> <p>Педагог Рук. стр.орг. Секретар, Предс еник ШО и СР Секретар</p>

4.3. План рада секретара

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	САДРЖАЈИ	НОСИОЦИ
по потреби	праћење закона и других прописа	секретар
по потреби	израда нацрта статута и других општих аката	секретар
по потреби	израда свих врста уговора, жалби, тужби и одговора на тужбе	секретар
по потреби	учествовање у раду школског одбора	секретар
по потреби	заступање школе пред судовима и другим органима	секретар и директор
по потреби	кадровски послови и послови спровођења конкурса	секретар
по потреби	израда решења о правима, обавезама и правним интересима запослених и спровођење дисциплинског поступка против запослених	секретар и директор
по потреби	израда аката у поступку остваривања права и обавеза деце и ученика	секретар и педагог
по потреби	послови везани за статусне промене, имовинскоправне послове, јавне набавке	секретар и директор
по потреби	организација рада техничког особља	секретар и директор
по потреби	пријем и отпремање поште	секретар
по потреби	административни послови у оквиру кадровских послова (пријаве и одјаве)	секретар
по потреби	послови око вођења евиденције и јавних исправа	секретар и наставно особље

4.4. План и програм Савета родитеља

Програмски садржаји	Време	Носиоци реализације
-избор и конституисање одељењских савета родитеља и Савета родитеља школе	IX	ОС
-сачињавање оперативних планова Савета родитеља и савета родитеља шк.	IX	родитељи
-анкетирање родитеља ради стицања увида у њихове ставове и погледе у вези са одређеним питањима из живота и рада школе	IX	зад.настав.
-Савет родитеља ће утврдити методологију рада на педагошко-психолошком образовању род.	током године	члан. ком.
а) Савет родитеља ће на почетку године извршити избор 2-3 родитеља који ће заједно са задуженим наставником водити трибину за родитеље -комисија за педагошко образовање родитеља ће повремено испитивати ученика и родитеља и на основу тога реализовати дебатне разговоре на трибини за родитеље		
-анализирати ОВ резултате постигнуте на крају првог полугодишта и предложити мере за њихово побољшање	XII	род. педагог
-организовати сарадњу школе са привредним организацијама у оквиру остваривања програма професионалне оријентације	током год.	
-укључити се у акцију естетског уређења школе -предузимање одређених мера (материјалних, просторних, организационих) у циљу побољшања културно-забавног живота ученика	током год	
-у оквиру могућности организовати "акцију друштвено-корисног рада" са привредним организацијама	IV	
-анализирати резултате ОВ рада	I,IV,VI	
-организовати сусрете ученика са истакнутим личностима из културног и забавног живота	током године	
- разматраити веће укључивање родитеља у креирање и планирање облика и садржаја сарадње са школом		
- Активно укључивање родитеља у стварање бољих услова за реализацију наставног процеса и учења		
- Упознавање родитеља са начином извештавања о постигнућима и напредовању ученика		

5. ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА

5.1. Предметна настава у нижим разредима

Све часове у разредној настави изводе наставници разредне наставе осим НАСТАВЕ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА, у одељењима IV_{2,3} разреда Чордаш Марина, а у одељењима I, II, III, IV₁ разреда Јованов Мартина.

За ученике четвртог разреда школа организује часове предметне наставе ради упознавања ученика са предметним наставницима који ће реализовати наставу у петом разреду

Изборни предмети

Од ПРВОГ до ОСМОГ разреда обавезни изборни предмети -верска настава или грађанско васпитање.

Од петог до осмог разреда руски језик.

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

У ПЕТОМ разреду: занимљивости света, шах, хор и оркестар

У ШЕСТОМ разреду: занимљивости света, шах, хор и оркестар

У СЕДМОМ РАЗРЕДУ: занимљивости света, чувари природе, шах, хор и оркестар

У ОСМОМ РАЗРЕДУ: занимљивости света, шах, хор и оркестар

Од ПРВОГ ДО ОСМОГ разреда матерњи језик са елементима националне културе: **русински језик и мађарски језик**

5.2. Допунски образовно-васпитни рад

Допунски рад као ваннаставна активност намељен је ученицима који повремено заостају у раду због:

- неуједначеног претходно стеченог знања, различитих способности ученика,
- дужег одсуствовања са наставе или доласка из друге школе

Извођење ове наставе обавља се целе школске године са ученицима од првог до осмог разреда са циљем да се убрза развој ученикове личности и омогући савладавање наставних садржаја.

Допунска настава биће организована у зависности од потреба и броја ученика по групама или индивидуално. Евиденција о овом раду водиће се у дневницама рада редовне наставе.

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

-координирати рад наставника који организују допунски рад у циљу изналажења што бољих метода рада са ученицима који заостају у савлађивању наставних садржаја;

реализатор: ДИРЕКТОР

-када год то услови омогућавају примењивати индивидуалан рад са посебним задацима примереним ученицима;

реализатор: НАСТАВНИЦИ

-указивати ученицима на значај пажње за лакше памћење

реализатор: ПЕДАГОГ

-утврдити методе и облике рада са ученицима који су обухваћени допунским радом а којима се вежба памћење

реализатор: НАСТАВНИЦИ

-објаснити и показати ученицима како треба да уче и које садржаје да памте

реализатор: НАСТАВНИЦИ

-максимално користити очигледна средства у циљу лакшег памћења садржаја

реализатор: ПЕДАГОГ, НАСТАВ.

-тражити узроке одсуства пажње код ученика

реализатор: ПЕДАГОГ

-упућивати ученике како да воде белешке са циљем лакшег памћења садржаја

реализатор: ПЕДАГОГ

-о резултатима допунског рада редовно обавештавати стручне органе школе, ученике и родитеље.

реализатор: НАСТАВНИЦИ

5.3. Припремни образовно-васпитни рад

Припремни образовно васпитни рад се организује за ученике који се упућују на поправни испит, пре почетка испитног рока, за ученике од IV-VIII разреда у августу, у трајању од најмање пет радних дана са по два часа дневно за сваки предмет.

5.4. Додатни образовно-васпитни рад

Додатни рад у школи се организује за ученике који постижу изузетне резултате у појединим предметима или областима. Циљ додатног рада је потпуније образовање, усмеравање развоја даровитих ученика. За обезбеђивање развоја даровитих ученика значајно је да буду на време препознати и откривени, како би се створили услови да њихов развој буде у складу са могућностима.

Поступак препознавања и идентификације одвијаће се у две фазе.

Прва фаза обухвата препознавање ученика са израженим способностима и интересовањима. Обавља се од четвртог до осмог разреда. У овој фази обухваћен је већи број ученика. Да би се успешно извршила идентификација даровитих ученика неопходни су извори информација:

-на основу процене предметних наставника везаних за начин рада, активности и креативност ученика

-на основу запажања одељењског старешине која се односе на особине личности, темперамент, карактерне ставове, интересовања.

-на основу мишљења родитеља

-на основу мишљења другова у одељењу

После ове фазе за ове ученике:

-повећавају се захтеви у редовној настави постављањем тежих и сложенијих питања и задатака који захтевају апстрактан начин мишљења, захтевају анализу, синтезу, другачији приступ у решавању

-укључују се у слободне активности из предмета, области за које су изражене способности

-омогућује им се учешће на такмичењима

-упућују се на самосталан рад

ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМ РАДА СА ДАРОВИТИМ УЧЕНИЦИМА

САДРЖАЈ РАДА	ВРЕМЕ	носиоци реализације	облик рада
-идентификација даровитих: утврђивање врсте и степена даровитости	октобар	наставници, педагог	испитивање
-израда плана и програма рада	октобар	наставник, ученик	индивидуалне консултације
-укључивати ученике у групни рад са даровитим вршљацима	децембар, мај	наставници	
-укључивати ученике у зимске и летње школе за поједине области и дисциплине	јануар, јун		
-организовање припрема и учешће на такмичењима, смотрама, изложбама	током год.		
-учешће на конкурсима за обраду одређене теме или решавање проблема	током год.	наставници, ученици	
-избор професије	прво	наставници, педагог	
-праћење развоја ученика, обавештавање Наставничког већа	полугод. крај године		

Додатни васпитно-образовни рад се остварује према следећем распореду

ПРЕДМЕТ	НАСТАВНИК	БР.ГРУПА БР.	Број ученика	БРОЈ часова
математика	Кричкових Ива	1	3	36
	Божовић Ана	1	3	36
	Апелић Бојана	1	2	36
историја	Заклан Младен	1	4	36
географија	Доби Вукосава	1	5	36
српски језик	Љешевић Далиборка	1	4	36
	Миловић Јасмина	1	1	36
	Ђурђевац Јелена	1	2	36
хемија	Јањић Љиљана	1	3	36
енглески јез.	Чордаш Марина	1	3	36
руски језик	Рогановић Тања	1	3	36
физика	Михаиловић С.	1	2	36
	Божовић Ана	1	2	36
биологија	Браун Јасна	1	3	36

5.5. Индивидуални образовни план (ИОП)

За ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, школа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план.

Циљ индивидуално образовног плана јесте постизање оптималног укључивања детета и ученика у редован образовно васпитни рад и његово осамостаљивање у вршњачком колективу.

ИОП је документован план израђен за ученике са посебним образовним потребама ради обезбеђивања једнаких могућности приступа учењу, постизања исхода учења и инклузије.

ИОП обезбеђује:

Постизање индивидуалних циљева учења

Средстава за постизање тих циљева

Додатне услуге и начин њиховог пружања

Одговорност за различите аспекте ИОПа

ИОП садржи

Детаљан **опис актуелног функционисања детета*** (развојни статус детета у целини, а затим по областима развоја:

сазнајног (радознаност, организација пажње),

емоционалног (емоционална стабилност и агресивност),

социјалног (прихваћеност од вршњака, социјално понашање у игри са вршњацима, прихватање радних обавеза), и

физичког (снага, моторика: усклађеност и координација покрета)

„**Јаке стране**“ детета (способности, потребе, интересовања ...). Области развоја у којима је дете најуспешније – шта може, уме, у чему је добро...

„**Слабе стране**“ детета - области заостајања у односу на вршњаке - области у којима му је потребна помоћ и подршка (примарне и секундарне последице развојних тешкоћа, последице на постизање образовних резултата, последице по социјални развој детета и односе са вршњацима).

Циљеве чије се остварење очекује у одређеном временском периоду – шта можемо, очекујемо да ћемо постићи у раду са дететом. Циљеви морају бити прецизни, реални, оствариви. Први циљ који треба остварити је добро планирани избор **активности** у којима се очекује успех детета и осећање самопоштовања засновано на успеху, пре циљева везаних за успех у знању.

Неопходно је одредити **приоритете** којима треба остварити постављене циљеве – најважније сегменте, области рада са дететом.

Детаљан план **активности** деловања, рада са дететом.

Облике, типове, нивое, садржаје и учесталост **подршке**.

Добити реализованих активност

Стручни тим за инклузивно образовање доноси одлуку о изради ИОПа и формира тим који ће израдити ИОП за одређено дете. Израђени ИОП одобрава Стручни тим за инклузивно образовање и по одобрењу шаље педагошком колегијуму на коначно усвајање.

Број ученика који прате наставу по Индивидуалном образовном плану

Број ученика	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
ИОП -1				3	1		3	
ИОП -2				1			2	
ИОП-3								
Са решењем ИРК								

Вредновањем ИОП-а крајем школске 2022/2023.год. закључено је да сви ученици треба да наставе рад и праћење наставе по индивидуалном образовном плану са прилагођеним и измењеним наставним садржајима.

5.6. Програм подршке процесу учења за децу са посебним способностима,

талентима

Постоје различита схватања и дефиниције даровитости.Када о томеговоримо главно питање које се намеће је „шта је даровитост“. Не постојиједан исправан одговор, већ многобројни различити одговори који узимају уразамтрање многе услове као што су :време њеног јављања, карактеристикепонашања или предвиђање будућег понашања (стваралаштво-потенцијална даровитост), врста понашања (општа способност-специфична способност). Најраспрострањеније и најстарије схватње даровитости произилази из психометријске дефиниције интелигенције.По њој даровити су они појединци који на тесту IQ постижу резултат што га могу постиће до 2,5% појединаца у популацији.Карактеристике важне за даровитог појединцау.

1. даровитост није резултат једне карактеристике већ комбинације особина- и способности и личности

2. јавља се у различитим подручјима (доменима способности), или као изразито једна способност или, као комбинација способности које долазе до изражаја у неком подручј људског знања и активности

3. може се манифестовати у облику продуктивно-креативне активности и резултата или , као потенцијална , латентна у зачетку, која ће се уз подршку околине подстицати и невовањем развити у продуктивну даровитост-стваралаштво Најчешће се израз даровитости користи за описивање деце са три нетипична обележја:

превремене развијеност-прве кораке у савладавању неког подручја предузимају раније него што је то уобичајено, у том подручју напредују брже од просечне деце је у њему лако уче; израз подручје односи се на организована подручја знања ,као што су језици, математика,музичка , ликовна уметност -инсистирање да „раде по свом“; даровита деца сем што уче брже одпросечне или чак бистре деце уче другачије и с обзиром на квалитет. Ододраслих траже минимум помоћи и менторства при савладавању подручја у којима су активна јер углавном учесамостално. Открића до којих дођу узбудљива су и мотивишућа јер свако тако откриће одоводи даровито дете корак напред.Ова деца често самостално стварају правила унатар саме активности и стварају нове-необичне начине решавањапроблема.

жеља за савладавањем-изражавају интензивна и опсесивна интересовања, имају способност општег фокусирања, потпуно удубљивање и губе осењај за спољашњи свет.

Када се разматра улога наставника у развоју даровитиости, мораморазликовати неколико значења речи наставник:

1. Наставник као стваралац атмосфере погодне за развој даровитости.Треба нагласити разлику између пожељног (креативност, понављање, упорност,...) од непожељног (учење напамет, наглашавањеоцена).

2. Наставник – родитељ

Наставник преузима улогу родитеља у образовању даровитог појединца.

3. Наставник – образоватељ даровитих.

4. Наставник – ментор.

Улога самог појединца у развоју даровитости

До сада највећу улогу при стварању даровитог појединца приписивали околини.Међутим, улога самог детета недовољно се разумеју па се зато и неоправдано занемарује.Чињеница је да код неке деце постоји отпорност на негативне утицаје – већа или мања осетљивост на утицаје околине, па се даровитост најчешће развија у складном односу са повољном околином, али се понекад развија и из бунта према тој околини.

Улога самог појединца у развоју даровитости

До сада највећу улогу при стварању даровитог појединца приписивали околини.Међутим, улога самог детета недовољно се разумеју па се зато и неоправдано занемарује.Чињеница је да код неке деце постоји отпорност на негативне утицаје – већа или мања осетљивост на утицаје околине, па се даровитост најчешће развија у складном односу са повољном околином, али се понекад развија и из бунта према тој околини.

Садржај рада	Време	Начин	Носиоци
Препознавање откривање и идентификовање даровитих ученика и стварање за њихов развој оптималних услова за њихов развој и успешно напредовање	Континуирано	Праћењем успеха, активности	наставници
Инструктивно саветодавни рад са родитељима даровитих ученика и указивање на могућност подстицања и усмеравања њиховог општег и професионалног развоја	Континуирано током школске године	Разговор и упућивање на стручну литературу	Ученици, наставници, педагог
Усмеравање и укључивање ученика у рад секција које доприносе афирмацији њихових способности	октобар	Укључивање ученика	Наставници, ученици
Дидактичко методичко осмишљавање рада са даровитим ученицима	Континуирано	Рад наставника на избору метода рада, средстава	Наставници, ученици
Професионално усмеравање обдарених ученика	Мај, јуни	Након тестирања тестом професионалног интересовања	педагог

6. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА

6.1. Програм одељењских старешина на часовима одељењског старешине

Планови рада одељењских старешина у млађим разредима

САДРЖАЈ	разред / време реализације			
	I	II	III	IV
- Безбедно кретање у саобраћају- предавање саобраћајне службе МУП-а	IX	IX	IX	IX
- Друг и ја у школској клупи, одељењу -међусобне разлике, "Школа без насиља".	IX	IX	IX	IX
- Како је некад било у школи (родитељ или дека, бака)	IX	IX	IX	IX
- Обележавање светског дана мира 18.09		IX	IX	IX
- Добро дошли у школу, упознавање са школским просторијама и њиховим наменама	IX			
- Како се доносе правила? "Школа без насиља"	X	X	X	X
- Обележавање светског дана детета 01.10.	X	X	X	X
- Хигијена учионице – уређење, очување заједничке имовине	X	X		
- Формулисање одељенских правила- "Школа без насиља "	X	X	X	X
- Правилно вредновање понашања -писана и неписана правила, " Школа без насиља"			X	X
- Упознајмо наш град	XI	XI	XI	XI
- Учешће ученика у школским и одељенским прославама	XI			
- Шта је лепо, а шта није (улепшати своју собу, стан, школу)		XI		
- Обележавање дана Уједињених нација 24.10.			XI	XI
- Ко воли тај сме то и да покаже, јер љубав је важна			XI	XI
- Зашто је спорт важан за здравље	XI	XI	XI	XI
- Лепо понашање - у школи, у продавници, у аутобусу на улици...	XI	XI		
- Шта је добар друг и како то постати ?	XII	XII	XII	XII
- По коме се зове наша школа	XII			
- Велики људи, деца жељна знања		XII	XII	
- Шта је солидарност			XII	XII
- Обележавање децембарских празника				XII
- Лепоту света и живота откривамо у књигама-упознајмо библиотеку	XII			
- Шта ћу читати на распусту	XII			
- Учествујемо у прослави Светог Саве		XII		
- Колико смо научили у првом полугодишту		XII	XII	
- Поштуј правила игре - дружење које намеће одређене друштвено социјалне норме			I	XII
- Шта све угрожава човекову животну средину				I
- Наши проблеми и успех у првом полугодишту	I	I	I	I
- Једна уметност-разговор	I	I	II	II
- Избор дечјих радова за пано или зидне новине	II	II	II	II
- Брига о здрављу – игра, значај одмарања	II	II	II	II
- Зашто се тучемо, тужакомо и називамо погрдним именима , цртани филм (" Школа без насиља")	II	II	II	II
- Дечја штампа-слободан избор песме или приче	II	II	III	III
- Како и где да сазнам оно што ме интересује	III	III		
- Како да помогнемо другу који слабије учи	III	III	III	

- Зашто некад неко краде, зашто лаже (да ли се то може свакоме десити и како да то не радимо)			III	
- Како корисно употребити слободно време		III		III
- Шта је добро, а шта зло? Шта је крађа, а шта лаж? (радионице-Школа без насиља)	III		III	III
- Моја породица, љубав у породици, дељење обавеза	III	III	IV	III
- Светски дан здравља 07.04.	IV	IV	IV	IV
- Како се такмичимо,радионице из "Школе без насиља"	IV	IV	IV	
- Шта не волим и од чега стрепим –радионице " Школа без насиља"	IV	IV		IV
- Допунска настава – развијање исправног односа према њој				IV
- Светски дан здравља 07.04	IV	IV	IV	IV
- Дан Сунца 03.05.	V	V	V	V
- Биљке нам улепшавају живот-нега биљака у учионици и код куће	V			
- Колико и како гледамо емисије на телевизији			V	
- Дечји ликови у књигама, личимо ли на њих				V
- Сусрет са људима неких необичних занимања				V
- Моја највећа жеља-шта желим да ми се оствари овог лета	V	V		
- Они који раде у школи, а нису наставници	V	V		
- Другарство је свуда око нас (пано),или радионица		V	V	V
-Обележавање дана заштите животне средине	VI	VI	VI	VI
- Негујемо другарство и солидарност-помоћ другу			V	VI
- Оспособити ученике да уоче различитости међу половима	VI	VI	VI	

Планови рада одељењских старешина у старијим разредима

Садржај	разред / време реализације			
	V	VI	VII	VIII
- Сарадња породице и школе, значај позитивног функционисања троугла ученик-наставник-родитељ	IX	IX	IX	IX
- Обележавање светског дана мира 18.09.	IX	IX	IX	IX
- Како се доносе правила? "Школа без насиља"	IX	IX	IX	IX
- Формулисање одељенских правила-"Школа без насиља"	IX	IX	IX	IX
- Права и обавезе наставника, права и обавезе ученика	X	X	X	X
- Како да организујем свој дан	X	X	X	X
- Да ликовно и литерарно представимо наш живот у насељу	X	X	X	X
- Обележавање дана Уједињених нација 24.10.	X	X	X	X
- Допунска настава, развијање исправног односа према њој	XI	XI		
- Свако има свој тајни свет	XI	XI	XI	XI
- Како настаје сукоб ? " Школа без насиља "	XI	XI	XI	XI
- Разговор о културним манифестацијама у нашем граду			XI	XI
- Основне карактеристике маладих и њихово психо-социјално сазревање				XI

- Формирање ставова о здравој исхрани	XI	XI	XI	
- Светски дан борбе против сиде 01.12	XII	XII	XII	XII
- Дан права човека 10.12.	XII	XII	XII	XII
- Проблеми који су настају у међуљудским односима - радионице, "Школа без насиља "	XII	XII	XII	XII
- Како и колико смо одговорни за своје поступке и како реагујемо на насиље ? "Школа без насиља"	XII	XII	XII	XII
- Проблеми у I полугодишту	I	I	I	I
- Како бити здрав и прав ?	I	I	I	I
- Упознавање са психо-физичким карактеристикама девојчица и дечака овог узраста (спољни сарадник)	II	II	II	II
- Свети Сава-просветитељ	II	II	II	II
- Стицање знања у следећем опсегу активности: безбедност у саобраћају, хитне интервенције, безбедно понашање	II	II		
- Да ли се лаж и крађа може оправдати? Зашто се обичне не оправдавају ? Радионице из "Школе без насиља"	II	II	II	II
- Како проводимо слободно време ?			II	II
- Оспособљавање ученика да разумеју потребе и осећања других, воде рачуна о њима, прихватају и поштују различите традиције- радионице " Школа без насиља"	III	III	III	III
- Чиниоци који угрожавају животну средину и улога човека у њеној заштити и унапређењу (неговање и сађење зеленила)	III	III	III	III
- Како смо прихватили допунску наставу - значај; ефекти	III	III	III	III
- Дан борбе против расне дискриминације 21.03.	III	III	III	III
- Оспособљавање ученика да правилно препознају своја осећања-радионице - " Школа без насиља"	IV	IV	IV	IV
- Култура понашања (култура разговора)	IV	IV	IV	IV
- Светски дан здравља 07.04.	IV	IV	IV	IV
- „Велики људи-деца жељна знања“ (личност по избору ученика или разредног старешине	IV	IV	IV	
- Куда после основне школе				IV
- Светски дан без дувана 31.05.	V	V	V	V
- Оспособити ученике да стекну позитивне ставове и позитивно вреднују супротни пол	V	V	V	V
- Шта ко ради (гост родитељ било ког занимања)	V	V	V	V
- Где то наши родитељи раде? (родитељ необичног занимања прича о свом послу)	V	V	V	V
- Обележавање дана заштите животне средине 05.06.	VI	VI	VI	VI
- Наши проблеми и успех на крају године	VI	VI	VI	VI

6.2. План и програм слободних активности

Друштвене и слободне активности ученика обухватају активност заједница ученика, друштвених организација, слободних активности и разноврсне облике друштвено-корисног рада. Заједнице ученика су обавезан облик образовно-васпитног рада.

Циљ друштвених и слободних активности је да у остваривању општег циља васпитања (оспособљавање ученика за развијање и неговање квалитетног индивидуалног и друштвеног живота) посебно допринесу формирању аутономне, стваралачке, радне, слободне, одговорне и друштвено ангажоване личности.

Посебни образовно-васпитни задаци друштвених и слободних активности су: васпитање за друштвену активност, демократско понашање, толерантност узајамност и опште људску солидарност-изграђивање правилног односа према раду, учењу, производима људског рада и формирање радних навика, подстицање и развијање саминицијативе, самосталности и стваралаштва, интелектуалне радозналости, истраживачких склоности и жеље за нови сазнањима у области науке, технике, културе, уметности, спорта-развијање еколошке свести и активан однос према заштити и унапређивању животне средине.

-развијање љубави, пажње и разумевање и равноправних односа између дечака и девојчица и прихватање етичких критеријума љубави као емоционалне, социјалне и људске везе међу половима.

-развијање физички здраве, емоционално издрживе личности.

6.2.1. Секције слободних активности

Слободне активности ученика су облици ваннаставног образовно-васпитног рада. Организују се ради задовољавања и развијања постојећих и стварања нових интересовања ученика, неговања склоности, способности и стваралаштва, проширивања и продубљивања знања, неговања одговорности и смисла за корективни рад.

Један од значајних услова за остваривање што бољих резултата рада у слободним активностима јесте и педагошки осмишљена организација рада секција, група и других облика слободних активности.

У састављању распореда и планирања рада, вођењу педагошке документације у руковођењу радом секције заједно са наставницима треба да активно учествују и ученици.

Врста слободне активности и назив секције	Број група	Стручни руководицац	Број сати
Културно-уметничко подручје			
- литерарна секција	1	Ј. Ђурђевац	36
- ликовна секција	1	Русов М.	36
Предметно и научно-истраживачко подручје			
- информатика	1	Бајор С.	36
-љубитељи страних језика	1	Заклан В.	36
Спортско-рекреативно подручје			
- одбојка	1	Покрајац Н.	36
- фудбал-девојчице	1	Покрајац Н.	36
- кошарка	1	Рахман В.	36

6.2.2. План екскурзије, рекреативне наставе, излета и зимовања за школску 2023/2024. годину

Све екскурзије, рекреативна настава, излети и зимовање се изводи по овом плану, који се саставља на основу предлога одељенских већа и Наставничког већа.

Сва одељења свих разреда извршиће по једну једнодневну екскурзију у току школске године.

Одлука о месту извођења екскурзије доноси Савет родитеља на предлог Наставничког већа.

За време једнодневних екскурзија извршиће се следеће посете:

Први и други разред	Суботица - Палић
Трећи разред	Нови Сад - Петроварадин - Сремски Карловци
Четврти разред	манастири Фрушке Горе
Пети разред	Зрењанин - Царска бара
Шести разред	Нови Сад, Петроварадин
Седми разред	Тара-Перућац - Ужице-Мокра Гора - Шарганска осмица – Међавник - Дрвенград
Осми разред	Сирогојно–Стопић пећина-Водопад Госоља-Златибор-Дрвенград-Перућ

Једнодневним екскурзијама руководе резредне старешине.

Једнодневни излет – **обилазак верских објеката** за ученике који похађају верску наставу у току другог полугодишта школске 2023/2024.год.

Руководилац излета: Катарина Брајковић, вероучитељ

Рекреативна настава за ученике од **првог до четвртог** разреда извешће се ако се за то остваре услови. Планирано је рекреативна настава оствари у Будимлији-Гучеву.

Вишедневна екскурзија за ученике **осмог** разреда извешће се по следећем распореду:

Сирогојно–Стопић пећина-Водопад Госоља-Златибор-Дрвенград-Перућац

6.2.3. План посета у школској 2023/2024. години

АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ
Посета СНП у Новом Саду	Ученици од ПРВОГ до ОСМОГ разреда: Учитељи и наставници: Љешевић Далиборка, Јасмина Миловић, Јелена Ђурђевац	Током године
Посета «Сајму образовања» Путокази у Врбасу и у Новом Саду	Ученици ОСМИХ РАЗРЕДА, одељењске старешине	Март 2024. године

Посета природно математичком факултету у Новом Саду и манифестацији Ноћ биологије	Ученици од ПЕТОГ до ОСМОГ разреда наставници биологије, директор, стручни сарадник	Април 2024.
Посета проби Београдске филхармоније	Ученици од петог до осмог разреда	У току другог полугодишта
Посете биоскопским представама у биоскопу «Југославија» у Врбасу	Ученици од првог до осмог разреда	Током године

7. ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ РАДА СТРУЧНИХ САРАДНИКА

7.1. План и програм рада школског педагога и психолога

Програм рада стручног сарадника-педагога у овој школској години обухвата следеће области:

1. Планирање и програмирање образовно-васпитног рада
2. Праћење и вредновање образовно васпитног рада
3. Рад са наставницима
4. Сарадња са ученицима
5. Сарадња са родитељима
6. Рад са директором, стручним сарадницима
7. Рад у стручним органима и тимовима
8. Сарадња са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе
9. Вођење документације, припрема за рад и стручно усавршавање

Активности	Време	Динамика рада	Сарадници
<p>1. ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Учествовање у изради Школског програма, плана самовредновања и развојног плана установе, -Учествовање у изради Годишњег плана рада школе, -Припремање годишњих и месечних планова педагога - Учествовање у изради ИОП-а, -Планирање набавке стручне литературе, наставних средстава, - Формирање одељења, распоређивање новопридошлих ученика и ученика који су упућени да понове разред. <p>2. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Систематско праћење и вредновање наставног процеса, -Праћење реализације образовно-васпитног рада, -Рад на развијању и примени инструмената за вредновање и самовредновање различитих активности установе, -Праћење и вредновање примене мера индивидуализације и ИОП-а, -Учествовање у раду Комисије за проверу савладаности Програма увођења у посао наставника, стручног сарадника, - Учешће у изради годишњег извештаја о раду установе у остваривању свих програма ОВ рада, -Праћење анализе успеха и дисциплине ученика на класификационим периодима, -Праћење успеха ученика у ваннаставним активностима, такмичењима, завршном испиту, -Праћење узрока школског неуспеха и предлагање мера за побољшање школског успеха. <p>3. РАД СА НАСТАВНИЦИМА</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пружање помоћи наставницима на конкретизовању и операционализовању циљева и задатака образовно-васпитног рада, - Пружање стручне помоћи наставницима на унапређивању квалитета васпитно – образовног рада, односно наставе увођењем иновација и иницирањем коришћења савремених метода и облика рада (уз проучавање програма и праћење стручне литературе), 		<p>Током месеца</p> <p>Крајем месеца</p> <p>континуирано</p> <p>по потреби</p> <p>крајем месеца</p> <p>континуирано</p> <p>Квартално</p>	<p>Тим за развој Школског програма, ТЗС Директор, Тим за инклузију</p> <p>Тимови, наставници</p> <p>Комисија за проверу сав. пр. пр.</p> <p>Директор, Тимови</p> <p>Одељењско веће</p> <p>Наставници</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Испитивање детета уписаног у основну школу, - Праћење дечјег развоја и напредовања, - Праћење оптерећености ученика (садржај, време, обим и врста и начин ангажованости детета односно ученика), - Саветодавни рад са новим ученицима, ученицима који су поновили разред, рад са ученицима око преласка ученика између школа - Стварање оптималних услова за индивидуални развој детета, односно ученика и пружање помоћи и подршке, - Пружање подршке и помоћи ученицима у раду ученичког парламента и других ученичких организација, - Идентификовање и рад на отклањању педагошких узрока проблема у учењу и понашању, - Рад на професионалној оријентацији ученика и каријерном вођењу, - Анализирање и предлагање мера за унапређивање ваннаставних активности, - Пружање помоћи и подршке укључивању ученика у различите пројекте и активности стручних и невладиних организација, - Пружање помоћи на осмишљавању садржаја и организовању активности за креативно и конструктивно коришћење слободног времена, - Промовисање, предлагање мера, учешће у активностима у циљу смањивања насиља, а повећања толеранције и конструктивног решавања конфликта, популарисање здравих стилова живота, - Анализирање предлога и сугестија ученика за унапређивање рада школе и помоћ у њиховој реализацији, - Учествовање у појачаном васпитном раду за ученика који врше повреду правила понашања у школи или се не придржава одлука директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, <p>5. РАД СА РОДИТЕЉИМА</p>		<p>Континуирано</p> <p>Континуирано</p> <p>Континуирано</p> <p>По потреби</p> <p>Континуирано</p> <p>Континуирано</p> <p>По потреби</p> <p>Континуирано</p> <p>По плану ОС</p> <p>По потреби</p> <p>Континуирано</p> <p>Континуирано</p> <p>Континуирано</p>	<p>Деца дорасла за упис у школу</p> <p>Ученици</p> <p>Ученици, наставници</p> <p>Ученици</p> <p>Ђачки парламент</p> <p>Ученици</p> <p>Ученици</p> <p>Наставници</p> <p>Директор</p> <p>Ученици</p> <p>Тим за насиље 33</p> <p>Ученици</p> <p>Наставници, ученици</p> <p>Родитељи</p>
---	--	--	--

<p>- Организовање и учествовање на општим и групним родитељским састанцима у вези са организацијом и остваривањем образовно-васпитног рада,</p> <p>- Припрема и реализација родитељских састанака, трибина, радионица са стручним темама,</p> <p>- Укључивање родитеља, старатеља у поједине облике рада установе (настава, секције, предавања, пројекти...) и партиципација у свим сегментима рада установе ,</p> <p>- Пружање подршке родитељима, старатељима у раду са децом, односно ученицима са тешкоћама у учењу, проблемима у понашању, проблемима у развоју, професионалној оријентацији,</p> <p>- Упознавање родитеља, старатеља са важећим законима, конвенцијама, протоколима о заштити деце, односно ученика од занемаривања и злостављања и другим документима од значаја за правилан развој деце, односно ученика у циљу представљања корака и начина поступања установе ,</p> <p>- Пружање подршке и помоћи родитељима у осмишљавању слободног времена деце, односно ученика ,</p> <p>- Рад са родитељима, односно старатељима у циљу прикупљања података о деци,</p> <p>- Сарадња са саветом родитеља, по потреби, информисањем родитеља и давање предлога по питањима која се разматрају на савету.</p> <p>6. РАД СА ДИРЕКТОРОМ, СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА, ПЕДАГОШКИМ АСИСТЕНТОМ И ПРАТИОЦЕМ ДЕТЕТА, ОДНОСНО УЧЕНИКА</p> <p>- Сарадња са директором, стручним сарадницима на истраживању постојеће образовно-васпитне праксе и специфичних проблема и потреба установе и предлагање мера за унапређење,</p> <p>- Сарадња са директором у оквиру рада стручних тимова и комисија и редовна размена информација ,</p> <p>- Сарадња са директором на заједничком планирању активности, изради стратешких докумената установе, анализа и извештаја о раду школе,</p>		<p>Континуирано</p> <p>Континуирано</p> <p>По потреби</p> <p>Континуирано</p> <p>Континуирано</p> <p>Континуирано</p> <p>Континуирано</p> <p>Континуирано</p> <p>Континуирано</p> <p>По потреби</p> <p>Према плану Наставничког већа</p> <p>Према плану рада Тимова, с.већа, комисија</p> <p>Континуирано</p>	<p>Родитељи</p> <p>Родитељи, наставници</p> <p>Родитељи</p> <p>Родитељи</p> <p>Родитељи</p> <p>Родитељи</p> <p>Савет родитеља</p> <p>Директор</p> <p>Директор</p> <p>Директор</p> <p>Директор</p>
---	--	---	---

<p>- Сарадња са директором на формирању одељења и расподели одељењских старешинстава ,</p> <p>- Тимски рад на проналажењу најефикаснијих начина унапређивања вођења педагошке документације у установи ,</p> <p>- Сарадња са директором на планирању активности у циљу јачања наставничких и личних компетенција,</p> <p>- Сарадња са педагошким асистентима и пратиоцима детета, односно ученика на координацији активности у пружању подршке деци/ученицима за које се доноси индивидуални образовни план,</p> <p>- Сарадња са директором по питању приговора и жалби ученика и његових родитеља, односно старатеља на оцену из предмета и владања.</p>		<p>Континуирано</p> <p>По потреби</p> <p>По потреби</p>	<p>Директор</p> <p>Пратилац детета</p> <p>Директор</p>
<p>7. РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА И ТИМОВИМА</p> <p>- Учествовање у раду наставничког већа, (давањем саопштења, информисањем о резултатима обављених анализа, прегледа, истраживања и других активности од значаја за образовно-васпитни рад и јачање наставничких компетенција),</p> <p>- Учествовање у раду тимова, већа, актива и комисија на нивоу установе који се образују ради остваривања одређеног задатка, програма или пројекта. Учествовање у раду педагошког колегијума, наставничког већа и стручних актива за развојно планирање и развој школског програма, односно програма васпитног рада,</p> <p>- Предлагање мера за унапређивање рада стручних органа установе.</p>		<p>По потреби</p> <p>Континуирано</p> <p>Континуирано</p>	<p>Чланови Наставничког већа</p>
<p>8. САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ УСТАНОВАМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА, УДРУЖЕЊИМА И ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ</p> <p>- Сарадња са образовним, здравственим, социјалним, научним, културним и другим установама које доприносе остваривању циљева и задатака васпитно-образовног, односно образовно-васпитног рада установе,</p> <p>- Учествовање у истраживањима научних, просветних и других установа,</p> <p>- Осмишљавање програмских активности за унапређивање партнерских односа породице, установе и локалне</p>		<p>Континуирано</p> <p>континуирано</p>	<p>Образовне, социјалне, културне, установе у Врбасу и у окружењу</p>

<p>самоуправе у циљу подршке развоја деце и младих,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Активно учествовање у раду стручних друштава, органа и организација, - Сарадња са канцеларијом за младе и другим удружењима грађана и организацијама које се баве програмима за младе, - Учешће у раду и сарадња са комисијама на нивоу локалне самоуправе, које се баве унапређивањем положаја деце и ученика и услова за раст и развој, - Сарадња са националном службом за запошљавање. <p>9. ВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ПРИПРЕМА ЗА РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вођење евиденције о сопственом раду на дневном, месечном и годишњем нивоу. - Израда, припрема и чување посебних протокола, чек листа за праћење наставе и васпитних активности на нивоу школе, - Припрема за послове предвиђене годишњим и оперативним плановима рада педагога, - Прикупљање података о деци, односно ученицима и чување материјала који садржи личне податке о деци, односно ученицима у складу са етичким кодексом педагога, - Стручни сарадник педагог се стручно усавшава: праћењем стручне литературе и периодике, праћењем информација од значаја за образовање и васпитање на интернету; учествовањем у активностима струковног удружења (Педагошко друштво Србије) и на Републичкој секцији педагога и психолога Србије, похађањем акредитованих семинара, учешћем на конгресима, конференцијама, трибинама, осмишљавањем и реализацијом акредитованих семинара, похађањем стручних скупова, разменом искуства и сарадњом са другим педагозима и стручним сарадницима у образовању. 			
--	--	--	--

7.2. Програм рада школског библиотекара

Септембар

- сређивање књижевне грађе – активност која траје током целе школске године
- формирање библиотечке секције
- сређивање картона и упис нових чланова
- сарадња са наставницима у вези са набавком стручне литературе
- посета ученика првог разреда библиотеци

Октобар

- акција "Поклони књигу школској библиотеци"
- организација посете Сајму књига у Београду
- учествовање у припреми програма за Дан школе
- сређивање књижне грађе прикупљене у акцији ученика

Новембар

- прикупљање радова ученика
- естетско уређење библиотеке
- сређивање књижне грађе прикупљене у акцији ученика

Децембар

- естетско уређење библиотеке поводом предстојећих празника
- сређивање књижне грађе
- раздуживање књига пред крај полугодишта

Јануар - Фебруар

- увођење у регистар нових књига и часописа
- изложба илустрација бајки за ученике од 1. до 4. разреда

Март

-дескриптивна поезија – "Пролеће је на прагу" у организацији библиотечке секције за ученике од 5. до 8. разреда

-"Један дан у Градској Народној библиотеци"

Април

- уређење библиотеке
- сређивање књижне грађе
- санирање оштећених књига

Мај

-естетске уређење библиотеке – уређење паноа "Ближи се распуст"

-сусрет са књижевником

-сарадња са одељенским старешинама осмог разреда у вези са набавком поклон – књига ученицима

-учешће у организацији завршне свечаности испраћаја ученика 8. разреда

Јун

- раздуживање књига на крају школске године
- "Вече младих песника " – библиотечка секција
- помоћ ученика у сређивању оштећених књига
- генерално спремање полица
- учествовање у изради приредбе поводом краја школске године

8. ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ УЧЕНИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

8.1. Одељењске заједнице

Ученичке одељењске заједнице се конституишу почетком школске године избором одбора одељењске заједнице и утврђивањем осталих задужења. Поред заједничких задатака за све облике друштвених и слободних активности ОЗ треба да допринесе:

Унапређивању успеха у настави, ваннаставним и другим ученичким активностима и побољшању понашања ученика

Чувању здравља и заштити животне и радне средине

Развијању хуманих и равноправних односа

Неговању традиције, поштовања права, различитости, разумевања и толеранције

Осмишљавање слободног времена

Оспособљавање за организовање и дружење

8.2. Дечји савез

Програмска подручја и садржаји рада Дечјег савеза у школи су:

- игра као основна и најважнија дечја активност
- комуникација, дружење деце, друштвено-забавни живот,
- упознавање и усвајање здравих услова живљења,
- еколошко васпитање, подсицање радозналости за достигнућа науке, технике и уметности
- упознавање са културним, историјским, уметничким, етничким вредностима и традицијама свога и другог народа, разумевање различитости културе језика и знамења
- васпитање за мир, поштовање слобода и права човека, развијање свести о потреби солидарности и сарадње

Годишњи оперативни план активности Дечјег Савеза		
месец	садржај рада	реализатори
IX	1. Конституисање одбора савеза - састанци	савет ДС
	2. Доношење планова Дечјег савеза (активности одбора, дружина)	одбор ДС
	3. Формирање повремених група и дружина	
	4. Организациони састанци ОЗ, доношење планова, разматрање активности ДС	одбори ОЗ
	5. Организовати међусобно зближавање и упознавање деце у ОЗ	ДСС
	6. Акција дечје солидарности: деца-деци	
X	1. Обележавање Дечје недеље и светског дана детета.	Савет ДС
	2. Програм добродошлице - пријем првака у организацију Дечјег савеза	
	3. "Школски вашар" продаја деч. рукотворина	Сл. акт.
	4. Дан школе, програм	
	5. Јесењи крос ученика	
XI	1. Организовати посету V, VI разреду ОШ "Светозар Милетић"	одбор ДС Савет ДС
	2. Турнир друштвених игара	
	3. Посета биоскопским представама	

XII	1. Обележавање завршетка првог пол.	ОЗ, одбор
	2. Диско вече за ученике седмог и осмог раз.	
I	1. Прослава Светог Саве	слоб. акт., ОЗ одбор, савет ДС
	2. Анализа остварених резултата у првом пол., разматрање извештаја	
	3. Сусрет деце село-град	
II	1. Школски музички тобоган	ОЗ
	2. Расписивање литералних и ликовних конкурса и учешће на општинским и окружним конкурсима	
	3. Улепшајмо своју учионицу	Наставници
	4. Игре на снегу, ведри састанци ОЗ и остали облици друштвено-забавног живота	ОЗ
III	1. Уређење паноа на тему: Мајка је већа од неба	ОЗ
	2. Обележавање Дана пролећа	
	3. Игре без граница : забавна такми.	
	4. Посете привредним организацијама	
IV	1. Шта знаш о саобраћају ? (такмич.)	секција секција ОЗ
	2. Наука младима, учешће у такмичењу	
	3. Крос контри, спортске игре и такмичења	
	4. Ведри састанци	
V	1. Дани изазова - масовна акција све деце, учешће у спортско-рекреативним активностима Савеза за спортску рекреацију СРБИЈЕ	ОЗ
	2. Сакупљачке акције-акције прикупљања секундарних сировина	
VI	1. Дечје игре без граница	ОЗ одбор ДС
	2. Организовање екскурзија	
	3. Сумирање резултата и додела признања	

ПРОГРАМ РАДА ОДБОРА ДЕЧЈЕГ САВЕЗА

Ради ефикаснијег остваривања активности, јачања мотивације и одговорности преузете од различитих друштвених субјеката, дечје заједнице и дружине формирају своје одборе а Дечји савез у школи формира свој одбор који повезује рад свих колектива и организује заједничке акције.

месец	садржај рада	реализатори
IX - X	1. Конституисање Одбора Дечјег савеза	представ. радна група ОЗ секц.
	2. Формирање група, дружина и подела задужења	
	3. Доношење плана активности Дечјег савеза	
	4. Обележавање Дечје недеље (израд паноа изложби ликовних радова)	
	5. Активности око прославе дана школе	
XI	1. Разматрање резултата почетних активности у раду дечјег савеза	чл. сав.
	2. Организација друштвено корисног рада сакупљање секундарних сировина	Председник
XII	1. Организовати сусрете и посете	председник
	2. Организовати забавне вечери, игранке за ученике у поводу дана дечје радости	чл. савета

I	1. Анализа рад у првом полуг. постигнути резултати, заинтерес. ученика и родитеља за активности деч. савеза	председник
	2. Рад дечјих водитеља резултати и тешкоће	
III	1. Прослава 8. марта	
IV	1. Организовати сарадњу са саветима Дечјег савеза других школа у циљу размене искустава у организовању активност Дечјег савеза	чланови сав.

8.3. План и програм Ученичког парламента

Ученички парламент чине по два представника одељења VII и VIII разреда.

Парламент се бира сваке школске године и има председника.

Ученички парламент се организује ради:

Давања мишљења и предлога стручним органима, школском одбору, савету родитеља и директору о :правилима понашања у школи, мерама безбедности ученика, годишњем плану рада, школском развојном плану , колском програму, начину уређивања школског простора, избору уџбеника, слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван њеи другим питањима од значаја за њихово образовање

Разматрање односа и сарадње ученика и наставника или стручног сарадника и атмосфере у школи

Обавештавање ученика о питањима од посебног значаја за њихово школовање и о активностима ученичког парламента

Активног учешћа у процесу планирања развоја школе и у самовредновању школе

Предлагање чланова стручног актива за развојно планирање из реда ученика

Време	Активности
Септембар	Конституисање парламента Пазматање Годишњег план рада школе, извештаја о раду школе Избор представника у Школски одбор и у Тим за развојно планирање
Октобар	Договор о активностима током Дечје недеље Прослава Дана школе Актуелна питања
Новембар	Анализа рада и предлози за побољшање рада слободних активности Комуникација ученик наставник родитељ Рад на школском листу
Децембар	Организовање приредбе „Покажи шта знаш“ Договор о реализацији журке за ученике виших разреда
Јануар	Договор о раду у другом полугодишту Анализа успеха ученика
Фебруар	Акција Замена улога наставник ученик Квалитет школске ужине
Март	Сарадња са ученичким парламентима из других школа Давање мишљења о издавачима уџбеника за наредну годину
Април	Предлози за обележавање матурске вечери Ускршњи вашар

Мај	Уређење дворишта Акција у борби против пушења Предлози за рад школског парламента за следећу годину
-----	---

9. ПОСЕБНИ ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ ВАСПИТНО ОБРАЗОВНОГ РАДА

9.1. План рада у продуженом боравак

Дневни режим рада продуженог боравак

I, II, III, IV разред Настава у преподневној смени	
6,00-7,00	долазак ученика у школу
	јутарња гимнастика, лична хигијена и припрема за доручак
7,00-7,30	доручак и одлазак на наставу
8,00-11,40 или 12,25	настава
12,25-12,30	припрема за ручак
12,30-13,00	ручак
13,00-14,00	израда домаћих задатака
14,00-15,00	рекреација и боравак на ваздуху
15,00-16,00	организовано слободно време

I, II, III, IV разред Настава у послеподневној смени	
6,00-7,00	долазак ученика
7,00-7,30	доручак
7,30-8,30	израда домаћих задатака
8,30-8,50	гледање школског програма слободно време
8,50-9,05	лична хигијена и припрема за ужину
9,05-9,30	ужина и одмор
9,30-10,30	рекреација и боравак на ваздуху
10,30-11,45	организовано слободно време
11,45-12,00	лична хигијена и припрема за ручак
12,00-12,30	ручак
12,30-13,00	одлазак на наставу
13,30-17,05 или 17,55	настава

Сарадња са родитељима

1. Родитељски састанак
2. Индивидуални разговори са родитељима

РЕАЛИЗАЦИЈА ОВР У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ

врста активности и садржај рада	задаци	време реализације
-1.самосталан рад ученика		
<ul style="list-style-type: none"> -развијање радних навика -планирати рад свих ученика -обезбедити координацију и евиденцију домаћих задатака -анализирати домаће задатке -давање упутстава за израду домаћих задатака -објаснити циљеве и задатке сваког домаћег задатка -проценити шта ученик може сам 	<ul style="list-style-type: none"> -сталан задатак -да оспособи ученика на планирање учења и коришћење књиге и других извора информисања -да се оспособи за образовање за рад у групи -да подстиче ученике на међусобну сарадњу у групи -да навикне ученике за заједничко коришћење наставних средстава -да развије свест о потреби међусобног договарања у пружању помоћи у учењу -да развије искреност и љубав према друговима 	преко целе године
2.Организовано слободно време		
<ul style="list-style-type: none"> -спортско рекреативне активности -ходање и вежбе у одржавању равнотеже -трчање -скокови -гађање, провлачење -пењање, пузање, провлачење -игре лоптом -игре спретности -игре сналажења у природи -игре у затвореном простору 	<ul style="list-style-type: none"> да доприноси дечијем дружењу и стварању ведрог расположења -да развија прецизност и равнотежу -да обезбеди задовољавање биолошких потреба -да доприноси очувању и учвршћивању здравља, рекреације и отклањању замора ученика -да омогући задовољавање социјалних потреба ученика за животом и радом у колективу -да развија координацију покрета -да развија оријентацију у простору 	IX,X IV,V,VI II,III
3.Културно-уметничке активности		
<ul style="list-style-type: none"> а) музичко васпитање -певање песама по слуху -слушање музике -слободно музичко изражавање -дечије музичке игре -опонашање звукова -стварање звукова -ств.на муз.инстр. -слушамо и замишљамо 	<ul style="list-style-type: none"> -да развија осећај за ритам -да обогаћује емоционални живот ученика и негује потребе за музиком -да доприноси развоју опште музичке културе у школи и друштвеној средини -да у оквиру колективних музичко васпитних облика рада развија смисао за колективно музицирање -да развија и богати емоционални живот ученика 	сталан зад. целе шк.год.
<ul style="list-style-type: none"> б) ликовно васпитање -цртање (индивидуално и групно) -сликање (индивидуално и групно) -вајање -естетско процењивање игре разликовања боја 	<ul style="list-style-type: none"> -да оплемењује естетске доживљаје и подстиче могућности ученика -да негује осећаје хуманости -да буде интересовање и потребу за посећивањем изложби, музеја -да развија смисао за поштовање, неговање и чување културних тековина 	V,X,XI,I X,XII,III IX,X,XI, IV,V
<ul style="list-style-type: none"> в) развој вербалних способности -читање књиге из библиотеке -организовање свечаности -причање и драмско извођење текстова игре у простору и покрету -игре изражаване говором -језичке игре -говорне игре 	<ul style="list-style-type: none"> -да оплемењује естетске доживљаје -да оспособи ученика за разумевање и доживљавање књижевног дела -да негује љубав према матерњем језику и тековинама културе свога народа -богаћење речника -разумевање прочитаног текста 	XII I,II IX X,XI XI XII,I,II IV,V,VI током год.

-лутке и играчке -гледање школског ТВ програма	-оспособљавање за анализу и синтезу речи и реченица -развој вербалних способности -да код ученика развије потребу за књигом и способност да се њоме самостално служи -да негује естетска осећања и развија књижевни укус и подстиче развој литерарних и стваралачких способности -да доприноси развоју вољних особина, позитивних црта карактера и смисла за естетске вредности	
3.Техничке и радно-производне активности		
-израда различитих предмета: -савијањем -сечењем -састављањем -низањем -спајањем -друштвено-користан рад (одржавање и неговање цвећа)	-развој дечјег стваралаштва -да стекну навику правилног понашања на улици и путу -да развија љубав и активан однос према школском, друштвено-корисном и производном раду у породици развијање осећаја задовољства због постигнутог успеха	XII,I V,VI
4.Развој логичког мишљења и образовне активности		
-прикупљање плодова у различитим годишњим добима -гајење поврћа у саксијама -разговор о кућним љубимцима и нега истих -игре типа: квиз, шта зна о... погоди шта је... математичке игре слагалице	-упознавање годишњих доба -упознавање воћа, поврћа -упознавање животиња -развој комбинаторике -развој логичког мишљења -развој памћења	
5.Развој хигијенских навика		
-облачење, свлачење, ветрење и остављање обуће -спремање књига и прибора за рад -лична хигијена -културно понашање у трпезарији -одржавање хигијене просторија које користимо -естетско уређење просторија које користимо	-да развије културне и хигијенске навике ученика према личној и друштвеној имовини -да омогуће ученицима да схвате значај здраве околине за живот човека да заволе природу и активно учествују у њеном очувању имајући у виду циљ ПО	IX,I IX,X

9.2. Професионална оријентација

Имајући у виду циљ професионалне оријентације у основној школи, развијање спремности да стиче знања и искуства о себи и свету рада, да доноси реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељења за будуће занимање, пружање помоћи у ПО проширује се на све носиоце васпитно-образовног рада и обухвата целокупну популацију ученика од првог до осмог разреда. Поред општих задатака за ученике свих разреда, утврђују се и посебни задаци ПО чије систематско и континуирано извршавање треба да допринесе постизању одређеног нивоа професионалне зрелости.

ОПШТИ ЗАДАЦИ ПО:

-уознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика личности ученика

-уознавање ученика са светом рада и занимања, системом средњег васпитања и образовања

-формирање правилних ставова према раду

-оспособљавање ученика за планирање свог професионалног развоја

-сарадња са учениковим родитељима и њихово оспособљавање за пружање помоћи деци

-сарадња с установама и институцијама које могу допринети успешнијем професионалном развоју.

ПОСЕБНИ ЗАДАЦИ ПО У I II III РАЗРЕДУ

1. Подстицање развоја оних узрочних карактеристика које су нарочито изражене у овој фази (видна и слушна осетљивост, ситна мануелна мускулатура).

2. Формирање навика за бављење физичким и спортским активностима, за подстицање опште физичке спремности, битне за обављање свих видова рада.

3. Кроз игру, имитацију послова одраслих, стицати почетне представе свету рада занимања.

4. Развијање индивидуалне потребе за радом (учење, обављање домаћих послова, учење у радним акцијама).

5. Изграђивати особине личности битне за рад : истрајност, прецизност, рационалност, радозналост

6. Укључивање родитеља у процес формирања радних навика у породичним условима

ПОСЕБНИ ЗАДАЦИ ПО У IV,V,VI РАЗРЕДУ

1. Даље праћење психофизичког развоја ученика,

2. Утицање на даље формирање навика за бављење физичким и спортским активностима

3. Уочавање посебних способности и укључивање и рад слободних активности и додатни рад.

4. Утврђивање радних навика и оспособљавање за рационално програмирање дневних обавеза и активности

ПОСЕБНИ ЗАДАЦИ ПО У VII И VIII РАЗРЕДУ

1. Даље рађање и подстицање развоја изражајних способности, усмеравање с професионалним интересовањима.

2. Посвећивање посебне пажње утврђивању и праћењу професионалних интересовањима

3. Уознавање организационе и програмске структуре средњег образовања

4. Активније укључивање родитеља и пружање помоћи деци при опредељивању за будуће занимање.

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА НА ПРОФЕСИОНАЛНОЈ ОРИЈЕНТАЦИЈИ			
Програмски садржај	Време реализ.	Разред	Извршилац
1. израда и усвајање програма на ПО за све субјекте	IX	VIII	комис. ПО ОС
2. Формирање комисије за ПО		VIII	настав.ве.

3. Утврђивање и орг. облика и начина усаврш. наставника и сарадника за рад на ПО	IX	VIII	педагог комисија
4. Обезбеђивање потреб. литерат. дидак. материј. за ПО	континуирано	VII	комис.
5. Осмишљавање посета ученика привр. и рад. организацијама	по потреби	V-VIII	ОС, педаг.
6. Осмишљавање произв. и друштв. корисног рада	континуирано		
7. Организација професионалног саветовања одабирање и распоређ. ученика	по потреби	VIII	педагог, психолог Зав. трж. р.
8. Постављање изложби о занимањима	XII	I-VIII	ОС пред. нас.
9. Организ. пред. на тему фактори који утичу на избор занимања	XII	VIII	педагог
10. Прикупљ. и колектив. информ. о занимањима и школама	III-V	V-VIII	педагог Завод за трж. рада
11. Перманентно праћење професионалних интересовања ученика	континуирано	V-VIII	ОС пред. н.
12. Упознавање ученика са потребама привреде за кадровима	II-V	VIII	ОС педагог
13. Усмеравање специјал. интересов. ученика ради упућив. на дод. рад (идентификација)	континуирано	V-VIII	предмет. настав.
14. Организација информ. предавања о занимањима у индустрији, друш. дел. војни пози	II-V	V-VIII	кадров. сл. прив. орг.
15. Информат. предав. за родитеље: улога родитеља у избору позива њихове деце	III-V	VII-VIII	педагог ОС
16. Организ. Предавања на тему: Здравље и избор занимања	XII	VIII	лекар медиц. рада
17. У оквиру ЧОС-а ОЗ-а реализовати теме: - подела рада и наставак занимања - стара и нова занимања - школски систем у СРЈ - суфицитарна и дефицитарна занимања - избор занимања између личних жеља и потреба	XI-I	VII-VIII	ОС педагог ш.
18. Писмени састав "моје будуће занимање"		I-VIII	настав. српског ј.
19. Ликовни радови о заним. и организовање изложбе	IV	I-VIII	учитељ нас. лик. к.
20. Организација посета и екскурзија у привред. обј. пољоприв. добра	у току год.	I-VIII	ОС предм. нас.
21. Спровођење анкете о избору занимања	X-XII	VIII	комис. ПО педагог ш.
22. Организовати сусрет са родитељима "Моје занимање је"	током год.	I-VIII	учитељ, ОС
23. Кроз игру, имитација послова одраслих стицања знања о свету рада и врстама занимања	током год.	I-IV	учитељи

План реализације Пројекта „Професионална оријентација на преласку у средњу школу“

	Циљ и задаци
Усвајање модела имплементације ПО	Информисање свих релевантних актера школе о активностима из програма у школи и очекиваним исходима
Школски тим бира модел имплементације и креира акциони план реализације ПО	Презентовање Програма : * Наставничком већу * Школском одбору * Ученичком парламенту * Савету родитеља
Школски тим за ПО	Чланови Наставничког већа, Ученичког парламента, Школског одбора, Савета родитеља
Договор	Кроз презентације, разговор, штампани материјал
Септембар	Септемба, Октобар
Школски тим је изабрао модел имплементације програма ПО која је у складу са могућностима школе	Повећан степен информисаности о професионалној оријентацији и активностима које школа преузима и реализује у овој области
Записници	записници
	Документација

Имплементација програма ПО	Обезбеђивање услова за реализацију радионица	Програм ПО у школским документима	Проширивање Тима за професионалну оријентацију
Реализација радионица са ученицима 7. И 8. разреда	Припрема рада и материјала за рад радионица са ученицима	Програм ПО као анекс Школском програму за VII и VIII разред; Годишњи план рада садржи Акциони план реализације ПО; Школски	Укључивање одељењских старешина ученика 7.и8.разреда и родитеља ученика VII и VIII разреда
-Одељењске старешине 7. и 8. разреда ученици 7. и 8.	Чланице тима и ученици	Школски тим за ПО	-Одељењске старешине 7. И 8. Разреда -Родитељи ученика седмих и осмих разреда
- Кроз радионице и предавања -разговором са ученицима	Радионице из Приручника	Измене и допуне докумената	Сарадња и договор о даљем раду са одељењским старешинама и родитељима
Од октобра . до маја	Крајем септембра	До 15.септембра	Друга половина септембр
Унапређивање компетенција ученика 7. и 8. разреда у области професионалне оријентације	Сачињен распоред реализације радионица	Унете измене у школска документа која се односе на пројекат ПО	Унапређивање рада Тима укључивањем ученика ,родитеља и одељењских старешина, јер преносе
-белешке ученика фотографије -ученички портфолији	-Извештаји о раду -фотографије -продукти рада	Школски програм,Годишњи план рада,Школски развојни план	Записници

Подршка у имплементацији пројекта	Успостављање мреже школа ПО	Реализација Реалних сусрета Кроз распитивања у предузећу /школи и испробавање праксе	Организовање акција из области ПО: -посета средњим школама -интервју са представницима	Радионице намењене родитељима ученика, сарадња и саветодавни рад са родитељима
Сарадња са водитељима и менторима Програма	Сарадња са другим Основним школама из Пројекта и менторским	Школски тим за ПО	-ученици 7. и 8. разреда -спољни сарадници -ученици средњих школа	Родитељи ученика, одељењске старешине, чланови тима
Школски тим за ПО	Школски тим за ПО	Школски Тим за ПО ,ОС 7. И 8. разреда		
Посете,састанци	Размена искустава,форум	Контакти са предузећима,посете	Кроз разговор, разгледање, евидентирање, структурирани интервју	Радионичарским радом, разговором
Током године	Током целе године	Од фебруара до априла	Фебруар-мај	Децембар-Април-мај године, у зависности од актуелних дешавања и заинтересованости
Записници о посетама и састанцима	Успостављена сарадња са другим школама у програму ПО	Списак учесника,продукти, записници	Ученици се упознају са различитим занимањима и профилима у појединим средњим школама као и са	Родитељи ученика су активно укључени у пружање подршке и помоћи приликом
Школски тим сарађује са водитељима менторима	Извештаји, записници,слике	Промоција школе у области реалних сусрета.Изградња мреже партнера кроз	-белешке ученика о интервјуу -фотографије -ученички портфолији -извештаји	Извештаји о раду, фотографије, белешке

Евалуација	Извештавање	Евиденција	Сарадња са стручним органима школе
Састанци на којима се прати рад, процењује, уочавају недостаци и предлажу начини за превазилажење истих	Писање и достављање извештаја: стручним и управним органима школе, Школској управи	Формирање евиденције о реализацији пројекта	Подршка програму на седницама стручних органа: наставничко веће, одељењска већа 7. и 8. разреда, стручна већа
- Одељењске старешине 7. и 8. разреда - ученици осмог разреда - чланови Тима	Тим за ПО	Тим за ПО	Школски тим за ПО и чланови стручних и одељењских већа
Кроз разговор и праћење постигнућа ученика на завршном испиту и упису жељених школа	Попуњавање извештаја	Прикупљање података,	Састанак, презентације, излагање размена
Јул 2023	У току и након реализације програма	Након сваке радионице,	Током године
Стицање увида у квалитет рада Тима и квалитет акционог плана са циљем да се евентуални уочени недостаци превазилаже	Извештаји, фотографије, записници	Продукти, извештаји, фотографије	Записници
записници	Учесници и партнери у Програму информисани о резултатима програма	Формирана евиденција програма ПО	Школски тим сарађује са стручним органима школе у циљу успостављања система и критеријума

9.3. Програм здравствене заштите

Циљ овог програма је стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље.

Рад на реализацији овог Програма одвија се у оквиру: редовне наставе тј. интеграције здравствено-васпитних садржаја у програме разредне и предметне наставе; ваннаставних активности, секција, одељенских заједница; ваншколских активности, уређивања зелених површина.

САДРЖАЈ	РАЗРЕД	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР
Одржавање личне хигијене и хигијене школског простора	I-IV	IX	Наст.разр.наставе
Хигијена одевања и хигијена становања	V-VIII	Током године	Одељ.старешине
Физичке вежбе, спорт и рекреација	I-VIII	Током године	Наст.разр.наставе и наст.физичког васп.
Телесне вежбе и њихов утицај у разним узрастима	V-VIII	Током године	наст.физичког васп.
Формирање навика у вези са здравом исхраном	I-VIII	Током године	Наст.разр.наст. и проф.биологије
Хигијена усне дупље, нега и заштита зуба	I-VIII	Током године	Стоматолог Дома здравља и проф. биологије
Болести зависности	V-VIII	Током године	Педагог
Усвајање здравих стилова живота	V-VIII	Током године	Одељ.старешине, Педагог
Безбедност у саобраћају	I-VIII	Током године	Наст.разр.наставе, МУП, Одељ.старешине
Потреба за одмором, сан	I-VIII	Током године	Одељ.старешине
Упознавање са пубертетским променама	V,VI	Током године	Одељ.старешине, Педагог, проф.биологије
Односи у породици и школи, хуманизација односа међу половима	I-VIII	Током године	Наст.разр.наставе, Одељ.старешине
Усвајање вештине ненасилне комуникације, развој другарства и међусобне помоћи	V-VIII	Током године	Одељ.старешине, Педагог
Како сачувати животну средину	I-VIII	Током године	Одељ.старешине, проф.биологије

9.4. Програм здравственог васпитања по областима

САДРЖАЈ	РАЗРЕД	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР
ИЗГРАЂИВАЊЕ САМОПОШТОВАЊА			
Сазнање о себи	I-IV	Током године	Наст.раз.наст., Педагог, радионице
Препознавање осећања	I-IV	Током године	Наст.раз.наст. Педагог, радионице
Проналажење начина за превазилажење психолошких проблема	V-VIII	Током године	Педагог
Свест о сличностима и разликама наших акција, осећања, изгледа	V-VIII	Током године	Педагог
II ЗДРАВА ИСХРАНА			
Формирање навика у вези са правилном исхраном	I-IV	Током године	Наст.раз.наст
Разноврсна исхрана	I-IV	Током године	Наст.раз.наст
Формирање ставова у погледу исхране	V-VIII	Током године	Проф. биологије, одељ.старешина
Балансирање хране са енергетским потенцијалима	V-VIII	Током године	Проф. биологије, одељ.старешина
III БРИГА О ТЕЛУ			
Стицање основних хигијенских навика: прање руку, купање, хигијена уста и зуба, хигијена одевања и становања	I-IV	Током године	Наст.раз.наст
Развијање личне одговорности за бригу о телу: чистоћа тела, брига о одећи, здраве навике, непушење	V-VIII	Током године	одељ.старешина проф. биологије проф. физичког васп.
IV ФИЗИЧКА АКТИВНОСТ И ЗДРАВЉЕ			
Стицање основних способности покретљивости, игра, значај одмарања	I-IV	Током године	Наст.раз.наст
Избор активности, спортова и клубова за вежбу	V-VIII	Током године	проф. физичког васп.
V БИТИ ЗДРАВ			
Потреба за одмором и релаксацијом	I-IV	Током године	Наст.раз.наст.
Начин савладавања лаких здравствених проблема	I-IV	Током године	Наст.раз.наст.
Научити како да се спречи болест: природне одбране организма	V-VIII	Током године	проф. биологије проф. физичког васп
Спречавање инфекција	V-VIII	Током	проф. биолог. и физ. в.

ПЛАН ТЕМА ИЗ ОБЛАСТИ ЗДРАВСТВЕНОГ ВАСПИТАЊА КОЈЕ РЕАЛИЗУЈЕ ЗДРАВСТВЕНИ ЦЕНТАР ВРБАС

Тема/реализатор	Разред	Време реализације
Исхрана, Возар др.Марија	II раз.	Септембар-октобар
Полне болести, Павловић Цвита, педагог	VIII раз.	Новембар-децембар
Контрацепција, Павловић Цвита, педагог	VII раз.	Фебруар-март
Пушење, Возар др.Марија	V раз.	Април-мај

9.5. План превенције употреба дрога

Активности са ученицима	Време реализације	Носиоци активности	Остали учесници, сарадници
Израђивање самопоштовања Радионица „ Проналажење начина за превазилажење психолошких проблема“	Током године	Одељењске старешине, психолог	Ученички парламент, Вршњачки тим
Пано „ Препознај моју емоцију“	Октобар 2023.	Ученички парламент	Канцеларија за младе, НВО „Емпата“, Врбас
Индивидуални разговори за ученицима	Током године	Педагог	
Радионице „ Мој друг наркоман“	Новембар 2023.	Ученички парламент	Вршњачки тим
-Радионица из приручника „ Умеће одрастања „ -Радионица из приручника „ Школа без насиља“ -Радионица „Како рећи НЕ дроги“	Децембар 2023, Јануар, Фебруар 2024. (један ЧОС месечно)	Одељењске старешине, педагог	Ученички парламент, Вршњачки тим
-Радионица „Асертивност“ -Радионица из приручника „ Вештине за адолесценцију“	Март, април 2024. (један ЧОС месечно)	Одељењске старешине	
Ученички парламент ---Радионица “ Зашто млади користе дрогу“ -Радионица „Преиспитај свој избор“	Мај 2024 Јун 2024.	Педагог Ученички парламент, Вршњачки тим	

Активности са наставницима	Време реализације	Носиоци активности	Остали учесници, сарадници
Наставничко веће Упознавање свих запослених са Протоколом о злоупотреби ПАС у установи и корацима који се морају предузети	Октобар	Педагог	
Наставничко веће Радионица „ Како препознати симптоме употребе ПАС“	Март	педагог	
Стручно усавршавање свих запослених кроз семинар	Април	Водитељ семинара	
<i>Наставничко веће -Радионица „Асертивност“</i>	Април	педагог	

Активности са родитељима	Време реализације	Носиоци активности	Остали учесници, сарадници
Савет родитеља Трибина „ Васпитни стилови у формирању слике о себи“	Октобар	педагог	НВО „Искра“ Врбас
Савет родитеља Упознавање са Протоколом о злоупотреби ПАС у установи и корацима који се морају предузети	Децембар	педагог	Инспектор полиције МУП Врбас, борба против наркоманије
Заједнички Родитељски састанак за ученике од петог до осмог разреда Тема „Улога родитеља у формирању самопоуздања детета“	Фебруар, Март (родитељи ученика петог разреда прва половина фебруара, родитељи ученика шестог раз. друга половина фебруара, седми раз. прва половина марта, осми раз. друга половина марта)	Педагог	
Родитељски састанак -Радионица „ Програм оснаживања породица“ (Колико добро познајемо једни друге“	Април	Одељењ. старешина	Психолог, ЦЗСР
Заједнички Родитељски састанак За родитеље осмих разреда Тема „Како препознати симптоме ученика који користе ПАС“	Април, Мај (прва половина априла седми разред, друга половина априла осми разред	Педагог	

9.6. Социјална заштита ученика у школи

Школа у сарадњи са надлежним установама брине о социјалној заштити посебно ученика из осетљивих друштвених група. Уколико је потребно организовати сакупљање средстава за ове сврхе кроз акцијешколског спорта и других добротворних акција.

9.7. Едукативни образовни програм за рад мир и толеранцију

Циљ овог програма је развијање хуманих, толерантних и равноправних односа међу људима. Задатак је да се ученици у зависности од узраста обуче и усвоје различите стилове у разрешавању конфликта.

САДРЖАЈ	РАЗРЕД	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОР
Развијање свести о равноправности полова	I- VIII	Током године	Наст. разр. и Предметне наставе
Упознавање са психичким и физичким променама у пубертету	VI, VII	IV, V	Одељ. старешине Педагог и Наставник биологије
Подстицање процеса социјализације и развијање хуманих односа међу половима	I- VIII	Током године	Сви учесници в.о. процеса
Реализација наставе грађанског васпитања	I-VIII	XI	Учитељи и наставник грађанског васпитања
Реализација програма Бачког парламента	VI-VIII	IX	Задужени наставник за Бачки парламент
Укључивање у различите хуманитарне акције	I-VIII	Током године	Разредне старешине Црвени крст
Предности и ограничења појединих стилова у разрешавању конфликта	I-VIII	Током године	Педагог
Хуманизација међуљудских односа, развијање другарства и позитивних односа између дечака и девојчица	I-VIII	Током године	Учитељи и разредне старешине

9.8. Развијање одговорног односа према здрављу, очување здравља и безбедности ученика

Редни број задатка	Активност-задатка	Реализација задатка	Време реализације	Доказ
1.	Реализација предавања-информисање на Наставничком већу и родитељски састанцима, Савету родитеља	Педагог школе	8,9 месец	Записник Наставничког већа
2.	Подела материјала	Педагог школе	9 месец	Подељен материјал мејлом
3.	Израда припрема за час или ваннаставну активност у оквиру којих се види примена здравственог и родног питања	Учитељи, наставници	9, 10 месец, током године	Припрема
4.	Прослеђивање радова, продуката часа, фотографија стручном сараднику	Педагог школе	10 месец, током године	Прослеђена припрема
	Стручни сарадник прослеђује најуспешније примере просветним саветницима у школској управи ради селекције		10 месец, током године	
5.	Евалуација рада и предлог за наредну годину	Педагог школе, Учитељи, наставници	Након реализације	Записник

9.9. Програм заштите животне средине

Опште је познат значај зелених површина и утицај зеленила на човека. Заштита школског простора од буке, аерозагађења доприносе васпитно - наставној функцији јер ће кроз ботаничко упознавање врста дрвећа, жбуња и цвећа и њихових корисних функција развијати код деце љубав према биљкама и природи уопште.

Естетско уређено двориште и атрактивно обликовано зеленило допуњују васпитни ефекат буђењем и развијањем племенитих осећања код младих да воле, цене и уживају у окружењу лепо обликованог природног амбијента.

Септембар	<ul style="list-style-type: none"> - Обићи школско дворишта, утврдити постојеће стање и предложити санацију одређених врста. - набавка контејнера за стакло, папир и пластику
-----------	---

Октобар, новембар, децембар	<ul style="list-style-type: none"> - Уређење школског дворишта по парцелама. Бројеви парцела нумерисани према одељењским заједницама. - Наставити са редовном негом постојећег садног материјала, орезивањем грмља, уклањање пањева, папирића, шибља, кошењем травњака. - Уређење учионица. - Уређење, неговање, заштита и аранжирање цветног материјала у ентеријеру. - Формирати цветну башту у жардињерима на службеном
Фебруар	<ul style="list-style-type: none"> - Процена постојећег стања - Обилазак школског дворишта, ходника и учионица. - Обезбеђење финансијских средстава за куповину садног материјала.
Март	<ul style="list-style-type: none"> - Садња нових врста и грмља. Акција - учешће свих одељенских заједница.
Април, мај, јун	<ul style="list-style-type: none"> - Неговање постојећег садног материјала у дворишту и ентеријеру школе. - Еколошка патрола

Чланови еколошке секције ће пратити рад одељенских заједница на уређењу школе, а све са циљем обезбеђења квалитетних услова средине у којој се учи, борави и ради.

9.10. Програм основи безбедности деце

Министарство унутрашњих послова и Министарство просвете, науке и технолошког развоја потписали су Протокол о сарадњи на програму Основи безбедности деце, чији је циљ стицање нових и унапређење постојећих знања, вештина и ставова ради подизања безбедоносне културе ученика четвртог и шестог разреда.

Програм Основи безбедности деце реализоваће се током школске 2022/2023. године у укупном трајању од осам месеци, кроз један час одељењског старешине на месечном нивоу за ученике четвртог и шестог разреда.

Тема	Септембар - април
1. Безбедност деце у саобраћају	IV, VI разреди
2. Полиција у служби грађана	IV, VI разреди
3. Насиље као негативна појава	IV, VI разреди
4. Превенција и заштита деце од опојних дрога и алкохола	IV, VI разреди
5. Безбедно коришћење интернета и друштвених мрежа	IV, VI разреди
6. Превенција и заштита деце од трговине људима	IV, VI разреди
7. Заштита од пожара	IV, VI разреди
8. Заштита од техничко-технолошких опасности и природних непогода	IV, VI разреди

9.11. Програм примене Конвенције о правима детета

Наша држава је потписница Конвенције о правима детета, те је (кола као установа која се бави планским и систематским деловањем у области образовања и васпитања у могућности да реализује примену Конвенције о правима детета.

Програм примене Конвенције о правима детета се остварује на нивоу информисања, снимања стања о правима детета у локалној средини и реализација конкретних акција.

Ове школске године ћемо реализовати акцију информисања о Конвенцији о правима детета. Информисањем ћемо обухватити ученике, родитеље, наставнике и ширу јавност у локалној средини.

садржај рада	носиоци	време реализације
1. Информисање ученика		
- На ЧОС и ОЗ информисати ученике: Упознавање са Конвенцијом о правима детета - кроз ликовне и литерарне радове изразити најважније и најугроженије дечје право - од добијеног материјала израдити паное за учионице и ходнике	одељенски старешина према програму рада одељенског старешине	препор. се X месец
- у програм поводом пријема првака у Дечји савез, Дан школе, пријем првака у Црвени крст и пријем првака у школу, унети елементе Конвенције о правима детета	наставници и учитељи задужени за програме	од X до VI месеца
- на часовима литерарне и ликовне секције писати и илустровати на тему Дечја права и тај материјал користити за уређење паное и за приредбе и као обавештавање шире јавности	задужени наставници руководиоци секција	током године
- реализовати пројекат "Буквар дечјих права" радом у радионицама са IV	Педагог	од XI до III месеца
2. Информисање наставника		
- На Наставничком већу упознати наставнике са Конвенцијом о правима детета	Педагог	X месец
- упознавање одељенских старешина са посебно припремљеним материјалом о Конвенцији о правима детета и упутствима за примену на часу одељенског стар.	педагог	X месец
- сугерисати наставницима да у оквиру свог предмета, када је то могуће, објасне ученицима поједина права	педагог	током године
3. Информисање родитеља		
- на родитељском састанку у IV упознати родитеље са овим пројектом	педагог	XI месец
- у индивидуалним контактима са родитељима, информисати их о правима детета	одељенски старешина, педагог	током године
4. Информисање шире јавности		
- израда летака и плаката, штампање и оглашавање у локалној средини (излози продавница, библиотека, позориште, КУД...	ученици, наставници	током године

	ликовног и српског језика	
- један број школског листа посветити дечјим правима	литерарна секција, редакција школског листа ученици, педагог	током године
- информисање јавности путем радио емисија дневних и дечјих новина		

10. ПРОГРАМ УНАПРЕЂИВАЊА НАСТАВНОГ РАДА

Имајући у виду резултате у протеклој школској години као и усвојене закључке за даље унапређивање образовно васпитног рада у новој школској години ће посебна пажња бити посвећена пажња бити посвећена проблемима диференцијације и индивидуализације наставе. Овај задатак треба сматрати дугорочним и етапним, а у овој школској години ће бити припремљени само неки програмски задаци и то у свим видовима наставе при чему се мора рачунати са нашим просторним и материјално техничким условима.

Иако се у савременој педагошкој теорији диференцијације и индивидуализације посматра као општи педагошки принцип, захтев и услов за свестран и оптималан развој ученикових потенцијала, ми ћемо се одредити за један мањи број задатака и проблеме које треба решавати у нашим конкретним условима. Ти задаци би били следећи :

1. У организацији школског простора тражити решења за интензивнији индивидуалнији и групни рад ученика најпре у допунском и додатном раду ученика према могућностима школе.

2. До сада су недовољно коришћене могућности диференцијације и индивидуализације у редовној настави, па је то задатак који треба реализовати у свим образовно-васпитним областима.

3. Групни облик рада у паровима и индивидуални рад ученика омогућује интензивнију индивидуализацију па ће њихово коришћење планирати наставници током године.

4. У редовној настави обезбедити шире коришћење савремене наставне технике, посебно мултимедијалне технологије и у том смислу извршити одговарајуће припреме с тим што ће тежиште рада бити на већем индивидуалном и групном ангажовању ученика и у припреми материјала, обезбеђивању извора и у њиховом коришћењу.

5. У оквиру програма стручног усавршавања наставника у школи обрадити теме из ове области-према слободном избору наставника.

УВОЂЕЊЕ САВРЕМЕНИХ МЕТОДА И ОБЛИКА РАДА РАДИ ПРИЛАГОЂАВАЊА НАСТАВЕ СПЕЦИФИЧНОСТИМА И РАЗВОЈНИМ ПОТРЕБАМА ДЕЦЕ

Активности	Критеријум успеха	Време
Коришћење савремене стручне литературе у припремању наставе	90% наставника користи стручну литературу за писање припрема	континуирано
Планирање и одржавање угледних часова у годишњим и месечним плановима	Сви наставници који су планирали одржавање угледних часова испуњавају свој план. 80% наставника одржава бар један угледни час у току године	Према плану индивидуалног стручног усавршавања наставника
Подизање квалитета наставе применом мултимедијалне технологије	Број одржаних часова уз примену ММ технологије се повећава	Током године

У току наставног рада упознавати ученике са потребом стицања одређеног знања и постављање задатака који ће захтевати примену тог знања у реалном животу.	Знања ученика су применљива у различитим ситуацијама	Током године
Већи степен примене активне наставе - учења	Примена: Кооперативног учења, тимске наставе учење уз помоћ рачунара, учење по моделу, проблемска настава, учење путем решавања проблема	
Индивидуализација наставног рада	Примена диференцираних облика рада	
Већа заступљеност принципа очигледности и повезаности са животом	Примена интерактивне наставе, коришћење АВ наставних средстава	

10.1. План школских такмичења

Такмичење је ваннаставна активност кој се организује у циљу вредновања и рангирања знања, умења, вештина и способности ученика из предмета, односно области предмета.

Календар такмичења и смотри доноси Министарство просвете и објављује се у „Просветном прегледу“ најкасније до краја Првог полугодишта текуће школске године.

Школско такмичење је обавезни ниво. Организује га стручно веће школе за предмет односно област предмета и за све ученике школе.

Пропозиције школских такмичења утврђује школа у сарадњи са Министарством просвете и то:

- услове за припрему и одржавање (организациони, материјални, технички, временски и други услови)

Услови учешћа ученика

Начин провере знања, умења, вештина и способности

Начини вредновања резултата и рангирања ученика

Право на жалбу и рок за њено подношење

Награде, признања и похвале ученицима, наставницима

Школску комисију образује стручно веће за област предмета.

СРПСКИ ЈЕЗИК И СТРАНИ ЈЕЗИЦИ

1. Љешевић Далиборка

3. Рогановић Татјана

3. Чордаш Марина

4. Заклан Весна

5. Јованов Мартина

7. Ђурђевац Јелена

8. Миловић Јасмина

МАТЕМАТИКА

- 1.Кричковић Ива
- 2.Божовић Ана
- 3.Апелић Бојана

ИСТОРИЈА И ГЕОГРАФИЈА

- 1.Заклан Младен
- 2.Доби Вукосава

ПРИРОДНА ГРУПА ПРЕДМЕТА:ФИЗИКА;ХЕМИЈА,БИОЛОГИЈА,ТО

- 1.Михаиловић Светлана
- 2.Јањић Љиљана
- 3.Браун Јасна
- 5.Дукић Наташа
- 6.Колашинац Славољуб
- 7.Божовић Драгутин

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ, ЛИКОВНА КУЛТУРА, МУЗИЧКА КУЛТУРА

- 1.Покрајац Небојша
- 2.Рахман Владимир
- 3.Петричевић Маријана
- 4.Радовић Игор
- 5.Русов Марија

Резултати такмичења су јавни и објављују се на огласној табли школе.

10.2. Програм заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

Тим ће радити на превенцији насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације, спроводити интервентне активности, предузимати мере заштите и пратити ефекте предузетих мера. Чланове Тима именује је директор школе.

Тим ће остваривати сарадњу унутар установе са одељењским старешинама, предметним наставницима и осталим запосленима; са родитељима и вршњацима; оствариваће сарадњу са спољном заштитном мрежом: домом здравља, полицијом, центром за социјални рад.

10.2.1. Значење појмова насиље, злостављање, занемаривање и дискриминација

Злоупотреба или злостављање детета обухвата све облике физичког или емоционалног злостављања, сексуалну злоупотребу, занемаривање или немаран поступак, као и комерцијалну или другу експлоатацију, што доводи до стварног или потенцијалног нарушавања дететовог здравља, његовог преживљавања, развоја или достојанства у оквиру односа који укључује одговорност, поверење или моћ.

У складу са образовно-васпитном делатношћу користиће се појам **НАСИЉЕ** који обухвата различите врсте и облике насилног понашања, злостављање, занемаривање, злоупотребе и искоришћавање.

Насиље може бити у оквиру вршњачког односа, као и односа одрасли – деца, који укључује одговорност, поверење и моћ.

Насиље се дефинише као сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета и ученик или запосленог.

Насиље и злостављање сматра се насиље запосленог према детету, ученику, другом запосленом, родитељу, односно другом законском заступнику (у даљем тексту: родитељ); ученика према другом детету, ученику или запосленом; родитеља према свом детету, другом детету и ученику, запосленом као и према трећем лицу. Насиље и злостављање може да се јави као физичко, психичко (емоционално), социјално и дигитално.

Под дискриминацијом односно дискриминаторним понашањем подразумева се понашање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа односно врши пропуштање чињења (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групу лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статус мигранта, расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном доби, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Извршилац дискриминације јесте лице – учесник у образовању, запослени, родитељ или треће лице, као и установа, њени органи и тела који својим чињењем или пропуштања чињења врше дискриминацију у процесу образовања и васпитања или у вези са њим, у свим релацијама.

Дискриминисано лице јесте лице – учесник у образовању, запослени, родитељ и треће лице, група – учесника у образовању, запослених, родитеља и трећих лица, чланови органа и тела

установе који су претрпели дискриминацију у процесу образовања и васпитања или у вези са њим.

Насилно понашање није у сваком случају дискриминаторно, али свако дискриминаторно јесте насилно.

Насиље може имати различите форме :

Физичко насиље и злостављање се односи на понашање које доводи до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика или запосленог; физичко кажњавање деце и ученика од стране запослених и других одраслих особа.

Психичко насиље и злостављање је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства детета или ученика. Овде се сврстава и вређање угледа и части, узнемиравајуће и понижавајуће поступање које повређује неко од личних својстава. Вербалнопривилеговање припадника већинске групе и прекомерно хваљење; неоправдановербално умањивање или снижавање доприноса и успеха припадника мањинске групе, игнорисање због личног својства, одбијање да седи у клупи, омаловажавање родитеља по основу личног својства

Социјално насиље и злостављање је понашање којим се искључује дете и ученик из групе вршњака и различитих облика социјалних активности, одвајањем од других, неприхватањем по основу различитости, ускраћивањем информација, изоловањем од заједнице, ускраћивање задовољавања социјалних потреба. Дискриминативне активности као што су : излагање подсмеху по основу његове националности; омаловажавање по основу личног својства; имитирање хода, говора ученика са сметњама у развоју или инвалидитетом; ослонљавање погрдним називима по основу припадности одређеној групи; изражавање стереотипа и предрасуда о припадницима одређеној групи; причање увредљивих шала и вицева о припадницима одређених група; промовисање родних стереотипа; певање увредљивих и понижавајућих песама о припадницима одређене групе;

Дигитално насиље и злостављање је злоупотреба информационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и сл.

Осим наведених облика, насиље и злостављање препознаје се и кроз: злоупотребу, сексуално насиље, насилни екстремизам, трговину људима, експлоатацију детета и ученика и др.

Злоупотреба детета и ученика је све оно што појединац, односно установа чини или не чини што негативно утиче, наноси штету, ускраћује или смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи га у немоћан, положај према појединцу или установи (злоупотреба у спорту, у политичке, верске, комерцијалне и друге сврхе). Злоупотреба подразумева и прекомерно подстицање, односно психолошки притисак на дете и ученика од стране родитеља или наставника ради постигнућа која могу да имају за последицу угрожавање нормалног психофизичког социјалног развоја и најбољег интереса детета.

Сексуално насиље и злостављање је понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи и приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Насилни екстремизам је промовисање, заговарање, подржавање, припремање и учествовање у идеолошки мотивисаном насиљу за остваривање друштвених, економских, верских, политичких и других циљева.

Трговина људима је врбовање, превозење, пребацивање, скривање или примање лица, путем претње силом или употребом силе или других облика присиле, отмице, преваре, обмане, злоупотребе овлашћења или тешког положаја или давање или примање новца или користи да би се добио пристанак лица које има контролу над другим лицем у циљу експлоатације.

Експлоатација је рад који није у најбољем интересу детета и ученика, а у корист је другог лица, установе или организације. Ове активности могу да имају за последицу угрожавање физичког или менталног здравља, моралног, социјалног и емоционалног развоја детета и ученика, његову економску зависност, ускраћивање права на образовање и слободу избора.

Занемаривање и немарно поступање је пропуштање родитеља, друге особе која је преузела бригу о детету и ученику, установе или запосленог да у оквиру расположивих средстава обезбеди услове за правилан развој детета и ученика у свим областима, а што може да наруши његово знање и развој.

Занемаривање у установи обухвата:

- ускраћивање појединих облика образовно-васпитног рада неопходних детету и ученику;односно необезбеђивање додатне подршке у образовању; неоправдана примена нижих критеријума у оцењивању припадника ромске националности; сужавање плана и програма за припаднике мањина;необезбеђивање материјала за рад прилагођених ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом;неукључивање ученика из осетљивих група у поједине активности, ученички парламент; необавештавање о родитељским састанцима
- нереаговање на сумњу о занемаривању или на занемаривање од стране родитеља;
- пропусти у обављању надзора и заштите детета и ученика од повређивања, самоповређивања, употребе алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце, укључивања у деструктивне групе и организације и др.

Насиље је вишедимензионална појава. Не постоје прецизне границе између различитих врста и облика насиља, односно они се међусобно преплићу и условљавају.

10.2.2. Програми превенције

Програм превенције **дискриминаторног понашања** и вређања угледа, части или достојанства личности за школску 2022/23. годину

- 1) начини на које се принципи једнаких могућности и недискриминације уграђују и остварују у свакодневном животу и раду установе на свим нивоима, у свим облицима рада (појединац, васпитна група, одељење, ученички парламент, стручни органи и тимови, родитељски састанци, родитељи као појединци и група, савет родитеља);

НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	ВРСТА АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Одељење	Ч.О.С.	Током школске године, најмање једном годишње
Разредни старешина	Ч.О.С.	У складу са анализом ситуације у установи и евентуалним проблемима којесе могу јавити (најмање једном годишње кроз наведене активности)
	Рад са родитељима Родитељски састанак	
Стручни сарадник	Укључивање у рад одељењана часовима одељењског старешине	Током школске године
Тим за стручно усавршавање	Избор семинара	Једном годишње
Ученички парламент	Израда паноа	Једном годишње

Тим за самовредновање	Процена ситуације на основу инструмената када се за тим укаже потреба у складу са осталим школским документима.	По потреби
Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	Родитељски састанци на почетку сваке школске године	Једном годишње
Тим за развој квалитета и унапређење рада установе	На основу извештаја Тима за дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање и Тима за самовредновање рада установе тим планира даље активности	По потреби
Одељењско веће	Давање предлога тема којима спадају у стручне теме Наставничког већа	Најмање једном током школске године
Наставничко веће	Коначни избор теме и реализација предавања	Једном годишње
Директор	Избор тема за НВ које се тичу дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања Даје предлог тема за стручно усавршавање Педагошког колегијума на основу анализе потреба установе дефинисане Развојним планом и на основу Самовредновања установе	Најмање једна током школске године У складу са документима
Школски одбор	Разматра извештаје Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и директора школе	Најмање два пута годишње

2) Начини пружања додатне подршке учесницима образовања и њиховим родитељима из мањинских и осетљивих друштвених група, а нарочито у случају сметње у развоју и инвалидитета, здравствених тешкоћа, недовољног познавања српског језика, ризика од напуштања наставе

Установа је школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, те су све активности које се тичу додатне подршке свим ученицима дефинисане ИОП-има 2.

3) Стручно усавршавање запослених

Стручно усавршавање запослених координира и о томе подноси тромесечни извештај координатор тима за стручно усавршавање.

Стручно усавршавање запослених установа планира на основу исказаних личних планова професионалног развоја наставника, васпитача и стручних сарадника, резултата самовредновања

ивредновања квалитета рада установе, извештаја о остварености стандарда постигнућа и других показатеља квалитета образовно-васпитног рада.

Чланови Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања имају обавезу и предност приком стручног усавршавања по питању тема које спадају у њихов делокруг рада.

Чланови Тима су у обавези да након семинара, стручног скупа или обуке одрже излагање на састанцима стручних органа у складу са Годишњим планом рада установе и Тима.

- 4) начини информисања о правима, обавезама и одговорностима учесника у образовању у спречавању и заштити од дискриминације и дискриминаторног понашања;

АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ВЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Информисање ученика	Разредни старешина	Информисање ученика на часовима одељењског старешине	На почетку школске године и током школске године у складу са потребама
	Стручни сарадник школе	Информисање ученика на часовима разредног старешине	Током школске године у складу са потребама
	Запослени у продуженом боравку	Информисање ученика	Током школске године у складу са потребама
		Израда паноа, обавештења	Једном током школске године
	Ученички парламент	Информисање ученика, израда паноа/информатора/истицање правила понашања	Једном до два пута током школске године
Информисање родитеља	Разредне старешине	Информисање о правилима понашања, превентивним мерама заштите од дискриминације на родитељским састанцима	Два пута годишње (једном током полугодишта), по потреби и чешће
	Директор / стр. сарадник школе	Информисање о правилима понашања, превентивним мерама заштите од дискриминације на састанцима савета родитеља	Два пута годишње (једном током полугодишта), по потреби и чешће
Информисање запослених	Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	Информисање запослених о дискриминацији, насиљу, злостављању и занемаривању кроз одабир стручних тема из ове области	Једна тема током полугодишта

- 5) облици и садржаји рада са учесницима у образовању ради превазилажења стереотипа и предрасуда, развијања свести о опасности и штетним последицама дискриминације, унапређивања толеранције и разумевања, интеркултуралности, уважавања и поштовања различитости и др.;

АКТИВНОСТИ	ОБЛИЦИ И САДРЖАЈИ РАДА	РЕАЛИЗАТОРИ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Мере предузете са ученицима	Ч.О.С.	Разредни старешина	Два пута годишње
Мере предузете са родитељима	Радионица, трибина	Тим за заштиту деце и ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	Једном годишње
Мере предузете са запосленима	Радионица, предавање	Тим за заштиту деце и ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	По потреби

6) облике и садржаје рада са учесницима у образовању који трпе, чине или сведоче дискриминаторно понашање;

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ	ПРАЋЕЊЕ ЕФЕКТА / РЕЗУЛТАТИ	РЕАЛИЗАТОРИ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Израда индивидуалног плана подршке за свако дете/родитеља/запосленог који трпи или сведочи дискриминаторно понашање Израда индивидуалног плана активности усмерене на промену понашања за свако дете/родитеља/запосленог који чини дискриминаторно понашање	Интервју, или начин прилагођен детету у складу са ИОП-2 Интервју, или начин прилагођен детету у складу са ИОП-2	Тим за заштиту деце и ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	У зависности од нивоа дискриминације, свакодневно, недељно или месечно, по потреби

7) начини, облици и садржаји сарадње са родитељима, јединицом локалне самоуправе, надлежним органима, службама и др.;

АКТИВНОСТИ	НАЧИНИ, ОБЛИЦИ И САДРЖАЈИ РАДА	РЕАЛИЗАТОРИ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА
Упознавање родитеља са облицима и последицама дискриминације	Предавање, радионица на одељењским или општим родитељским састанцима	Разредни старешина, Савет родитеља	Најмање једном годишње
Семинар или предавање на тему дискриминације	Предавање, радионица, трибина, скуп...	ЦСУ, Културни центар	Сваке године бар један запослени

8) начини поступања у случајевима подношења пријаве установи, односно притужбе Поверенику и кривичне пријаве надлежном органу због дискриминаторског поступања и поступања којима се вређа углед, част или достојанство личности;

АКТИВНОСТИ	НАЧИН ПОСТУПАЊА	РЕАЛИЗАТОРИ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА

Обавештавање Школске управе	Сазивање Тима због процене нивоа дискриминације; Вршење процене дискриминације или утврђивање да иста не постоји; Примена матрице за процену ризика од дискриминаторног понашања; Састављање извештаја о догађају; Обавештавање родитеља о догађају, осим ако тим за заштиту, полиција или сентар за социјални рад процене да тиме може да буде угрожен најбољи интерес детета.	Координатор Тима Директор школе	у року од 24 часа од сазнања за учињену дискриминацију, или претпоставку да се дискриминација догодила
Подношење пријаве Тужилаштву	У складу са Законом о просветној инспекцији директор школе обавештава просветног инспектора након утврђених чињеница	Директор школе	у року од 24 часа од сазнања за учињену дискриминацију, или претпоставку да се дискриминација догодила
Подношење пријаве Поверенику	Сазивање Тима због процене нивоа дискриминације; Вршење процене дискриминације или утврђивање да иста не постоји;	Директор школе	у року од 24 часа од сазнања за учињену дискриминацију, или претпоставку да се дискриминација догодила
	Примена матрице за процену ризика од дискриминаторног понашања; Састављање извештаја о догађају; Обавештавање Повереника писменим путем/ мејлом, у облику притужбе уз коју седоставља и доказ о претрпљеном акту дискриминације;		
Обавештавање Центра за социјални рад	Сазивање Тима због процене нивоа дискриминације; Вршење процене дискриминације или утврђивање да иста не постоји; Примена матрице за процену ризика од дискриминаторног понашања; Састављање извештаја о догађају; Обавештавање Центра за социјални рад.	Директор школе	У односу на ситуацију

9) начини праћења, вредновања и извештавања органа установе о остваривању и ефектима програма спречавања дискриминације и дискриминаторног понашања, а нарочито, у односу на:

Праћење реализације програма превенције Тима реализује се на састанцима планираним акционим планом Тима које заказује координатор једном у месецу.

Вредновање програма превенције врши Школски одбор установе два пута годишње и оно јесаставни део извештаја директора школе.

Вредновање се врши на следећи начин:

10.2.3. Критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или треће лица у установи

ДИСКРИМИНАЦИЈА У ОСТВАРИВАЊУ СТАНДАРДА И ИСХОДА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Дискриминација у оквиру остваривања исхода и стандарда образовања и васпитања постоји ако се:

- 1) за децу, односно ученика или групу деце, односно ученика услед њиховог личног својства очекује да не достигну стандарде и исходе образовања и васпитања, већ се критеријуми према њима неоправдано и унапред снижавају,
- 2) не обезбеђују услови који би омогућили сваком детету, односно ученику да без обзира на лично својство оствари стандарде и исходе образовања и васпитања, а нарочито ако се не користе разноврсне као и учење и оцењивање које је прилагођено потребама деце, односно ученика с обзиром на њихово лично својство,
- 3) када се само, на основу личне процене, услед нижих очекивања образовних постигнућа детета или ученика с обзиром на његово лично својство, врши неформално скраћивање или сужавање наставног плана или програма који се реализује са осталом децом, односно ученицима или када се не примењују, односно неоправдано прилагођавају стандарди чији исходи доводе до нижег или ниског нивоа образовања детета, односно ученика,
- 4) када се, само на основу личне процене наставника, успоставе нижи или виши критеријуми оцењивања за ученика, искључиво с обзиром на његово лично својство,
- 5) неостваривање задатих циљева у процесу образовања и васпитања приписује личном својству детета, односно ученика,
- 6) ученику, услед личног својства, ускраћује додатна образовно-васпитна подршка, односно индивидуализовани рад, а преводи се у старији разред,
- 7) не користе прилагођени стандарди и исходи постигнућа предвиђени законом за ученика, услед његовог личног својства, а нарочито ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом и када се не врши стално праћење његовог развоја, услед његовог личног својства,
- 8) не користе посебни стандарди и исходи постигнућа, прописани законом, за ученика са изузетним способностима и када се не врши стално праћење његовог развоја услед његовог личног својства,
- 9) на друге начине врши дискриминација у оквиру остваривања општих исхода и стандарда образовања и васпитања.

ДИСКРИМИНАЦИЈА У ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА НА ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ У УСТАНОВИ

Дискриминација у остваривању права на предшколско, основно и средње образовање постоји, ако установа:

- 1) не примењује посебне и друге законом прописане мере у циљу пружања подршке при уписивању деце, односно ученика из осетљивих друштвених група, а нарочито деце, односно ученика са инвалидитетом и сметњама у развоју, деце, односно ученика припадника

националних мањина, а посебно ромске националне мањине у предшколском, основном и средњем образовању,

- 2) при упису деце и ученика тражи документа која нису законом односно подзаконским актом предвиђена, као и када недостатак законом односно подзаконским актом предвиђених докумената користи као разлог за искључивање деце и ученика (нпр. недостатак уверења о држављанству и сл.),
- 3) не примењује законом предвиђене мере за пружањем редовне и додатне и допунске образовне, здравствене и социјалне подршке деци, односно ученицима у току предшколског, основног и средњег образовања, којима је она потребна и на коју имају право,
- 4) не спречава вршење притиска на родитеље деце и ученика из осетљивих друштвених група да дају сагласност да им се деца, односно ученици упуте на интерресорну комисију и упишу у специјалну школу за образовање деце и ученика са инвалидитетом и сметњама у развоју,
- 5) ускраћује право детету, односно ученику на издавање јавних исправа прописаних законом којим се уређује област предшколског васпитања и образовања, односно основног и средњег образовања и васпитања, с обзиром на његово лично својство,
- 6) децу и ученике из осетљивих друштвених група смешта у објекте у тој установи чији су материјално-технички услови и опрема испод нивоа квалитета у другим објектима и на тај начин не обезбеђује квалитет рада у складу са образовним стандардима,
- 7) не обезбеђује архитектонске могућности за несметан приступ деце и ученика са инвалидитетом у објекте у образовно-васпитним установама, а посебно у оне у којима се реализује припремни предшколски програм и основно образовање и васпитање,
- 8) не омогући коришћење уџбеника на језику и писму националне мањине, уџбеника прилагођених потребама деце и ученика са инвалидитетом и сметњама у развоју, односно уџбеника на Брајевом писму за слабовиду и слепу децу и ученике, у складу са законом,
- 9) на друге начине крши забрану дискриминације у остваривању права на образовање и васпитање.

ДИСКРИМИНАЦИЈА У ОБЛАСТИ УПОТРЕБЕ ЈЕЗИКА

Дискриминација у области употребе језика постоји ако се неоправдано и супротно закону:

- 1) припадницима националних мањина онемогућава образовно-васпитни рад на матерњем језику,
- 2) припадницима националних мањина онемогућава учење српског језика као нематерњег,
- 3) способности деце и ученика, њихов напредак у учењу и развоју процењују на језику који им није матерњи, односно који не познају довољно и када се на основу тих процена доносе закључци који могу да имају негативне последице за њихово даље образовање,
- 4) не обезбеђује додатна настава да деца и ученици науче језик на коме се изводи образовно-васпитни рад,
- 5) на други начин посредно или непосредно врши дискриминација деце, односно ученика у употреби језика у образовању и васпитању.

ДИСКРИМИНАЦИЈА У ОБЛАСТИ ОБЕЗБЕЂИВАЊА БЕЗБЕДНОСТИ ДЕЦЕ, УЧЕНИКА, ЗАПОСЛЕНИХ И ТРЕЋИХ ЛИЦА

Дискриминација у области обезбеђивања безбедности деце, ученика, запослених и трећих лица, постоји ако установа, супротно забрани насиља, злостављања и занемаривања утврђеној законом, с обзиром на лично својство детета, ученика, запосленог и трећих лица, не обезбеђује исти ниво безбедности свој деци, ученицима, родитељима, односно старатељима и

запосленима и трећим лицима у време боравка у установи и у току свих активности које установа организује.

ДИСКРИМИНАЦИЈА У ОБЛАСТИ ПОШТОВАЊА ПРАВИЛА У УСТАНОВИ

Дискриминација у области поштовања правила понашања у установи постоји, ако се:

- 1) правила понашања у установи доносе без учешћа представника ученика, родитеља, односно старатеља и запослених, с обзиром на њихово лично својство,
- 2) правила селективно примењују или не важе једнако за све, односно када су деца, ученици односно група деце или ученика на основу њиховог личног својства чешће подвргнути санкцијама,
- 3) правилима понашања у установи толеришу неприхватљива понашања према лицима или групи лица на основу његовог личног својства,
- 4) на друге начине неоправдано прави разлика у поштовању правила понашања у установи, с обзиром на лично својство детета, односно ученика, родитеља, односно старатеља, запослених и трећих лица.

ДИСКРИМИНАЦИЈА У ОБЛАСТИ ПЛАНИРАЊА И ПРОГРАМИРАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА И ДОНОШЕЊА ПРОГРАМА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

Дискриминација у области планирања и програмирања образовно-васпитног рада и доношења програма образовно-васпитног рада постоји, ако се:

- 1) годишњим програмом рада, предшколским програмом, школским програмом, развојним планом образовно-васпитне установе или програмом васпитног рада не планира обезбеђивање остваривања специфичних потреба, ученика и родитеља, односно старатеља,
- 2) ученици и родитељи, односно старатељи, припадници осетљивих друштвених група нису пропорционално свом броју укључени у развојно планирање, самовредновање и вредновање рада установе и реализацију образовно-васпитног рада и наставних и ваннаставних активности кроз тела предвиђена законом као што су орган управљања, савет родитеља и ђачки парламент у основним и средњим школама,
- 3) годишњи план рада, развојни план установе, предшколски или школски програм не одражава специфичности локалне заједнице, а посебно услове у којима живе деца и ученици припадници осетљивих друштвених група,
- 4) годишњи или месечни план код обавезних или изборних наставних предмета, развојни план установе не узима у обзир елементе националне културе и традиције припадника националне мањине који живе на територији јединице локалне самоуправе, у складу са законом,
- 5) кроз планове рада промовишу вредности културе припадника већинског или највише заступљеног становништва, док се остале занемарују или ниподаштавају,
- 6) на друге начине врши дискриминација у планирању и програмирању образовно-васпитног рада и доношењу програма образовно-васпитног рада.

ДИСКРИМИНАЦИЈА У СПРОВОЂЕЊУ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ ПРОЦЕСА

Дискриминација у спровођењу образовно-васпитног процеса, односно при реализацији наставних и ваннаставних активности постоји, ако се:

- 1) приликом реализације образовно-васпитног процеса не уважавају индивидуална знања, способности и предзнања детета, односно ученика, с обзиром на његово лично својство, а посебно деце, односно ученика из осетљивих друштвених група,

- 2) у установи не предузимају мере за учешће родитеља, односно старатеља деце и ученика у наставним и ваннаставним активностима које треба да обезбеде пуну равноправност и једнакост деце, односно ученика с обзиром на њихово лично својство, а нарочито ако се не предузимају мере за њихово укључивање у рад групе, одељенске заједнице, родитељске састанке и заједничке консултације са васпитачем, одељенским старешином, стручним сарадницима и другим запосленим у установи,
- 3) запослени у установи не реагују једнако или неоправдано праве разлику поводом изостанка ученика са наставних и ваннаставних активности, или им је такво понашање ученикапожељно и прихватљиво, односно ако такво понашање ученика толеришу, с обзиром на њихову припадност или неприпадност одређеној групи или то чине с обзиром на ма које друго лично својство,
- 4) деца, односно ученици из осетљивих друштвених група, с обзиром на њихово лично својство, у оквиру наставних активности укључују у допунске или корективне програме, безпретходне провере и вредновања њихових реалних могућности, знања и умећа или безконтинуираног праћења њиховог напредовања,
- 5) не прати напредовање детета и ученика у односу на почетна знања и искуства или када се дете и ученик не похваљује, односно не награђује и не промовише његово изузетно постигнуће или напредак због припадности односно не припадности одређеној групи, односно с обзиром на његово лично својство,
- 6) деца или ученици, а нарочито деца или ученици из осетљивих друштвених група неоправдано искључују из рада вршњачких група или ученичких организација или ако се укључују у њих, али им се не обезбеђује суштинска равноправност са другим члановима групе или организације, услед свог личног својства,
- 7) дете, односно ученик, или његов родитељ, односно старатељ, с обзиром на лично својство, а нарочито услед припадности одређеној друштвеној групи или услед социјалног порекла или материјалног стања искључује из ваннаставних активности, а нарочито ако им је ограничен приступ секцијама, допунској и додатној настави,
- 8) у спровођењу образовно-васпитног процеса, вредности заједница из којих деца, односно ученици или родитељи, односно старатељи долазе, извргавају подсмеху, омаловажавању или посматрају као мање вредне у односу на вредности културе припадника већинског становништва изаједнице,
- 9) на друге начине врши дискриминација у спровођењу образовно-васпитног процеса.

ДИСКРИМИНАЦИЈА У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА

Дискриминација у области управљања установом постоји ако:

- 1) су ученици, родитељи, старатељи или наставници, као припадници осетљивих друштвених група или услед другог личног својства искључени из рада стручних и органа управљања установе, односно из тимова за планирање и реализацију стратешких докумената установе, односно нису заступљени сразмерно свом броју,
- 2) се приликом израде развојног плана установе не узима у обзир анализа образовних потреба деце, односно ученика из осетљивих друштвених група што се одражава на израду и реализацију акционих планова, јер њима није предвиђено непосредно учешће родитеља, односно старатеља деце и ученика наведених група као носилаца активности при решавању проблема,
- 3) приликом спровођења процеса самовредновања и вредновања квалитета рада установе деца и ученици, односно родитељи и старатељи деце и ученика из осетљивих друштвених група, а нарочито припадници ромске националне мањине, нису укључени у репрезентативни узорак за испитивање стања и анализу резултата,

- 4) ученици, а нарочито припадници ромске националне мањине, нису део узорка у домаћим и међународним истраживањима која се тичу образовних исхода и постигнућа због припадности илине припадности одређеној групи или личног својства,
- 5) на друге начине врши дискриминација у управљању установом.

ДИСКРИМИНАЦИЈА У ОБЛАСТИ ПОШТОВАЊА ПРАВА ДЕТЕТА, ОДНОСНО УЧЕНИКА

Дискриминација у области поштовања права детета, односно ученика у образовању, постоји ако се деци, односно ученицима на основу личног својства:

- 1) неоправдано ускраћује законом загарантовано право на партиципацију и давање мишљења и предлога стручним органима, органу управљања, савету родитеља и директору, о мерама безбедности ученика, годишњем плану рада, школском развојном плану, школском програму, избору уџбеника и другим питањима предвиђеним законом,
- 2) неоправдано ускраћују или им се од стране запослених или трећих лица у установи не пружа заштита у остваривању других права детета и ученика која се односе на образовање и васпитање или су у вези са образовањем и васпитањем, а проистичу из закона и међународних докумената који се односе на права детета и ученика,
- 3) на друге начине крше права детета, односно ученика у образовању и васпитању на основу личног својства.

ДИСКРИМИНАЦИЈА У ОБЛАСТИ ОБРАДЕ НАРОЧИТО ОСЕТЉИВИХ ПОДАТАКА О ДЕЦИ, УЧЕНИЦИМА И ДРУГИМ УЧЕСНИЦИМА У СИСТЕМУ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Дискриминација у области обраде нарочито осетљивих података о деци, ученицима, родитељима, односно старатељима или другим учесницима у систему образовања и васпитања постоји, када руковалац незаконито прикупља или користи такве податке у циљу довођења у неравноправан положај деце, ученика, родитеља, односно старатеља или учесника у систему образовања и васпитања, с обзиром на њихово лично својство, а нарочито ако се такви подаци користе за неједнак третман деце, ученика, родитеља, односно старатеља или учесника у систему образовања и васпитања у установи.

ДИСКРИМИНАЦИЈА У ОБЛАСТИ РАДА И ЗАПОШЉАВАЊА У УСТАНОВИ

Дискриминација у области рада и запошљавања у установи постоји ако се у установи неоправдано нарушавају једнаке могућности лица за запошљавање и уживање под једнаким условима свих права из области рада запослених у установи, с обзиром на лично својство тог лица, а нарочито ако се на основу личног својства лица уведе додатни услови за запошљавање у установи, односно уколико се услед личног својства запосленог у установи онемогућава његово право на стручно усавршавање и напредовање под једнаким условима или његово право да подједнаким условима учествује у раду стручних и органа управљања установе.

Заштиту од дискриминације у области рада и запошљавања у установи из става 1 овог члана, ужива лице у радном односу у установи, лице које обавља привремене и повремене послове или послове по уговору о делу или другом уговору у установи.

ДУЖНОСТ И ОДГОВОРНОСТ УЧЕСНИКА У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ У ВЕЗИ СА ЗАБРАНОМ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Сви учесници у образовном и васпитном процесу дужни су да поштују забрану дискриминације у образовању и васпитању утврђену законом и овим правилником, те да се у

образовном и васпитном процесу уздрже од свих аката чињења или нечињења који могу да доведу до кршења забране дискриминације.

Запослени, директор и трећа лица имају обавезу да препознају и надлежним државним органима пријаве све случајеве дискриминације као и да предузму све друге радње и мере прописане законом.

ИНТЕРВЕНЦИЈА

Чине мере и активности којима се дискриминаторно понашање или вређање угледа, части или достојанства личности зауставља, осигурава безбедност учесника у ОВ процесу, смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и пратећи ефекти предузети мера.

Матрица за процену ризика од дискриминаторног понашања учесника у образовању:

Елементи матрице:

1. узраст учесника у образовању
2. интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања
3. облик и начин дискриминаторног понашања-узнемиравање и понижавајуће поступање
4. последице дискриминаторног понашања

Поступање установе у случају дискриминаторног понашања учесника у образовању

- проверавање добијене информације
- заустављање дискриминаторног понашања и смиривање учесника
- обавештавање и позивање родитеља
- прикупљање релевантних информација и консултације
- предузимање мера и активности
- праћење ефеката предузети мера и активности

Поступање установе у случају дискриминаторног понашања запосленог према учеснику у образовању

1. заустављање дискриминаторног понашања
2. смиривање ситуације
3. обавештавање и позивање родитеља
4. подношење пријаве директору установе
5. консултације тима за заштиту
6. обавештавање надлежне школске управе
7. праћење ефеката

10.2.4. СЕГРАГАЦИЈА

Представља издвајање учесника у образовању на основу личног својства и то када се:

1. Учесници у образовању у установи услед свог личног својства неоправдано одвајају од других учесника и искључују из активности групе или одељења
2. образују засебне групе или одељења из разлога који није у складу са Законом
3. У групи, одељењу односно установи структура учесника у образовању у погледу припадности различитим етничким и другим осетљивим друштвеним групама драстично одступа од структуре деце и ученика са подручја установе, осим уколико је то последица специфичности установе, у складу са законом.

У циљу спречавања сеграгације установа спроводи следеће активности:

1. формирање етнички, језички, социјално разноврсних група или одељења која су у складу са структуром учесника у образовању на подручју јединице локалне самоуправе као целине а не само у њеном једном делу

2. организовање активности које су усмерене на подизање свести запослених у установи и родитеља о препознавању и мерама за спречавање сеграгације

3. јачање капацитета запослени за пружање додатне подршке, конципирање програма и предузимање активности усмерени на унапређивање односа међу учесницима у образовању, прихватање различитости и развоју интеркултуралности

4. организовање састанка савета родитеља установе и родитељски Састанак у групама и одељењима и обавештавање савета, односно родитеља о структури деце у установи, положају деце и ученика из осетљиви друштвених група и добробитима које сва деца и ученици имају у групама и одељењима која су етнички, језички и социјално разноврсна

5. обезбеђивање сразмерне заступљености родитеља деце и ученика припадника националне мањине у савету родитеља

6. обезбеђивање додатне подршке за укључивање у вршњачку групу и инклузивно образовање кроз мере индивидуализације наставе

ИНТЕРВЕНЦИЈА

У установи се интервенише одмах: када се сумња у сеграгацију, када поступци родитеља на промени издвојеног одељења доведу до сеграгације и када је утврђено постојање сеграгације.

Иницијативу за спровођење интервентни активности на нивоу установе може покренути установа у којој постоји сеграгација, орган надлежан за обављање послова инспекцијског, односно стручно педагошког надзора, општински савет родитеља, Повереник Заштитник грађана.

10.2.5. Програм превенције насиља, злостављања и занемаривања

Превенција насиља, злостављања и занемаривања у школи обухвата све активности и све учеснике образовно – васпитног рада. Циљ је развити позитивне обрасце понашања код ученика. Потребно је да сви учесници образовно – васпитног рада буду добро обавештени о облицима и врстама насиља, као и о својим улогама у ситуацији насиља. У табели су наведене:

Активности које ће предузети у школи у циљу превенције насиља, злостављања и занемаривања, са реализаторима и начинима реализације датих активности.

- Подизање нивоа свести и осетљивости детета и ученика, родитеља и свих запослених за препознавање свих облика насиља, злостављања и занемаривања
- Неговање атмосфере сарадње и толеранције, уважавања и конструктивне комуникације у којој се не толерише насиље, 3/3
- Истицање и унапређивања знања, вештина и ставова потребних за креирање безбедног и подстицајног окружења и конструктивног реаговања на насиље
- Унапређење познавања процедура за пријављивање и поступање код деце и ученика, родитеља и сви запослених у случају сумње или сазнања о свим облицима насиља 3/3
- Подстицање позитивних норми и облика понашања, учење вештина конструктивне комуникације и развијање емпатије
- Остваривање упознавања са видовима и стратегијама пружања одговарајуће подршке и разумевања различитих облика комуникација И ПОНАШАЊА УЧЕНИКА СА ТЕШКОЋАМА И СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТУ

- Развијање социоемоционалне компетенције деце и ученика, родитеља и запослених

Активности	Реализатори	Начини реализације	Временска динамика
Обезбеђивање простора школе	Запослени у школи	Покривеност улаза школе видео надзором Добра организација дежурства наставника Помоћ помоћних радника у реализацији дежурства	Током целе школске године
Стручно усавршавање наставника о темама везаним за насиље	Тим за стручно усавршавање	Огранизовање предавања, или семинара за запослене на тему насиља, злостављања и занемаривања Дискусије на тему насиља, злостављања и занемаривања на седницама стручних органа школе (најмање једна стручна тема током школске године) Избор тема које се односе на област дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања које би се могле презентовати на седницама НВ или непосредно после њих, или у терминима утврђеним за стручно усавршавање у оквиру установе (након праћења акредитованог семинара, представљање брошуре, нових информација)	Периодично, током школске године, у складу са могућностима школе и запослених
Информисање ученика, родитеља и запослених о насиљу, злостављању и занемаривању и јасно дефинисање улога свих актера образовно – васпитног рада у ситуацијама насиља	Тим за превенцију и заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања Одељењске старешине Ученички парламент	Информисање запослених на седницама стручних органа школе Информисање родитеља ученика путем родитељских састанака, Савета родитеља, индивидуалним разговорима Информисање ученика преко часова одељењског старешине, предавања од стране запослених или ученика на тему насиља, одржавање радионица за ученике Израда паноа, презентација, обавештења, објављивање законских прописа на огласној табли школе, истицање правила понашања у школи, истицање позитивних примера понашања	На почетку школске године Периодично, на класификационим периодима Током целе школске године

Укључивање тема везаних за насиље и позитивне облике понашања у наставне предмете и наставне јединице	Наставници разредне и предметне наставе	Идентификација и планирање наставних јединица које су погодне, или се у њима помињу теме везане за насиље, правила понашања, примери позитивног понашања Реализација наставних јединица у којима се обрађују теме везане за насиље, правила понашања, примери позитивног понашања, уз максимално укључивање ученика у рад током обрада тема (пројекти, дискусије, дебате, примена видео записа у настави)	Током целе школске године
Доношење јасних правила понашања у школи, у чијем формулисању водећу улогу преузимају ученици	Ученици и одељењске старешине у оквиру одељењске заједнице Ученички парламент Директор Секретар Педагог	Доношење правила понашања у оквиру одељењске заједнице Подношење предлога правила понашања Ученичком парламенту Селекција предлога и формирање правила понашања за целу школу од стране Ученичког парламента Консултације Ученичког парламента са директором, секретаром и педагогом о коначном предлогу правила понашања у школи и њихово усвајање	На крају школске године На почетку школске године
Организација ваннаставних активности у школи са циљем развијања позитивне климе, другарства, толеранције међу ученицима	Наставници разредне и предметне наставе Педагог Ученички парламент	Испитивање афинитета и интересовања ученика за различите облике ваннаставних активности Инплементација тема везаних за толеранцију, другарство, заједништво у различите облике ваннаставних активности Презентација продуката рада ученика на ваннаставним активностима	На почетку школске године Током школске године
Испитивање стања безбедности у школи, присутним облицима насиља, злостављања и занемаривања	Тим за безбедност ученика Педагог Ученички парламент	Евиденција облика насилног понашања и анализа резултата Упознавање запослених, ученика, родитеља са реалним безбедносним стањем у школи	Током школске године

2) **Стручно усавршавање запослених** се спроводи у циљу побољшања компетенција у превенцији и реаговању на насиље, злостављање и занемаривање. Стручно усавршавање запослених се

може организовати ван установе – преко одржавања стручних семинара или предавања, или унутар установе – преко предавања од стране Тима за безбедност, педагога, директора на седницама стручних органа.

Активности	Реализатори	Начини реализације	Временска динамика
Организовање области	Тим за стручно усавршавање Директор	Консултације са запосленима о врсти стручног усавршавања Одабир одговарајућег облика стручног усавршавања Обавештавање наставника о облику стручног усавршавања	Током школске године, у складу са могућностима запослених и школе
Предавање и дискусија на седницама стручних већа на тему насиља у школи	Координатори већа Тим за безбедност Директор Педагог	Увид у анализу безбедносног стања у школи Консултације у оквиру Тима за безбедност о потребама запослених и школе Организовање предавања са дискусијом на седницама стручних већа	Током школске године

3) Начини информисања о обавезама и одговорностима у области заштите од насиља, злостављања и занемаривања

Потребно је да сви учесници образовно – васпитног рада буду упознати са темом насиља, злостављања и занемаривања. Добра информисаност значајно може утицати на смањење ризика и појаве насиља, као и ојачавању унутрашње мреже заштите.

Активности	Реализатори	Начини реализације	Временска динамика
Информисање запослених на тему насиља	Тим за безбедност Директор	Упознавање свих запослених са начинима и одговорностима свих актера у ситуацијама насиља Дискусија на седницама Наставничког већа, Педагошког колегијума и других стручних органа Обавештења путем огласне табле	Током школске године
Информисање ученика на тему насиља	Тим за безбедност Ученички парламент Одељењске старешине Предметни наставници Педагог	Упознавање свих ученика са начинима и одговорностима свих актера у ситуацијама насиља Рад са ученицима на одељењ. заједници Радионице за ученике на тему насиља од стране запослених и вршњака у школи Индивидуални разговори са ученицима Рад са ученицима у оквиру наставних јединица и ваннаставних активности Активности Ученичког парламента Обавештавање путем огласне табле, паноа, сајта школе	Током школске године

Информисање родитеља на тему насиља	Директор Савет родитеља Одељењске старешине	Упознавање свих родитеља саначинима и одговорностима свихактера у ситуацијама насиља Упознавање родитеља са темомнасиља на седницама Саветародитеља Упознавање родитеља са темом насиља на родитељским састанцима Индивидуални разговори сародитељима Обавештавање путем огласне табле, паноа, сајта школе	Током школске године
Израда паноа, постера, обавештења, доступност законске регулативе везане за насиље	Ученици Одељењске старешине Тим за безбедност Ученички парламент Секретар Педагог	Упознавање свих запослених и ученика саначинима иодговорностима свихактера у ситуацијама насиља Израда обавештења, паноа уоквиру одељењске заједнице Организовање предавања заученике од стране запослених ушколи на тему насиља и реаговања на насиље Израда обавештења, паноа, организација предавања у оквируУченичког парламента Доступност законске регулативе и подзаконских аката свимучесницима образовно – васпитног рада	Током школске године

4) Подстицање и оспособљавање ученика за учествовање у раду школе

Учешћем ученика у раду школе – одељењске заједнице, ученичког парламента, школског одбора идругих органа школе, доприноси се развијању одговорног понашања ученика и осећању припадности школској заједници. Развијањем позитивних ставова, одговорног понашања, заједништва код ученика, смањује се ризик од настанка насиља.

Активности	Реализатори	Начини реализације	Временска динамика
Упознавање ученикаса правима и обавезама и могућностима укључивања у рад школе	Одељењске старешине Педагог	Упознавање ученика са правимаи одговорностима ученика у оквиру одељењске заједнице Упознавање ученика са организационом структуром школе Упознавање ученика са улогама свих запослених у школи Упознавање ученика са могућностима и начинима укључивања у рад школе	На почетку школске године

Развијање позитивне радне климе у одељењу и школи, развијање осећања припадности групи, заједници	Одељењски старешина Педагог Наставници разредне и предметне наставе Ученички парламент	Дискусије, радионице, предавања на часу одељењске заједнице Активности ученичког парламента Реализација наставних јединица са акцентом на васпитни циљ часа Акције и активности ученика са циљем пружања помоћи, солидарности	Током школске године
---	--	--	----------------------

5) Појачан васпитни рад са ученицима

Појачан васпитни рад са ученицима се реализује са ученицима који испољавају проблеме у понашању. Под проблемима у понашању се подразумева кршење правила понашања школе – изостајање са часова, непримерено понашање према наставницима и другим ученицима, ометање наставе, агресивно понашање, уништавање личне или имовине школе, угрожавање здравља, или интегритета личности ученика и запослених. Појачани васпитни рад се остварује са циљем промене негативног понашања ученика и откривања узрока проблема у понашању. Одељењски старешина је дужан да обавести родитеља/старатеља ученика о понашању због којег се ученик упућује на појачан васпитни рад. Одељењски старешина усмено позива родитеља/старатеља ученика да дође у школу, а ако се родитељ/старатељ не одазове позиву, то ће учинити писаним путем. Појачани васпитни рад са учеником обавља одељењски старешина, у договору са одељењским старешином – педагог, а ако је потребно и тим за заштиту од насиља. О току појачаног васпитног рада и његовим ефектима, родитеље обавештава одељењски старешина, или педагог.

Активности	Реализатори	Начини реализације	Временска динамика
Рад одељењског старешине са учеником под појачаним васпитним радом	Одељењски старешина Родитељ ученика	Обавештавање родитеља ученика и предлагање мера Рад са учеником у оквиру одељењске заједнице Индивидуални разговори са учеником Сарадња са запосленима у циљу праћења понашања ученика Вођење педагошке документације о ученику Праћење понашања ученика и извештавање родитеља	Од настајања проблема, по Договору са актерима појачаног васпитног рада и резултатима рада
Рад педагога са учеником под појачаним васпитним радом	Одељењски старешина Педагог	Договор одељењског старешинеи педагога, уз претходно обавештавање родитеља ученика, предлагање мера Вођење евиденције о ученику под појачаним васпитним радом Индивидуални разговор са учеником Радионице, предавања, дискусијеса групом ученика или одељењему којој је ученик под појачаним васпитним радом Сарадња са наставницима у циљу праћења понашања ученика Разговор са родитељем ученика (по потреби) Упућивање родитеља и ученикана друге стручњаке (педијатар, дефектолог, дечији психолог, дечији психијатар)	Током трајања појачаног васпитног рада
Рад тима за безбедност са Учеником под појачаним васпитним радом	Чланови тима Одељењски старешина Педагог	Укључивање у рад са учеником под појачаним васпитним радом на захтев одељењског старешине или педагога, након обављене процедуре (ОС, родитељ, педагог) Индивидуални разговор са учеником Активности са одељењем којепохађа ученик под појачаним васпитном радом – радионице, предавања, дебате, израда паноа, постера Вођење евиденције	По потреби, а током трајања појачаног васпитног рада

10.2.6. Поступци за рано препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања

Рано препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања је битно због предузимања мера превенције, како не би дошло до ситуације насиља. Низ фактора делује на појаву ризични ситуација за појаву насиља. Правовремено реаговање је битан чинилац раном сузбијању насиља.

Активности	Реализатори	Начини реализације	Временска динамика
Идентификација ученика који могу постати жртва насиља	Одељењске старешине	Идентификација ученика из осетљивих група Прикупљање чињеница о социјалном, материјалном, здравственом статусу ученика Идентификација ученика из дисфункционалних породица	Током школске године
Идентификација ученика који испољавају агресивно понашање	Одељењске старешине	Идентификација ученика из дисфункционалних породица Прикупљање података о ученику од родитеља, учитеља, васпитача Праћење понашања ученика	Током школске године
Идентификација групе или одељења у којем су нарушени односи међу ученицима	Одељењске старешине	Разговор са родитељима ученика Разговор са наставницима који реализују наставу у датом одељењу	Током школске године

Начин реаговања на насиље, 3/3 улоге и одговорности и поступање у интервенцији када постоји сумња или се оно дешава

Школа је дужна да интервенише када постоји сумња да ученик трпи насиље, без обзира на околности. У школи се реагује на насиље, злостављање и занемаривање када се оно дешава или се догодило између:

- ученика (вршњачко насиље)
- запосленог и ученика
- родитеља и ученика
- родитеља и запосленог
- трећег лица према ученику, родитељу или запосленом

Како би се уједначило поступање у ситуацијама насиља, насиље је подељено у три нивоа. Прва два нивоа спадају у лакше повреде обавезе ученика, док трећи ниво насиља спада у теже повреде обавезе ученика. На одређивање повреде обавеза може да утиче и понављање насиља, као и последица по ученика, или друго лице које трпи насиље. У табелама су дати ниво и врсте насиља, као и интервентне активности у одговору на насиље.

ПРВИ НИВО – ове облике насиља решава самостално наставник – одељењски старешина у оквиру саветодавног рада са ученицима, групом и/или одељењем. Одељењски старешина предузима активности у сарадњи са родитељем ученика који чини насиље, као и са родитељем ученика који трпи насиље. У случају да рад одељењског старешине није делотворан, ако се насиље првог нивоа понавља, или је насиље првог нивоа групе према појединцу, у рад са ученицима се укључује педагог и тим за заштиту од насиља. Изјаву о насиљу ученик даје директору уз присуство педагога и родитеља. Одељењски старешина бележи насиље на овом нивоу у портфолио ученика и прати ефекте предузетих мера.

Физичко насиље	Психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље	Насиље злоупотребом информационих технологија
Лупање чврга, гурање, штипање, гађање, уједање, чупање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари	Исмејавање, омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, „прозивање“....	Добацавање, подсмевање, игнорисање, искључивање из групе или фаворизовање на основу социјалног статуса, националности, верске припадности, насилно дисциплиновање, ширење гласина....	Добацавање, псовање, насљавни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално додиривање, гестикулација....	Узнемиравајуће „зивкање“, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом, путем веб сајта...

ДРУГИ НИВО – у решавању ових облика насиља одељењски старешина предузима активности у сарадњи са педагогом, тимом за заштиту од насиља, директором школе уз обавезно укључивање родитеља. Уколико предузете активности нису делотворне, директор ће покренути васпитно – дисциплински поступак и изрећи меру у складу са Законом. Закон предвиђа одговорност родитеља за поступке ученика. Изјаву о насиљу ученик даје директору уз присуство педагога и родитеља. На овом нивоу целокупну евиденцију води тим, а чува је педагог, или други запослени ако тако одлучи директор.

Физичко насиље	Психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље	Насиље злоупотребом информационих технологија
Шамарање, ударање, гажење, цепање одела, затварање, пљување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу..	Уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, одбацивање, манипулисање...	Сплеткарење, игнорисање, неукључивање, неприхватање, манипулисање, експлоатација, национализам...	Сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење...	Огласи, клипови, блогови, злоупотреба форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика....

ТРЕЋИ НИВО – активности предузима директор школе са тимом за заштиту од насиља, уз обавезно ангажовање родитеља ученика. У трећем нивоу насиља, школа укључује спољашњу заштитну мрежу – полицију, центар за социјални рад, здравствену установу. Уколико тим утврди да присуство родитеља није у најбољем интересу за ученика, директор школе ће обавестити центар за социјални рад и полицију. На овом нивоу је обавезан васпитни рад у складу са потребама ученика, покретање васпитно – дисциплинског поступка и изрицање мера у складу са Законом. Директор школе покреће васпитно – дисциплински поступак и изриче мере. Родитељи су одговорни за понашање ученика и сnose последице у складу са Законом. Уколико је у рад са ученицима укључена друга установа, школа са том установом усклађује активности. Изјаву о насиљу ученик даје директору уз присуство педагога и родитеља. На овом нивоу целокупну евиденцију води тим, а чува је педагог, или други запослени ако тако одлучи директор.

Физичко насиље	Психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље	Насиље злоупотребом информационих технологија
Туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем...	Застрашивање, уцењивање, рекетирање, ограничавање кретања, навођење на коришћење психоактивних супстанци, укључивање у секте, занемаривање	Претње, изолација, одбацивање, терор групе над појединцем- групом, дискриминација, организовање затворених група (кланова), национализам, расизам....	Завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, инцест...	Снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија

Уколико постоји сумња на насиље у породици, директор школе обавештава центар за социјални рад и полицију, који поступају у складу са законским одредбама. Уколико постоји сумња да понашање ученика има елементе прекршајног или кривичног дела, директор школе обавештава полицију и родитеље ученика. Уколико је починилац насиља над учеником треће лице, директор обавештава родитеље ученика, полицију и центар за социјални рад.

Уколико је запослени починилац насиља према ученику, директор предузима мере према запосленом у складу са Законом, а према ученику мере заштите. Уколико се насиље дешава између одраслих (запослени, родитељи, трећа лица) директор предузима мере у складу са Законом.

Уколико је је ученик починилац насиља над запосленим, директор обавештава родитеља, а у зависности од случаја и полицију и центар за социјални рад. Директор у овом случају покреће васпитно – дисциплински поступак и изриче мере у складу са Законом.

РЕДОСЛЕД ПОСТУПАЊА У ИНТЕРВЕНЦИЈИ (НАСИЉЕ, ЗЛОСТАВЉАЊЕ И ЗАНЕМАРИВАЊЕ):

1. Провера сумње или откривање насиља, злостављања и занемаривања – прикупљање информација о могућем насиљу, злостављању и занемаривању. У случају да је сумња неоснована, прати се понашање учесника. Уколико је сумња потврђена, директор и тим за заштиту од насиља предузимају мере и активности у складу са Програмом.
2. Заустављање насиља и злостављања, смиривање ситуације – обавеза је СВХ запослених у школи, посебно дежурних наставника. Запослени су дужни да прекину

насиље. Уколико процене да је ситуација високо ризична, потражиће помоћ од других запослених.

3. Обавештавање родитеља ученика – одмах по зауствљању насиља. У случају повреда, дежурни наставник или други запослени ће обезбедити лекарску помоћ. Одељењски старешина или дежурни наставник у његовом одсуству ће обавестити родитеља ученика, уколико је то у интересу ученика.
4. Косултације у установи – процена нивоа насиља, разјашњавања околности, прикупљање и анализирање чињеница. Водећу улогу предузима тим за заштиту од насиља, а могу се укључити одељењски старешина, педагог, дежурни наставник, директор. Уколко у школи постоји проблем у планирању активности, контактираће се Школска управа Ваљево.
5. Мере и активности – предузимају се за све нивое насиља. Оперативни план заштите се сачињава за ситуације насиља другог и трећег нивоа за све учеснике насиља. План заштите садржи активности: појачан васпитни рад, рад са родитељима ученика, рад у одељењској заједници, укључивање органа школе по потреби, начине рада са свим учесницима насиља, са временском динамиком. План рада израђује тим са педагогом, директором, одељењским старешином и родитељем ученика, а по потреби и са другим надлежним институцијама. За трећи ниво насиља, директор обавештава Школску управу Ваљево.
6. Праћење ефеката предузетих мера и активности – провера успешности плана заштите. Школа прати понашање свих учесника насиља. Прати се укљученост родитеља и других надлежних органа, ако су они укључени у случај.

Начини праћења, вредновања и извештавања органа школе о оставривању програма заштите

Тим за безбедност евидентира пријаве случајева насиља, појачаног васпитног рада, изреченим мерама преко образаца, који су усвојени на седници тима или прописани од стране МПНТР (трећи ниво). У записницима са седница тима, износе се прикупљене чињенице о свакој пријави насиља. Тим подноси извештај о раду на крају календарске године и крају наставне године који садржи анализу случајева насиља, остварене мере превенције насиља, број дисциплинских и васпитно – дисциплинских поступака покренутих у току полугодишта, начин остваривања сарадње са родитељима ученика, стручно усавршавање на тему насиља. Тим подноси извештај полугодишње, Наставничком већу и Савету родитеља на разматрање и Школском одбору на усвајање.

Како би одговорност свих учесника у раду школе у ситуацијама насиља била јасна, у табели су дати јасно дефинисани задаци:

У СИТУАЦИЈАМА КАДА ЈЕ УЧЕНИК ПОЧИНИЛАЦ НАСИЉА	
Улога ученика	Ученик над којим се врши насиље пријављује случај дежурном наставнику, одељењском старешини или педагогу Ученик који посматра насиље, тражи помоћ од дежурног наставника или одељењског старешине

Улога дежурног наставника	Дежурни наставник је одговоран за: -праћење понашања ученика током одмора, док траје смена -спречавање или заустављање насиља уколико га уочи и осигуравање безбедности свих учесника -пријаву насиља одељењском старешини и тиму за заштиту од насиља
Улога предметног наставника	Наставник је дужан да одржи ред на часу током трајања наставе испречи насиље током трајања часа Наставник пријављује насиље одељењском старешини и тиму за заштиту од насиља
Улога одељењског старешине	Одељењски старшина спречава и прекида насиље и евидентира случај у портфолио ученика Одељењски старшина обавља разговор са ученицима (и/или одељењем) и обавештава родитеље ученика (по потреби укључује педагога у рад са учеником) Прати и евидентира понашање ученика, као и предузете мере Пријављује насиље другог и трећег нивоа тиму за заштиту од насиља
Улога педагога	Прекида насиље ако га уочи и обавештава одељењског старешину и тим за заштиту од насиља (по потреби) Обавља разговор са ученицима и родитељима ученика учесниканасиља у сарадњи са одељењским старешином По потреби упућује ученике и родитеље на друге институције
Улога тима за заштиту од насиља	Процењује ниво пријављеног насиља и предлаже мере Укључује се у рад са ученицима учесницима насиља
Улога директора	Сарађује са родитељима, одељењским старешином, педагогом уситуацијама насиља У сарадњи са другим запосленима, одређује ниво насиља и по потреби обавештава МУП и центар за социјални рад

У СИТУАЦИЈАМА КАДА ЈЕ ЗАПОСЛЕНИ ПОЧИНИЛАЦ НАСИЉА

Улога ученика	Ученик пријављује случај дежурном наставнику, одељењском старешини или директору
Улога дежурног наставника	Дежурни наставник прекида насиље ако је у току Дежурни наставник пријављује случај директору школе
Улога предметног наставника	Наставник прекида насиље ако је у току Наставник пријављује случај директору школе
Улога одељењског старешине	Одељењски старшина обавља разговор са ученицима (и/или одељењем) и обавештава родитеље ученика (по потреби укључује педагога у рад са учеником)
Улога педагога	Обавља разговор са ученицима и родитељима ученика у сарадњи са одељењским старешином По потреби упућује ученике и родитеље на друге институције
Улога тима за заштиту од насиља	Пријављује случај директору Прикупља информације везане за случај Води евиденцију о датој ситуацији и предузетим мерама

Улога директора	Обавља разговор са запосленим Обавља консултације са тимом за заштиту од насиља Предузима мере у складу са Законом
-----------------	--

У СИТУАЦИЈАМА КАДА ЈЕ РОДИТЕЉ ИЛИ ТРЕЋЕ ЛИЦЕ ПОЧИНИЛАЦ НАСИЉА	
Улога ученика	Ученик пријављује случај дежурном наставнику, одељењском старешини или директору
Улога дежурног наставника	Дежурни наставник прекида насиље ако је у току Дежурни наставник пријављује случај директору школе и тиму за заштиту од насиља
Улога предметног наставника	Наставник прекида насиље ако је у току Наставник пријављује случај директору школе
Улога одељењског старешине	Одељењски старешина прати понашање ученика, које може бити показатељ да је жртва насиља Одељењски старешина обавља разговор са ученицима (и/или одељењем) и обавештава родитеље ученика, уколико је то у интересу ученика (по потреби укључује педагога у рад са учеником)
Улога педагога	Обавља разговор са ученицима и родитељима ученика у сарадњи са одељењским старешином
Улога тима за заштиту од насиља	Пријављује случај директору Прикупља информације везане за случај и процењује ниво ризика Води евиденцију о датој ситуацији и предузетим мерама
Улога директора	Обавештава надлежне институције Обавља консултације са тимом за заштиту од насиља у процени ризика

10.2.7. ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

У установи се интервенише у случајевима сумње или утврђеног вређања угледа, части или достојанства личности и дискриминаторног понашања из расистичких, сексистичких, хомофобичних, ксенофобичних, исламофобичних, антисемитских, антициганистичких или других облика дискриминаторног понашања према лицу, а нарочито млађем, слабијем, са сметњама у развоју и инвалидитетом, према родном идентитету, полу, сексуалној оријентацији, раси, боји коже, верској и националној припадности, језику, имовном стању, социјалном и културном пореклу и другим и претпостављеним или стварним личним својствима.

ИНТЕРВЕНЦИЈА

Интервенцију чине мере и активности којима се дискриминаторно понашање или вређање угледа, части или достојанства личности (у даљем тексту: дискриминаторно понашање)

1. зауставља,
2. осигурава безбедност учесника у образовном и васпитном процесу (оних који трпе – дискриминисана лица, сведоче или чине – извршиоци дискриминације),
3. смањује ризик од понављања,
4. ублажавају последице за све учеснике и прате се ефекти предузетих мера.

У установи се интервенише у случају сумње и када је утврђено дискриминаторно понашање, и то, када се оно припрема, дешава или се догодило између:

1. учесника у образовању (дете–дете, ученик–ученик, одрасли–одрасли; учесник у образовању – запослени; учесник у образовању – родитељ; учесник у образовању – треће лице у установи);
2. запосленог (запослени – учесник у образовању, запослени–родитељ, запослени–запослени, запослени – треће лице);
3. родитеља (родитељ – учесник у образовању, родитељ–родитељ, родитељ–запослени, родитељ – треће лице);
4. треће лице (треће лице – учесник у образовању, треће лице – родитељ, треће лице – запослени; треће лице – треће лице).

Директор, запослени и трећа лица имају обавезу да препознају дискриминацију, а ако је утврђена, предузму мере и активности у установи према учеснику у образовању прописане Законом и овим актом.

Директор има обавезу да предузме Законом утврђене мере и активности према запосленом, родитељу и трећем лицу као извршиоцу дискриминације и пријави дискриминацију надлежним државним органима, органима аутономне покрајине и локалне самоуправе.

У случају **дискриминаторног понашања запосленог** утврђује се одговорност у дисциплинском поступку, у складу са Законом.

Одговорност родитеља за повреду законске забране дискриминације од стране његовог детета које је ученик школе утврђује се у прекршајном поступку, а на основу Закона. У случају када је **родитељ извршилац дискриминације**, одговорност се утврђује пред Повереником или у судском поступку, у складу са законом.

Одговорност трећег лица за повреду законске забране дискриминације утврђује се у поступку пред Повереником или у судском поступку, у складу са законом.

Мотив или намера извршиоца дискриминације није од значаја.

РЕДОСЛЕД ПОСТУПАЊА У ИНТЕРВЕНЦИЈИ:

1) **Проверавање добијене информације** да се дискриминаторно понашање припрема или се догодило обавља се прикупљањем информација – директно или индиректно. Циљ проверавања информације јесте утврђивање одлучујућих чињеница на основу којих се потврђује или одбацује сумња на дискриминаторско поступање. Током прикупљања информација поштују се принципи утврђени Конвенцијом и правила која се примењују у поступцима у којима учествује малолетно лице – дете и ученик.

Установа проверава сваку информацију о дискриминаторном понашању прегледом видео записа, уколико установа има електронски надзор над простором, анонимном анкетом учесника у образовању и на други начин примерен облику и врсти дискриминаторног понашања.

Када родитељ пријави директору непримерено понашање запосленог према његовом детету, директор поступа у складу са Законом.

У случају непотврђене сумње дискриминаторног понашања, појачава се васпитни рад и прати понашање учесника у образовању. Када се потврди сумња, директор и тим за заштиту предузимају мере и активности за повреду законске забране дискриминације.

2) **Заустављање дискриминаторног понашања и смиривање учесника** јесте обавеза свих запослених у установи, а нарочито најближег присутног запосленог, дежурног наставника, односно васпитача или радника обезбеђења да одлучно прекине све активности, раздвоји и смири учеснике.

У случају да запослени процени да не може сам да заустави дискриминаторно понашање зато што је сукоб високо ризичан, као и због истовременог физичког насиља, одмах ће тражити помоћ.

Након заустављања сукоба, ако се посумња у повређивање дискриминисаног лица, затражићесе пружање прве помоћи, обезбеђивање лекарске помоћи, обавештавање полиције и центра за социјални рад.

Смиривање учесника подразумева, најпре, одвојене разговоре са извршиоцем дискриминације и са дискриминисаним лицем, а ако се процени да је могућ, без опасности по наставак сукоба, и заједно учесницима и родитељима.

3) **Обавештавање и позивање родитеља** је обавеза установе. Одмах након заустављања сукоба учесника – детета или ученика (као дискриминисаног лица и извршиоца дискриминације) установа обавештава и позива родитеља на пријављени број контакт телефона. Уколико родитељније доступан, установа одмах обавештава центар за социјални рад.

4) **Прикупљање релевантних информација и консултације** врше се у установи ради: разјашњавања околности, анализирања чињеница на што објективнији начин, процене нивоа дискриминације, ризика и предузимања одговарајућих мера и активности, избегавања конфузије и спречавања некоординисане акције. Нивои дискриминације, на основу овог акта, за учесника у образовању су: први, други и најтежи – трећи ниво. Процену нивоа увек врши тим за заштиту. Да би извршио правилну процену, тим за заштиту прикупља све релевантне податке, консултује, осим директора, одељењског старешину, дежурног наставника, односно васпитача, радника обезбеђења, другог запосленог као очевица, представника ученичког парламента. Тим за заштиту информише родитеље и укључује их у појачан васпитни рад и план заштите од дискриминације.

Уколико у току консултација у установи директор и тим за заштиту, услед сложених околности не могу са сигурношћу да процене ниво дискриминације, као и да одреде одговарајуће мере и активности, у консултације укључују надлежне органе и друге организације и службе: **Министарство – школску управу, центар за социјални рад, полицију, здравствену службу, Повереника и др.**

5) Предузимање мера и активности према учеснику у образовању, и то за све нивое дискриминације. План заштите од дискриминације сачињава се за конкретну ситуацију сваког од нивоа и за све учеснике – дискриминисано лице, извршиоца дискриминације и сведоке. План заштите од дискриминације зависи од: узраста и броја учесника, облика и нивоа дискриминације, последица по лице и колектив и сл.

10.2.8. План заштите

План заштите од дискриминације садржи: активности усмерене на промену понашања и ставова који су допринели дискриминаторном понашању – појачан васпитни рад и по интензитету примерен повреди законске забране (интензиван), рад са родитељем, васпитном групом, односно одељењском заједницом, укључивањем ученичког парламента и савета родитеља, а по потреби и органа управљања; носиоце тих активности временску динамику; начине којима ће се обезбедити поновно укључивање свих учесника у заједницу. Мере и активности се предузимају укључивањем учесника у образовању, усклађене са његовим развојним могућностима. Када тим за заштиту процени да постоји потреба да се, осим појачаног васпитног рада или васпитног рада који у интензитету одговара потребама ученика, прилагоди и образовно-васпитни рад, предложиће тиму за пружање додатне образовне подршке припрему индивидуалног образовног плана.

План заштите од дискриминације сачињава тим за заштиту заједно са одељењским старешином, односно васпитачем, психологом, педагогом (уколико нису чланови тима за

заштиту), директором и родитељем, а по потреби и са другим надлежним организацијама и службама. У припрему плана заштите, када год је могуће, установа ће укључити представнике одељењске заједнице, односно групе, ученичког парламента, као и учеснике у дискриминацији.

План заштите укључује и информације о мерама и активностима које установа предузима самостално, у сарадњи са другим надлежним организацијама и службама и када друге надлежне организације и службе спроводе активности самостално. Када су у мере и активности укључене друге организације и службе, одређују се задаци, одговорна лица, динамика и начини међусобног извештавања.

За сваки процењени ниво дискриминације директор установе подноси пријаву надлежним органима, организацијама и службама и обавештава Министарство – надлежну школску управу, уроку од 24 сата од догађаја. Пре пријаве обавља се разговор са родитељима, осим ако тим за заштиту, полиција или центар за социјални рад процене да тиме може да буде угрожен најбољи интерес детета и ученика.

Уколико је комуникација са медијима неопходна, одговоран је директор, осим ако постоји сумња или је утврђено да је директор извршилац дискриминације. У том случају комуникацију са медијима остварује председник органа управљања.

б) Праћење ефеката предузетих мера и активности прати установа (одељењски старешина, васпитач, тим за заштиту, психолог и педагог, ако нису чланови тима) ради провере успешности, даљег планирања заштите и других активности установе. Установа прати понашање учесника у образовању које је дискриминисано лице и које је извршилац дискриминације, али и оних који су индиректно били укључени (сведоци).

Прати се и укљученост родитеља и других надлежних органа, организација и служби. Ефекте предузетих мера прате и надлежне службе Министарства.

10.2.9. Матрица за процену нивоа дискриминације

Ради предузимања одговарајућих мера и благовременог реаговања на ризике од дискриминаторног понашања учесника у образовању, сачињава се матрица за процену нивоа дискриминације, тако што се уочено дискриминаторно понашање сврстава се у један од три нивоа дискриминаторног понашања, у зависности од:

1. узраст учесника у образовању;
2. интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања;
3. облик и начин дискриминаторног понашања – узнемиравање и понижавајуће поступање;
4. последица дискриминаторног понашања.

Приликом сврставања у ниво дискриминаторног понашања учесника у образовању према наведеној матрици, место и време извршеног понашања утичу на избор врсте мере и активности које се предузимају у интервенцији.

Када се дискриминаторно понашање догоди ван простора установе, у било које време, а од стране учесника у образовању, установа предузима мере појачаног васпитног рада, без вођења васпитно-дисциплинског поступка. Уколико се дискриминаторно понашање догоди у простору установе у време образовно-васпитног рада и других активности, предузимају се мере појачаног васпитног рада, покреће, води и окончава васпитно-дисциплински поступак, у роковима и на начин утврђен Законом.

ЕЛЕМЕНТИ МАТРИЦЕ

1) узраст учесника у образовању

Процену тежине облика дискриминације обавља тим за заштиту, полазећи од релација: лице у односу на друго лице истог или приближног узраста; узрасно старијег лицу према млађем лицу и групе лица према лицу, односно групи лица, и то:

- када је понашање учесника у образовању истог или приближног узраста (дете– дете, ученик–ученик, одрасли–одрасли), као и млађег према старијем, квалификује се као први ниво;
- када се узрасно старији учесник у образовању понаша дискриминаторно према млађем лицу, квалификује се као други ниво;
- када група учесника у образовању дискриминаторно понаша према лицу или другој групи, квалификује се као трећи ниво.

2) интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања

Када се дискриминаторно понашање понавља или продужено траје у односу на исто лице, односно лица са сличним или истим личним својствима (раси, боји коже, националној и верској припадности или етничком пореклу, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету) тим за заштиту га квалификује у следећи тежи облик дискриминације.

Поновљена дискриминација, у смислу овог акта, подразумева више пута поновљено понашање лица или групе лица, односно поступање установе, њених органа или тела које је засновано на повређивању личних својстава лица или групе лица, а продужена – која се чине у дужем временском периоду према истом лицу или групи лица.

3) облик и начин дискриминаторног понашања – узнемиравање и понижавајуће поступање

Узнемиравање и понижавајуће поступање јесте изговарање речи, односно слање писаних порука или предузимање радњи према лицу или групи лица на основу којих се посредно и са сигурношћу може закључити да вређају њихово достојанство на основу личног својства, проузрокују осећај понижености, узнемирености или одбачености, шири страх или непријатељство, односно ствара понижавајуће и увредљиво окружење.

Ако узнемиравање и понижавајуће поступање удружено врши група или се оно понавља, односно дуже траје, овакво дискриминаторно понашање квалификује се као дискриминација другог нивоа. Ако је узнемиравање и понижавајуће поступање изазвало страх или непријатељско, понижавајуће и увредљиво окружење по дискриминисано лице или је довело до искључивања или одбацивања лица или групе лица, дискриминаторно понашање квалификује се као дискриминација трећег нивоа.

4) последица дискриминаторног понашања

Када дискриминаторно понашање доводи или потенцијално може да доведе до угрожавања физичког, односно психичког здравља учесника у образовању, тим за заштиту га квалификује у следећи тежи облик дискриминације.

Уколико је у интервенцију на понашање укључена спољашња заштита (здравствена служба, установа социјалне заштите, полиција, Министарство, надлежна школска управа Министарства, јединица локалне самоуправе, Повереник, правосудни органи и др.) тим за заштиту га увек квалификује као трећи ниво дискриминације.

Покренут прекршајни или судски поступак, не утиче на предузимање интервентних мера и активности.

5) примери појединих типичних ситуација дискриминаторног понашања учесника у образовању

- излагање подсмеху учесника у образовању по основу његове националности;
- омаловажавање учесника у образовању или групе по основу њиховог личног својства;
- имитирање хода, говора, изгледа или било какво друго излагање подсмеху учесника у образовању са сметњама у развоју или инвалидитетом;
- ословљавање погрдним називима учесника у образовању или групе, запосленог или родитеља –
 - припадника одређене групе;
- изражавање стереотипа и предрасуда о припадницима одређене групе;
- причање увредљивих и понижавајућих шала и вицева о припадницима одређене групе;
- промовисање родних стереотипа у вези са очекивањима, успесима и достигнућима девојчица идечака;
- певање увредљивих и понижавајућих песама о припадницима одређене групе;
- слање увредљивих и понижавајућих порука одређеном лицу или групи лица путем СМС-а, ММС-а или друштвених мрежа;
- вербално привилеговање припадника већинске групе лица неоправданим и прекомерним похвалама;
- неоправдано вербално умањивање или снижавање доприноса и успеха припадника мањинске групе;
- игнорисање и избегавање контаката са учесником образовања због његовог личног својства;
- одбијање да седи у клупи са другим учесником образовања због његовог личног својства;
- омаловажавање родитеља ученика по основу личног својства.

ДИСКРИМИНАТОРНО ПОНАШАЊЕ КАДА ЈЕ ИЗВРШИЛАЦ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ ЗАПОСЛЕНИ ИЛИ ТРЕЋЕ ЛИЦЕ У УСТАНОВИ

Стављање у неповољнији положај

Стављање у неповољнији положај је свако поступање којим се лице или група лица због свог личног својства ставља у неповољнији положај у било којој активности у процесу образовања и васпитања или у вези са њим.

Примери појединих типичних ситуација стављања у неповољнији положај учесника у образовању су:

- одбијање уписа учесника у образовању због његовог личног својства;
- фактичко скраћивање или сужавање плана и програма наставе и учења намењено учеснику у образовању из осетљиве друштвене групе;
- необезбеђивање додатне образовне подршке, односно индивидуализованог рада детету и ученику коме је таква помоћ потребна;
- неоправдана примена нижих критеријума за оцењивање ученика и одраслих ромске националности;
- необезбеђивање наставног материјала прилагођеног учесницима образовања са инвалидитетом и сметњама у развоју;
- необезбеђивање исхране детету и ученику прилагођене његовим потребама;

- неукључивање ученика из осетљивих друштвених група у ученичке парламенте и слично;
- изостанак прописаног поступања у случају непохађања припремног предшколског програма, односно непохађања наставе од стране деце из осетљивих друштвених група и ученика са инвалидитетом и сметњама у развоју;
- изостављање учесника у образовању из појединих активности у току наставе због његових личних својстава;
- давање неоправданих погодности учеснику у образовању због личних својстава или социјалног статуса његових родитеља;
- необавештавање родитеља детета и ученика из осетљиве друштвене групе о родитељском састанку;
- пропуштање запосленог да реагује у случају сумње на занемаривање учесника у образовању из осетљиве друштвене групе;
- искључивање деце и ученика из осетљивих група из вршњачких активности у оквиру слободног времена у установи.

ПОСТУПАЊЕ УСТАНОВЕ У СЛУЧАЈУ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У ОБРАЗОВАЊУ

Установа поступа у складу са овим актом увек када је учесник у образовању дискриминисано лице, извршилац дискриминације, односно сведок.

Сазнање о дискриминаторном понашању у установи може да се добије: опажањем, на основу сумње или информације да се дискриминација припрема, догађа или се догодила. Информација може да се добије непосредно – усмено, у писаном облику, коришћењем дигиталних средстава, поверавањем од самог дискриминисаног учесника у образовању или посредно – од његовог родитеља, вршњака, запослених, трећих лица као сведока, као и на основу анонимне пријаве.

Редослед поступања у интервенцији зависи од тога да ли се дискриминаторно понашање припрема, догађа или се догодило.

ПОСТУПАЊЕ УСТАНОВЕ У СЛУЧАЈУ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА ЗАПОСЛЕНОГ ПРЕМА УЧЕСНИКУ У ОБРАЗОВАЊУ

Установа поступа у складу са Законом и овим актом када је запослени извршилац дискриминације, а дискриминисано лице, односно сведок–учесник у образовању.

Сазнање о дискриминаторном понашању запосленог у установи може да се добије: опажањем, сумњом или информацијом да се дискриминација припрема, догађа или се догодила. Информација може да се добије непосредно – усмено, у писаном облику, као и на основу анонимне пријаве, коришћењем дигиталних средстава, поверавањем од самог дискриминисаног учесника у образовању или посредно – од његовог родитеља, вршњака, других запослених или трећих лица као сведока.

Редослед поступања у интервенцији зависи од тога да ли се на основу информације дискриминаторно понашање запосленог припрема, догађа или се догодило.

Редослед поступања у интервенцији је:

- 1) **Заустављање дискриминаторног понашања** је обавеза сваког лица које има сазнање о дискриминаторном понашању да реагује прекидањем таквог поступања запосленог и позивањем помоћи.
- 2) **Смиривање ситуације** подразумева обезбеђивање сигурности и подршке за учесника у образовању.
- 3) **Обавештавање и позивање родитеља** и информисање васпитача, односно одељењског старешине одвија се паралелно са заустављањем поступања и смиривањем учесника, са најминималнијим временским размацима.

- 4) **Подношење пријаве директору установе** ради покретања поступка у коме се прикупљају информације о дискриминаторском поступању запосленог и на основу релевантних чињеница предузимају мере у складу са Законом. Тим за заштиту предузима мере и активности у односу на дискриминисано лице, односно лица – учесника у образовању.
- 5) **Консултације тима за заштиту** које се одвијају ради прикупља свих релевантних чињеница за доношење плана заштите од дискриминације и праћењу ефеката мера за учесника у образовању као дискриминисано лице. Тим за заштиту по потреби обавља консултације са одговарајућим стручњацима и установама и укључује надлежне службе. Одељењски старшина, односно васпитач у сарадњи са тимом, информисао родитеље и укључује их даље у васпитни радили план заштите.
- 6) **Обавештавање Министарства – надлежне школске управе**, од стране директора установе у року од 24 сата од извршеног, односно од сазнања о дискриминаторном понашању запосленог према учеснику у образовању и на основу релевантних чињеница покреће и води дисциплински поступак, у складу са Законом.
- 7) **Праћење ефеката** предузетих мера заштитних мера према дискриминисаном лицу исведоку – учеснику у образовању врши се континуирано.

У случају када дискриминаторно понашање испољава лице која није запослено у установи, кораци су исти, уз обавезу установе да поднесе притужбу Поверенику. Тим за заштиту може да предложи план заштите учесника у образовању и активности у вези са едукацијом родитеља, односно трећег лица које није запослено у установи.

Уколико се сумња у дискриминаторно поступање директора, та сумња се пријављује Министарству. Просветна инспекција самостално, а ако је потребно у сарадњи са просветним саветником, утврђује чињенице о поступању установе и њених органа о обезбеђивању заштите учесника у образовању и запослених од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као и од понашања које вређа углед, част и достојанство, а у складу са Законом, посебним законом, Правилником, Правилником о Протоколу и овим актом. О утврђеним чињеницама, односно наложеним мерама и роковима за отклањање неправилности и недостатака, просветни инспектор обавештава орган управљања установе и министра. Уколико постоји сумња да је учињено кривично дело, привредни преступ или прекршај, односно да је повређена забрана дискриминације, насиља злостављања и занемаривања, просветни инспектор подноси пријаву, односно захтев надлежном органу.

10.2.10. Документација, анализа и извештавање

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности установа:

- 1) прати остваривање програма заштите установе (образац 3а);
- 2) евидентира све случајеве дискриминације у установи (образац 3б);
- 3) прати остваривање конкретних планова заштите (образац 3в);
- 4) анализира стање и извештава (образац 3г).

О случајевима дискриминације тим за заштиту води педагошку документацију и евидентира податке о дискриминисаним лицима, извршиоцима дискриминације, догађају, предузетим радњама и др. Педагошку документацију води, чува и анализира за потребе установе психолог или педагог, а изузетно, други члан тима за заштиту кога је одредио директор. Тим за заштиту сачињава извештај два пута годишње, који директор доставља органу управљања, савету родитеља и ученичком парламенту.

Извештај о остваривању програма заштите саставни је део годишњег извештаја о раду установе и доставља се Министарству – односно надлежној школској управи. Извештај обавезно садржи: анализу ефеката превентивних мера и активности и резултате самовредновања у овој

области, број и врсту случајева дискриминације, предузете интервентне мере и активности, као и њихове ефекте.

Овлашћено лице у установи које има обавезу да ажурира податке о дискриминацији је координатор Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Директор одлучује о дозволи приступа документацији и подацима учесника у образовању ускладу да прописима којима се уређује заштита података о личности.

На основу анализа стања, праћења дискриминације, вредновања квалитета и ефикасности предузетих мера и активности у области превенције и интервенције, установа дефинише даљу политику заштите од дискриминације учесника у образовању, родитеља, запослених и трећих лица.

Образац 3.1.А- ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ УСТАНОВЕ ЗА ПЕРИОД: _____

НАЗИВ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗОВАНА АКТИВНОСТ	НИЈЕ РЕАЛИЗОВАНА АКТИВНОСТ	НИЈЕ ПЛАНИРАНА, А ЈЕСТЕ РЕАЛИЗОВАНА АКТИВНОСТ	НАПОМЕНА

Образац 3.1.Б- СЛУЧАЈЕВИ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ У УСТАНОВИ ЗА ПЕРИОД: _____

РЕДНИ БРОЈ	ИМЕ ОСОБЕ КОЈА ЈЕ УЧИНИЛА ДИСКРИМИНАЦИЈУ	ИМЕ СВЕДОКА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ	ИМЕ ОСОБЕ КОЈА ЈЕ ДОЖИВЕЛА ДИСКРИМИНАЦИЈУ	ПРЕДУЗЕТЕ МЕРЕ

Образац 3.2.Б- СЛУЧАЈЕВИ НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА У УСТАНОВИ ЗА ПЕРИОД: _____

РЕДНИ БРОЈ	ИМЕ ОСОБЕ КОЈА ЈЕ УЧИНИЛА НАСИЉЕ, ЗЛОСТАВЉАЊЕ ИЛИ ЗАНЕМАРИВАЊЕ	ИМЕ СВЕДОКА НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА ИЛИ ЗАНЕМАРИВАЊА	ИМЕ ОСОБЕ КОЈА ЈЕ ДОЖИВЕЛА НАСИЉЕ, ЗЛОСТАВЉАЊЕ ИЛИ ЗАНЕМАРИВАЊЕ	ПРЕДУЗЕТЕ МЕРЕ

Образац 3.1.В- РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНОВА ЗАШТИТЕ ЗА ПЕРИОД: _____

БРОЈ УРАЂЕНИХ ПЛАНОВА	БРОЈ РЕАЛИЗОВАНИХ ПЛАНОВА	ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НАПОМЕНА

--	--	--	--

У Врбасу, ____

Координатор

Образац 3.1.Г- ИЗВЕШТАЈ О ДИСКРИМИНАЦИЈИ ЗА ПЕРИОД: ____
ИЗВЕШТАЈ О ДИСКРИМИНАЦИЈИ

ОСНОВНИ ПОДАЦИ			
УКУПАН БРОЈ ПОДНЕТИХ ПРИЈАВА	БРОЈ ПРИЈАВА ПОДНЕТИХ ПОВЕРЕНИКУ	БРОЈ ПРИЈАВА ПОДНЕТИХ ТУЖИЛАШТВУ	ВРСТЕ/ОБЛИЦИ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ
ПОДАЦИ О ЛИЦИМА КОЈА СУ ТРПЕЛА ДИСКРИМИНАЦИЈУ			
БРОЈ ЛИЦА ИЗЛОЖЕНИХ ДИСКРИМИНАЦИЈИ	ПРОЦЕЊЕНИ НИВО ДИСКРИМИНАЦИЈЕ	ФУНКЦИЈА У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ	
ДИСЦИПЛИНСКЕ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПЦИ			
БРОЈ ДИСЦИПЛИНСКИХ ПОСТУПАКА	БРОЈ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИХ ПОСТУПАКА	ПРЕДУЗЕТЕ МЕРЕ	
ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ			
БРОЈ ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ	ВРСТА ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ	АКТИВНОСТИ КОЈЕСУ ДАЛЕ НАЈБОЉЕ РЕЗУЛТАТЕ	АКТИВНОСТИ КОЈЕСУ ДАЛЕ НАЈСЛАБИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ
САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА, УСТАНОВАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА			
СТЕПЕН УКЉУЧЕНОСТИ РОДИТЕЉА	СТЕПЕН УКЉУЧЕНОСТИ ДРУГИХ УСТАНОВА	НАЗИВ УСТАНОВА	АКТИВНОСТИ У КОЈЕ СУ БИЛИ УКЉУЧЕНИ
СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ			
СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ВАН УСТАНОВЕ	СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ У УСТАНОВИ	НИЈЕ РЕАЛИЗОВАНО	РЕАЛИЗОВАНО, А НИЈЕ ПЛАНИРАНО

У Врбасу, ____

Образац 3.2.Г- ИЗВЕШТАЈ О НАСИЉУ ЗА ПЕРИОД: _____

ИЗВЕШТАЈ О НАСИЉУ

Координатор

ОСНОВНИ ПОДАЦИ			
УКУПАН БРОЈ ПОДНЕТИХ ПРИЈАВА	БРОЈ ПРИЈАВА ПОДНЕТИХ ЦСР	БРОЈ ПРИЈАВА ПОДНЕТИХ ТУЖИЛАШТВУ	ВРСТЕ/ОБЛИЦИ НАСИЉА
ПОДАЦИ О ЛИЦИМА КОЈА СУ ТРПЕЛА НАСИЉЕ, ЗЛОСТАВЉАЊЕ ИЛИ ЗАНЕМАРИВАЊЕ			
БРОЈ ЛИЦА ИЗЛОЖЕНИХ НАСИЉУ, ЗЛОСТАВЉАЊУ ИЛИ ЗАНЕМАРИВАЊУ	ПРОЦЕЊЕНИ НИВО НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА ИЛИ ЗАНЕМАРИВАЊА	ФУНКЦИЈА У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ ПРОЦЕСУ	
ДИСЦИПЛИНСКЕ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПЦИ			
БРОЈ ДИСЦИПЛИНСКИХ ПОСТУПАКА	БРОЈ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИХ ПОСТУПАКА	ПРЕДУЗЕТЕ МЕРЕ	
ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ			
БРОЈ ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ	ВРСТА ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ	АКТИВНОСТИ КОЈЕСУ ДАЛЕ НАЈБОЉЕ РЕЗУЛТАТЕ	АКТИВНОСТИ КОЈЕСУ ДАЛЕ НАЈСЛАБИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ
САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА, УСТАНОВАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА			
СТЕПЕН УКЉУЧЕНОСТИ РОДИТЕЉА	СТЕПЕН УКЉУЧЕНОСТИ ДРУГИХ УСТАНОВА	НАЗИВ УСТАНОВА	АКТИВНОСТИ У КОЈЕ СУ БИЛИ УКЉУЧЕНИ
СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ			
СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ВАН УСТАНОВЕ	СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ У УСТАНОВИ	НИЈЕ РЕАЛИЗОВАНО	РЕАЛИЗОВАНО, А НИЈЕ ПЛАНИРАНО

Сви облици насиља, злостављања и занемаривања деце којима се угрожава или нарушава физички, психички и морални интегритет личности детета, представљају грубу поделу једног од основних права детета наведених у Конвенцији Уједињених нација о правима детета, а то је право на живот, опстанак и развој.

Одредбе Конвенције односе се на заштиту детета од:

- физичког и менталног насиља, 3/3
- свих облика сексуалног злостављања и искоришћавања
- отмице и трговине децом
- свих других облика искоришћавања штетних по било који вид дететових добробити
- нехуманих и понижавајућих поступака и кажњавања

Доношењем Посебног протокола за заштиту ученика од насиља, 3/3 школа се обавезује на израду Програма заштите ученика од насиља и поштовања интерног поступка у ситуацијама сумње или дешавања насиља 3/3 у школској средини.

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА СВИХ ОБЛИКА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ У ШКОЛСКОЈ СРЕДИНИ

- Наставни планови и програми у оквиру Школског програма у потпуности узимају у обзир потребе свих ученика и родитеља
- Годишњи и месечни планови наставника су сачињени узимајући у обзир елементе различитих култура и традиција и одражавају специфичности појединих предмета и одељења
- Комуникација, сарадња и дијалог између наставника и ученика и ученика међусобно одвијају се уз међусобно уважавање и обострано поверење.
- Организација и реализација планираних образовно васпитних активности заснована је на и на узимању у обзир знања и искустава сви ученика и на објективној процени њихови реалних могућности, склоности, оптерећености, брзине и начина рада, кооперативно учење наставник – ученик...
- У школи постоје процедуре које свим актерима (ученицима, наставницима, родитељима) обезбеђују равноправне услове за учешће у животу и раду установе.

	<p>Побољшање међуљудских односа и развијање сарадње на свим нивоима</p>	<p>Организовање семинара комуникацијских вештина</p> <p>Стручна служба</p> <p>Локална самоуправа, сопствена средства, донације</p> <p>У складу са годишњим планом радашколе</p> <p>У личним обраћањима свих у видуљивоје уважавање међу запосленима, побољшана је међуљудска комуникација</p> <p>Директоршколе</p> <p>Извештаји, фотографије</p> <p>Крај текућешколске године</p>
<p>Примена разрађених поступака прилагођавања нанову школску средину за новопридошле</p>	<p>Наставничке екскурзије, излети, студијска путовања, „team-building“</p>	<p>Стручна служба</p> <p>Локална самоуправа, сопствена средства, донације</p> <p>У складу са годишњим планом радашколе</p> <p>У личним обраћањима свих у видуљивоје уважавање међу запосленима, побољшана је међуљудска комуникација</p> <p>Директоршколе</p> <p>Извештај са семинара</p> <p>Крај текућешколске године</p>
<p>Стручна служба, наставници иучитељи</p>	<p>Стручна служба</p>	<p>Локална самоуправа, сопствена средства, донације</p> <p>У складу са годишњим планом радашколе</p> <p>У личним обраћањима свих у видуљивоје уважавање међу запосленима, побољшана је међуљудска комуникација</p> <p>Директоршколе</p> <p>Извештај са семинара</p> <p>Крај текућешколске године</p>
<p>Није потребно</p>	<p>Локална самоуправа, сопствена средства, донације</p>	<p>Локална самоуправа, сопствена средства, донације</p> <p>У складу са годишњим планом радашколе</p> <p>У личним обраћањима свих у видуљивоје уважавање међу запосленима, побољшана је међуљудска комуникација</p> <p>Директоршколе</p> <p>Извештај са семинара</p> <p>Крај текућешколске године</p>
<p>Током школскегодине</p>	<p>У складу са годишњим планом радашколе</p>	<p>У складу са годишњим планом радашколе</p> <p>У личним обраћањима свих у видуљивоје уважавање међу запосленима, побољшана је међуљудска комуникација</p> <p>Директоршколе</p> <p>Извештај са семинара</p> <p>Крај текућешколске године</p>
<p>Новопридошле колеге се пријатно осећају новој школскојсредини</p>	<p>Међуљудски односи у школису на завидном нивоу, видуљивоје уважавање међу запосленима, побољшана је међуљудска комуникација</p>	<p>У личним обраћањима свих у видуљивоје уважавање међу запосленима, побољшана је међуљудска комуникација</p> <p>Директоршколе</p> <p>Извештај са семинара</p> <p>Крај текућешколске године</p>
<p>Директоршколе</p> <p>Извештаји</p>	<p>Директоршколе</p> <p>Извештаји, фотографије</p>	<p>Директоршколе</p> <p>Извештај са семинара</p> <p>Крај текућешколске године</p>
<p>Крај текућешколске године</p>	<p>Крај текућешколске године</p>	<p>Крај текућешколске године</p>

<p>Промоција и награђивање талентованих и успешних ученика и ученика генерације</p>	<p>Прилагођавање школског просторапромоцији радова ученика</p> <p>Тим за обезбеђивање квалитета</p> <p>Није потребно</p> <p>Током школскегодине</p> <p>Промоција редова ученика и мотивисаност за укључивање у активности</p> <p>Директоршколе</p> <p>Извештајитима, истакнути радови</p> <p>Крај првоги другог полугодишта текуће школске године</p>	<p>Награђивање ученика генерацијеадекватним поклоном</p> <p>Директоршколе</p> <p>Сопствена средства</p> <p>Мај – Јунтекуће школске године</p> <p>Промоција талентованих и успешних ученика. Мотивисањеученика за учешће на такмичењима</p> <p>Директоршколе</p> <p>Извештајитима, сајт школе</p> <p>Током школске године (полугодиште и крај школске године)</p>	<p>Редовно слање информација локалним медијимао успеху ученика иобјављивање свих значајних резултата</p> <p>Тим за обезбеђивање квалитета</p> <p>Није потребно</p> <p>Током школскегодине</p> <p>Промоција талентованих и успешних ученика. Мотивисање ученика за учешће на такмичењима</p> <p>Директоршколе</p> <p>Извештајитима, сајт школе</p> <p>Током школске године (полугодиште и крај школске године)</p>
---	---	--	---

Усвајање и реализација Програма за подршку ученицима у учењу		Специфични циљеви	Активности	Пружање подршке ученицима у процесу учења
Програмом дефинисати истраживање: Организација допунске наставе транспарентан распоред, информисање родитеља о потреби и похађању, Квартални извештај о	Анализа стања, дефинисање циљева и потреба у области оспособљавања ученика за ефикасно учење	Планиране активности		
Предметни наставници, одељењске старешине	Стручна служба, одељењске старешине, наставници, Тим за обезбеђивање квалитета	Носиоци активности		
Предметни наставници	Није потребно	Извори финансирања		
Октобар текуће године	Октобар 2023. године	Време реализације		
Побољшан успех ученика из свих предмета у односу на претходну школску годину; смањено број опомена на кварталима инегативних	На основу анализе дефинисани су циљеви и потребе подршке ученицима; побољшан	Показатељи остварености / Очекивани резултат		
Директор школе, ПП служба; Увид у педагошку документацију; Евиденција о реализацији	Члан Активаза развојно планирање, Савет родитеља	Особе задужене за евалуацију и праћење		Евалуација
Крај првог квартала текуће школске године	Крај текућешколске године	Време евалуације		

<p>Припрема ученика за бољу адаптацију приликом преласка из првог циклуса образовања у други</p>	
<p>У Програм подршке унети: 1. Упознавање ученика са новинама у вези са предметном наставом (крај четвртог разреда)</p>	<p>реализацији допунске наставе, педагошко-инструктивни рад ПП службе. 2. Обучавање ученика о техникама учења у складу са узрастом: нижи разреди: осамостаљивање и увођење у начине учења (учење учења) по предметима. виши разреди: разрађивање техника учења по предметима</p>
<p>Учитељи, предметни наставници</p>	<p>Стручна служба Учитељице Предметни наставници</p>
<p>Није потребно</p>	
<p>Септембар текуће године</p>	
<p>Побољшан успех ученика у току петог разреда у односу на прошле године</p>	<p>оцена на полугод. и на крају школске године</p>
<p>Стручна служба, директор школе Извештај</p>	
<p>Крај првог квартала текуће школске године</p>	

10.4. План уписних активности /у ПРВИ разред /

АКТИВНОСТИ	Носиоци	Време
Пријављивање деце стасале за упис у школу	Родитељи и старатељи	Фебруар/март 2024год.
Прикупљање података о броју деце која нису на званичним списковима у сарадњи са са ПУ,домом здравља,Центром за социјални рад Врбас	Директор и педагог у сарадњи са стручним институцијама и локалном самоуправом	Фебруар/март 2024.год
Упис све деце у школу	Родитељи/стратељи са потребном документацијом за упис уз доказ о здравственом прегледу детета и потврдом о похађању ППП Секретари школа	Април/мај 2024.год.
Испитивање деце уписане у школу на матерњем језику детета, применом стандардних поступака и инструмената. Ако је потребно школа ангажује преводиоца на предлог Националног савета националне мањине	Педагог школе	Од 1.априла до краја јуна 2024.год.
Подношење писменог захтева интересорној комисији ако се у поступку испитивања детета уписаног у школу утврди потреба за доношењем ЈОП-а или додатне образовне,здравствене или социјалне подршке	Директор школе педагог	Током периода испитивања деце уписане у школу
Предшколска установа доставља основној школи у коју се дете уписује информације о детету које се односе на његов развој у предшколској установи	Стручна служба и васпитачи ПУ Педагог школе	Током периода испитивања деце уписане у школу
Израда оквирног програма подршке за сву децу којој је та подршка неопходна	Педагог школе Стручни тим за инклузивно образовање Актив учитеља првог разреда	Јун/август 2024.год.
Упис деце од шест до шест и по година након провере спремности за полазак у школу	Педагог школе психолог	Мај/јуни 2024.год.
Упис деце старије од седам и по година која због болести или других разлога нису уписана у школу	Педагог Педагошки колегијум школе	Април/август 2024.год.

Деца која касне са уписом ,уписују се уз изјаву родитеља и службену белешку а накнадно се прикупља документација,обавља лекарски преглед и тестирање	Педагог школе Родитељ/старатељ	Август/септембар 2024.год.
Информисање родитеља будућих првака о билнигвалној настави	Учитељи	Април/мај 2024.год.

10.5. Програм „Школа без насиља”

Специфични циљеви	Начин	Носиоци	Време
Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад школе	Анкетирање ученика од 3. до 8. разреда о појавним облицима насиља у школи	Педагошко-психолошка служба	Октобар 2023.
	Упознавање наставничког већа, савета родитеља, школског одбора и ученичког парламента са добијеним показатељима	Тим за заштиту ученика од насиља	Новембар 2024.
Обезбеђивање превентивне и заштитне улоге спорта и спортских активности у заштити ученика	Учешће наших школских екипа на такмичењима	Професори физичког васпитања	Друго полугодиште
	Организовање турнира у фудбалу између две зграде	Професори физичког васпитања	
	Ревизијалне утакмице између наставника и ученика (фудбал) и родитеља и наставница (одбојка)	Професори физичког васпитања	Дан школе
Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања	Обука ученика петог разреда за "Буквар толеранције"	Разредне старешине петог разреда	Током године
	Учешће ученика наше школе на квизу у оквиру Дечије недеље		Октобар 2023.г.

11. ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

Наставници и стручни сарадници дужни су да се стално усавршавају, што доприноси и унапређењу рада школе.

Стручно усавршавање наставника и сарадника ће се организовати у оквиру рада:

- Наставничког већа школе;
- Стручних актива;
- Семинара, саветовања и трибина;
- Индивидуалног, стручног и педагошко-психолошког усавршавања.

Под стручним усавршавањем наставника и стручних сарадника подразумева се праћење и усвајање савремених достигнућа у струци и иновирање знања из области педагогије, психологије, дидактике и методике ради унапређивања образовно-васпитног рада, развоја личности детета и ученика и припрема приправника за полагање стручног испита. Стручно усавршавање остварује се индивидуално, групно и колективно.

р.бр.	садржај рада	време	носилац
1.	- Израда Програма рада Тима и подела задужења	8.	директор
2.	- Информисање Наставничког већа	8./9.	
3.	- Информисање Школског одбора	10.	директор
4.	- Информисање Ученичког парламента	10.	пред.Тима
5.	- Информисање Савета родитеља	11.	директор
6.	- Праћење напредовања ученика	до 11./ т.год.	ОС, предм. наставници
7.	- Прикупљање података о деци која наставу треба да похађају по УОП	до 11.	
8.	- Како урадити педагошки профил детета и ИОП?	11.	педагог
9.	- Формирање базе података (ажурирање података)	током год.	
10.	Уношење података о потреби ИОП у документа школе	15.9./15.11.	педагог
11.	Сарадња са родитељима деце која наставу похађају по ИОП	током год.	Тим
12.	- Израда Акционог плана	11.	педагог
13.	- Формирање "малих" тимова	11./т.год.	ос
14.	- Консултације стручног тима са малим тимом	током год.	Тим
15.	- Писање захтева и образложења интерресорној комисији	током год.	Тим
16.	- Сарадња са другим установама	током год.	
17.	- Сарадња са тимовима других школа (размена искустава)	током год.	Тим
18.	- Набавка наставних средстава, помагала	током год.	директор
19.	- Сарадња са осталим родитељима, са чијим дететом је у одељењу дете коме је потребна додатна обр. подршка	током год.	Тим
20.	- Иницирање даљег стручног усавршавања наставника	током год.	Ти за с.у.
21.	- Набавка стручне литературе	током год.	директор
22.	- Конкурисање за различите пројекте Министарства и општине	током год	директор
23.	- Извештај о раду Тима	6.	Тим
24.	- Предлози за рад у наредној години	6.	Тим

Преглед садржаја активности
Наставничко веће

Садржај	Време	Носилац
1. Разматрање и усвајање извештаја о О-В раду школе	крај. наст. периода	директор, педагог
2. Предавања: - Проверавање и оцењивање успеха ученика - Однос према омладини у пубертету - Малолетничка деликвенција	новембар јануар март	педагог педагог педагог

11.1. Стручна већа

Кроз рад стручних актива наставници ће се усавршавати стручно методички и педагошко-психолошки а све у циљу унапређивања, осавремењивања и иновирања образовно-васпитног процеса. Наведено ће се реализовати кроз: састанке већа, теоретских и практичних предавања самих чланова педагога и спољних сарадника, кроз семинаре, кроз индивидуалне и групне консултације између чланова, сарадника и школских надзорника.

Садржај	Време	Носилац
1. Анализа постигнутих резултата у наставним предметима током полугодишта	крај наст. периода	руководиоци струч. већа
2. Теоретска предавања у сваком активу испланирати и реализовати у оквиру плана и програма сваког актива	по плану већа	чланови већа

11.2. Семинари, саветовања и трибине

Наставници и стручни сарадници ће се обавезно укључити у све семинаре, саветовања и трибина које ће се организовати:

- ДУНС
- Министарство просвете Републике Србије;
- Друштво педагога и психолога Републике Србије;
- Друштво математичара, физичара и информатичара РС
- Универзитет у Новом Саду и Београду
- Савез организација за физичку културу;
- Еколошки покрети и др.

Обавеза је сваког наставника и стручног сарадника да се стални и перманентно, индивидуално усавршава. У том циљу школа ће:

- стално указивати на потребу сталног, индивидуалног, стручног усавршавања наставника и сарадника;
- извршиће претплату на неопходне часописе из ових области;
- и даље опремати школску библиотеку стручном методичком и педагошком литературом и ставити је у функцију доступности свим наставницима.

План стручног усавршавања запослених

Правилником о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл. гласник РС“, бр. 14/2004. и 56/2005.) прописано је да се стално стручно усавршавање наставника, васпитача и стручних сарадника остварује по посебним програмима који могу бити обавезни и изборни (члан 4) и да је наставник, васпитач и стручни сарадник дужан

да у току пет година похађа најмање 100 часова програма и то најмање 60 часова са листе обавезних и до 40 часова са листе изборних програма (члан 10).

Чланом 25. истог правилника прописано је да овај правилник ступа на снагу 8. дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, а примењиваће се од 01. јула 2004. године.

Стручно усавршавање се одвија у ДУНС-у, претежно за разредну наставу и путем АКРЕДИТАЦИОНИХ програма Центра за преофесионални развој запослених, Завода за унапређивање образовања и васпитања и Центра за професионални развој запослених у Србији.

Теме за стручно усавршавање бирамо из КАТАЛОГА програма стручног усавршавања запослених у образовању у текућој школској години.

На Наставничком већу се обрађују теме везане за иновације у образовно-васпитном раду.

11.3. План и програм стручног усавршавања наставника и унапређења васпитно-образовног рада за школску 2023/2024. Годину

Сврха усавршавања наставника и подстицање њиховог самоусавршавања усмерена је, пре свега, на унапређивање васпитно – образовног рада.

Потреба, програми и начини организовања сталног стручног усавршавања регулисана је Правилником о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника.

Стручно усавршавање се остварује индивидуално и колективно.

Индивидуално стручно усавршавање наставника реализује се похађањем различитих уско-стручних и методичко-дидактичких програма, праћењем стручне литературе, остваривањем и посеђивањем угледних часова и стручних предавања, као и напредовањем у струци.

Облици и садржаји индивидуалног усавршавања наставника и стручних сарадника:

1. Коришћење школске библиотеке за праћење стручних часописа и литературе (Сви наставници)
2. Омогућавање наставницима да стекну виши ступањ образовања и полагања стручног испита (Директор-по потреби)
3. Присуство и учешће на саветовањима, симпозијумима и семинарима (Сви наставници, директор, педагог)
4. Коришћење и израда дидактичког материјала за припрему наставе (Сви наставници)
5. Упознавање са садржајима анкета које стигну у школу (Педагог-по потреби)

Колективно стручно усавршавање наставника односи се на међусобну сарадњу у различитим програмима, пројектима и конкурсима и њиховом презентацијом на стручним активима и већима, као и учешћем наставника на семинарима, стручним скуповима и саветовањима.

Начини стручног усавршавања:

- путем републичких семинара и предавања организованих у току школске године
- на нивоу окружних семинара и предавања
- на нивоу општинских актива наставника из одговарајућих наставних предмета
- на нивоу школе стручно усавршавање наставника обавиће се кроз реализацију програма рада Наставничког већа и програма рада стручних већа
- праћење педагошке литературе у форми листова, часописа, брошура, књига, медија и других публикација.

Стручно усавршавање наставника остварује се у установи и ван установе.

Основни правци стручног усавршавања наставника (ван установе) у наредном периоду односиће се на:

1. похађање различитих уско-стручних семинара, семинара о превенцији насиља, злостављања и занемаривања, развоју комуникацијских вештина, саветодавном раду са децом и родитељима;

2. учешће на стручним скуповима, конференцијама, програмима, и пројектима акредитованим од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања, као и стручну едукацију.

11.4. План стручног усавршавања наставника ван установе

назив семинара	компетенција	бр. бодова	реализатор	време
Рад са тешким родитељима	К4	16	Едукатори	Током године
Од квалитетног наставника до успешног и задовољног ученика	К2	16	Едукатори	
Од игре до успеха-вежбе и игре за усвајање вештина читања и писања	К3	37	Едукатори (електронски семинар)	
Методички приступ у граматичким садржајима у млађим разредима основне школе путем интегративне наставе	К1	30	Едукатори (електронски семинар)	
Професионални развој стручних сарадника у школама и домовима ученика	К4	-	Едукатори	
Планирање и реализација додатне образовне подршке ученицима са сметњама у развоју	К2	-	Едукатори	Током године
Припрема наставних материјала за наставу страних језика	К1	-	Едукатори	Током године
Формативне евалуације у настави страних језика	К1	-	Едукатори	
Учење за будућност	К2	-	Едукатори	
Ученици као сарадници у настави старног језика	К3	-	Едукатори	Током године
Добра припрема за час-успешан час	К2	30	Едукатори (електронски семинар)	Током године
Активно орјентисана настава математике	К1	30	Едукатори (електронски семинар)	Током године
Присуство трибинама и презентацијама уџбеника	-	-	Издавачи (Бигз, Клетт, Логос...)	2. полугодиште
Праћење семинара путем интернета (По избору)	-	-	Едукатори	Током године

11.5. План стручног усавршавања наставника у установи

НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	УЧЕСНИЦИ	ВРЕМЕ
Извођење угледних часова из свих области	Наставници разредне и предметне наставе	Сходно времену унетом у оперативне планове, 1. и 2. полугодиште
Преко активног учешћа у раду Стручних већа (Практичне и теоретске теме које су садржане у програмима и плановима општинских и стручних актива, предмет. наставника)	Представници стручних актива, стручни сарадник и директор	Током године
Учешћем у раду Наставничког већа (Разне теме наставника, стручних сарадника и директора (Мапе ума, Стручно усавршавање...))	Представници стручних актива, наставници, стручни сарадник и директор	У терминима седница Наставничког већа током године
Организација и припрема ученика за завршни испит	Наставници математике, српског језика, наставници биологије, историје, географије, физике и хемије	Током године
Посете установама (библиотека, етно клуб, герентолошки центар...), позоришне представе	Наставници разредне и предметне наставе	Током године
Организација и учешће на приредбама	Наставници разредне и предметне наставе	
Учествовање на ликовном и литерарном конкурсима	Наставници српског, енглеског, и руског језика наставници разредне наставе, наставници ТИО, наставници ликовне културе	
Организација и припрема ученика за такмичења	Наставници разредне и предметне наставе	
Професионална оријентација за ученике 7. и 8. разреда-радионице	Разредне старешине 7. и 8. разреда	
Уређивање школског сајта	Наставник ТИО	
Фестивал (сајам) науке	Наставници предметне наставе	

Приоритетне области стручног усавршавања наставника које треба развијати у наредној школској години односиће се на:

1. инклузију ученика са сметњама у развоју и ученика из друштвено маргинализованих група, као и израду индивидуалног образовног плана;
2. превенцију насиља, злостављања и занемаривања као и превенцију дискриминације;
3. развој комуникацијских вештина и јачање професионалних капацитета;
4. стицање знања из области методике и дидактике, информатике, педагогије и психологије;

5. развој компетенција за наставну област, предмет и методiku наставе, компетенција за подршку развоју личности ученика, и комуникацију и сарадњу.

Стручни семинари, стручни скупови и набавка стручне литературе ће бити реализовани у зависности од финансијских могућности школе и подршке Министарства.

11.6. План рада тима за стручно усавршавање и вођење евиденције о стручном усавршавању

Активности	Време реализације активности												Начин реализације	Носиоци активности	
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII			
Прикупљање података и формирање базе података о семинарима које ће запослени похађати (лични планови наставника и стручних сарадника)	*													Увид у досије запослених у сарадњи са административним радником школе	Бајор Славица, Ивана Тамаш, Јелена Вујачић
Сарадња са библ. ради прибављања спискова о часописима и стручној литератури која се налази у школи, Сајам књига у Београду (прикупљање часописа СУ)		*												Увидом у постојеће часописе и стручне литературе, биографије и набавка нових.	Бајор Славица, Ивана Тамаш, Јелена Вујачић
Сарадња са библиотеком ради формирања архиве материјала који су наставници и стручни сарадницима добили на семинарима		*												Потражња од наставника и стручних сарадника материјал добијених на семинарима које су одабрали и релизовали	Бајор Славица, Ивана Тамаш, Јелена Вујачић
Представљање запосленим наставницима и стручних сарадницима каталог акредитованих семинара и	*													Увид у каталоге акредитованих семинара.	Бајор Славица, Ивана Тамаш, Јелена Вујачић

11.7. Одредбе о родној равноправности

а) Кратка оцена стања (користити одреднице: одлично, врло добро, **задовољава**, незадовољава и сл.):

На основу бројчаних података можемо констатовати да у структури запослених у Школи постоји родни јаз, и то у корист жена, али на исто школа не може да реагује јер се у школи запослени примају у радни однос по основу конкурса, споразума о преузимању, уз поштовање процедура предвиђених законским и подзаконским актима. Основно мерило за запослење јесте испуњавање потребних услова предвиђених кроз опште, посебне и функционалне компетенције, које се проверавају за сваког кандидата појединачно, независно од пола, и које су посебно предвиђене за конкретно радно место и звање.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места нису предвиђени послови за које постоји оправдана потреба за прављењем разлике по полу.

У том смислу не можемо говорити о постојању било ког облика дискриминације у структури запослених, јер Школа нема утицаја на број и полну структуру лица која ће се јавити на конкурс за запослење или бити преузета по споразуму ако испуњавају законом утврђене услове. Исто се односи и на директора школе који се бира на основу члана 123 Закона о основама система образовања и васпитања

б) Списак посебних мера: имплементација родно осетљивог језика у интреним документима школе, стручно усавршавање запослених, сарадње са државним органима и организацијама,

в) Разлози за одређивање посебних мера и циљеви који се њима постижу: увести да се документација води и у грамички мушком и женском роду, стручно усавршавање и упознавање свих са темом родне равноправности и размена искуства

г) Почетак примене посебних мера: континуирано

д) Начин спровођења и контроле примене посебних мера: Контролу врши директор и лице задужно за род.равноправност на начин да се организују трибине, округли столови и друго

ђ) Престанак спровођења посебних мера: мере су трајне, немају рок

ПРОГРАМ УВОЂЕЊА У ПОСАО НАСТАВНИКА ПОЧЕТНИКА

11.8. Програм увођења у посао приправника

Основни циљ увођења у посао је оспособљавање приправника за самостално извођење образовно васпитног рада у току периода приправништва наставник подржан од стране ментора и искуснијих колега унапређује своја знања стечена на факултату и стиче нова знања и примењује различите облике и методе рада.

АКТИВНОСТИ	носилац активности	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
*Упознавање са програмом увођења у посао и обавезом полагања за лиценцу	директор, секретар педагог	одмах по запослењу приправника
*Одређивање ментора приправнику ОБАВЕЗЕ ментора: - присуствовање на најмање 12 часова ОВ -ог рада приправника	директор	одмах по запослењу приправника

<ul style="list-style-type: none"> - анализирање OV-ог рада у циљу праћења напредовања приправника - пружање помоћи приправнику у припреми за проверу савладаности програма увођења у посао. - подношење извештаја директору о оспособљености приправника за самостално извођење OV -ог рада 		у току приправничког стажа
<p>*Евиденција о увођењу у посао приправника Ш К О Л А</p> <ul style="list-style-type: none"> -води евиденцију о запосленим приправницима М Е Н Т О Р - води евиденцију о раду приправника П Р И П Р А В Н И К - води евиденцију о свом раду 	ментор приправник	У току приправничког стажа
<p>* Провера савладаности програма увођења у посао приправника</p> <ul style="list-style-type: none"> - извођење и одбрана часа наставника у школи. - оцену о савладаности програма се даје у писаној форми у виду извештаја - приправник који у потпуности савлада програм стиче право на полагање испита за лиценцу 	секретар школе Ментор приправник	након године дана рада у школи
<p>*Испит за лиценцу</p> <ul style="list-style-type: none"> -провера савладаности програма за стицање лиценце врши се на испиту чији је програм прописан Правилником о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника 	комисија за проверу савладаности програма, приправник, Министарство просвете	Након покретања поступка за полагање испита за лиценцу

12. КУЛТУРНА И ЈАВНА ДЕЛАТНОСТ ШКОЛЕ

12.1. ПЛАН КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ

Садржај	Начин реализације	Место	Време	Реализатори
Сарадња са Културним центром	Радионице, приредбе, представљање научног	Културни центар	сеп-мај	Нижи и виши разреди
Мала матура велико срце	посета разним спортским и културним догађајима	Школа, Школска сала	мај 2024.	Цела школа
Ревија дечјег стваралаштва	Изложбе, песма, игра, представе	Разне локације	сеп-мај текуће школске године	Млађи разреди
	Музичка, рецитаторска, и друга такмичења	Школа	април 2024.г.	Боравак млађих разреда
Светосавска академија	Академија поводом дана Светог Саве		27.01.2024.	Стручна служба, директор школе, вероучитељ

13. Програм сарадње са друштвеном средином

13.1. Сарадња са друштвеном средином

У циљу реализације Годишњег програма рада оствариће се сарадња са Домом здравља, Локалном самоуправом, Црвеним крстом, Центром за социјални рад, МУП-ом и другим основним школама.

Да би се што квалитетније остварили задаци и активности које произилазе из Годишњег плана, неопходно је наставити сарадњу са струковним телима (секције наставника и стручних сарадника) на општинском и са Министарством просвете и спорта.

Сарадња са појединим привредним организацијама омогућиће школи бољу реализацију програма професионалне оријентације.

Поједине институције ће својим спонзорством омогућити куповину неопходних наставних средстава, а тиме ће посредно утицати на подизање квалитета наставног процеса.

13.2. Сарадња са родитељима

Међусобна сарадња родитеља и наставника ради бољег упознавања ученика и једноставнијег васпитног деловања састојаће се у међусобном информисању о психофизичком и социјалном напредовању ученика, о резултатима њиховог рада и понашања, о условима живота у породици и сл., а ради побољшања општих резултата васпитно образовног рада са ученицима

Ова сарадња одвијаће се путем индивидуалних разговора, „Дан отворених врата“, по потреби посета наставника ученичком дому, групних разговора са родитељима и родитељских састанака.

Родитељски састанци одржаће се у септембру, новембру, јануару, априлу и јуну месецу.

Систематско образовање родитеља за васпитни рад реализоваће се путем предавања и разговора са родитељима. Овај вид рада са родитељима обухватиће педагошко и психолошко образовање и здравствено васпитање.

Учешће родитеља у реализацији задатака школе оствариваће се преко Савета родитеља школе, одељења, затим ангажовањем у раду секција, ученичког парламента, у реализацији Програма професионалне оријентације ученика.

Садржаји рада	Време реализације	Начин и остваривања плана
Родитељски састанци	На почетку школске године и на класификационим периодима	Родитељски састанак
Индивидуални разговори и саветодавни рад	Према потреби	Разговор са наставницима, ППС
Отворена врата школе	Једном месечно	Реализација часова
Професионална оријентација	Према потреби	Посете институцијама, школама и присуство родитеља часовима
Сарадња са родитељима деце/ученика којима је потребна додатна подршка	Према потреби	Разговори, састанци Тимова за додатну подршку

Сарадња са родитељима ученика у вези са решавањем дисциплинских проблема	Према потреби	Разговори, родитељски састанци
Организовање културних и забавних догађаја у школи	Важни датуми – дан школе, Свети Сава итд	Састанци
Остала анкетања предвиђена Годишњим планом рада и акционим плановима Тимова	Према потреби	Анкетирање
Учешће родитеља у раду Школског одбора и Савета родитеља, Тим за самовредновање рада школе, Тим за заштиту ученика од насиља	Према плановима за рад ових школских органа	Састанци

14. ШКОЛСКИ МАРКЕТИНГ

У циљу промовисања школе и школског маркетинга од 2023/2024. године оформљен је Тим за промоцију школе чији су чланови:

1. **Весна Звијер, професор разредне наставе**
2. Лена Павловић Ивезић, професор разредне наставе
3. Бојана Апелић, професор математике
4. Сања Болобан, професор разредне наставе
5. Ивана Тамаш, педагог
6. Јелена Баровић Алексић, психолог

У школи се ради на маркетингу, односно на развоју и унапређивању угледа школе, као и на њеној промоцији не само у локалној заједници. Посебна пажња се посвећује промоцији школе, успеха и достигнућа како њених ученика, тако и наставника.

Интерни маркетинг

Циљни сегмент интерног маркетинга јесу ученици, запослени и школа. Време, процес, ресурси и знање морају заједно ефикасно да делују како би школа обезбедила успех на екстерном тржишту. Психолошки аспекти и квалитет односа међу учесницима на интерном нивоу (наставника, ученика, родитеља) кључни су за постизање резултата који се мере интезитетом мотивације, задовољства, професионалног обављања.

Основни алат управе школе, у процесу задовољења мотивације ученика и запослених а у циљу постизања што бољег квалитета наставе чине елементи:

- Стратешке награде
- Интерна комуникација
- Интерна координација
- Едукација и тренинг запослених
- Организациона структура
- Физичко окружење
- Запошљавање, избор будућих запослених
- Систем мотивације
- Оснаживање
- Операционе/процесне промене

За разлику од екстерног окружења, у унутрашњем окружењу потребно је осигурати неопходне услове за реализацију циљева и то најбољом могућом комбинацијом следећих елемената:

људи са својим знањима и вештинама,

технологије и организације рада

Интерна комуникација и промоција успешне су у упознавању свих субјеката са чињеницама шта се од њих очекује у контексту обављања задатака и послова, као и на који начин, чеме се јасно одређује улога сваког учесника у животу школе.

Екстерни маркетинг

На школу делује пуно фактора из екстерног окружења, на које она не може утицати нити их може мењати, али их мора стално пратити и добро познавати како би им прилагодила своје циљеве и остварила планиране резултате.

Планиране активности у области екстерног маркетинга:

САДРЖАЈ	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ
Израда билтена и Школског листа «Први кораци»	Током 2023/2024. године	Миловић Јасмина Новинарска секција
Уређење фејсбук стране школе и сајта школе	Током године	Ана Божовић, Лена Ивезић Павловић
Изложбе ученичких ликовних, литерарних и техничких секција на паноима у холу школе	Квартално, четири пута годишње, а по потреби и у складу са могућностима школе.	Наставник ликовне културе, Дизајнер
	Дан школе, прослава Светог Саве, Дан жена, Дан дечје радости, завршетак првог полугодишта, крај школске године	Директор школе, литерарна и ликовна секција школе, новинарска секција, руководилац новинарске секције. Ликовна, литерарна и техничке секције, Наставници: Миловић Јасмина, Русов Марија, Љешевић Далиборка
Израда интерног промотивног материјала	Прикупљање материјала, припрема за штампу и штампа	Тим за промоцију школ
„Школа отворених врата“	Информисање, разговори	Директор и екстерни носилац

15. АКЦИОНИ ПЛАН ФУНКЦИОНАЛНОГ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ 2023/2024. ГОДИНА

1. Лена Павловић Ивезић, професор разредне наставе
2. Марина Чордаш, професор енглеског језика
3. Љиљана Јањић, професор хемије
4. Јелена Баровић Алексић, психолог
5. Ана Боживић, професор математике, информатике, физике
6. **Дајана Коларић, професор грађанског васпитања**

Годишњи план рада Тима за функционално основно образовање одраслих 2023/2024.

РБ.	Активности	Опис	Носиоци активности	Време
1.	Формирање школског тима	Школски тим чине директор основне школе, стручни сарадници и наставници за одређење предмета ФООО. Анализа обучености наставника. Школски тим се формира са надлежном школском управом.	Директор, стручни сарадници, наставничко веће	Септембар 2023.
2.	Информисање и промоција ФООО	Промоција програма ФООО путем медија, дељење промотивног материјала, посета домова потенцијалних полазника и информисање о могућностима школовања.	Директор, Тим за промоцију школе, наставници ФООО	Јун-септембар 2023.
3.	Прибављање личне документације	Контактирање НСЗ, ЦСР, основних школа и других јавних установа ради прибављања документације за упис. Полазницима који немају личну документацију и нису регистровани на НСЗ потребно је обезбедити ове услове, како би остварили право на надокнаду путних трошкова.	Секретар, координатор тима за ФООО	Јун-септембар 2023., континуирано
4.	Упис полазника и почетак рада	Регистровање и упис полазника је континуиран процес и таје током читаве школске године. Настава се одвија у 3 циклуса. Упознавање са програмом образовања, начином рада, могућностима за прилагођавање рада како би полазници најефикасније остварили циљеве.	Секретар, координатор тима за ФООО	Октобар 2023.
5.	Склапање споразума између основне школе и НСЗ и склапање индивидуалних споразума између полазника и НСЗ.	Сарадници локалних филијала НСЗ су у обавези да контактирају основне школе како би са њима закључили споразум о сарадњи. Одељенске старешине координирају потписивање индивидуалних споразума сваког полазника са НСЗ на основу ког ће они добити рефундацију трошкова превоза.	Координатор тима за ФООО, спољни сарадници	До 1. новембра 2023.

6.	Обука наставника ФООО	Обуку наставника и андрагошких асистената реализује пројекат „Друга шанса“ на основу Решења министра о „Интегралном програму обуке за остваривање функционалног основног образовања одраслих“. Школски тим похађа Модул 1-Основне андрагошке вештине и изградња школског тима за директоре, стручне сараднике, наставнике и андрагошке асистенте за остварење Функционалног основног образовања одраслих (ФООО). Сви предметни наставници који ће реализовати наставу у школској 2023/2024. години похађајуј Модул 2-Обука наставника за остварење наставног плана и програма за Функционално основно образовање одраслих (ФООО). Коначна листа наставника који учествују на обукама одобрава надлежна школска управа.	Наставници ФООО	Новембар 2023.-мај 2024.
7.	Подизање квалитета наставе и додатна подршка полазницима у раду и учењу	Анализа потреба полазника, анализа материјала наставника, уочавање недостатака и давање предлога за њихово превазилажење. Примењивање практичних знања у образовању одраслих. Идентификовање полазника којима је потребна додатна подршка у учењу. Континуирана сарадња са полазницима, породицама полазника, сарадња са ЦЗСР како би се омогућило што ефикасније образовање.	Тим за ФООО	континуирано
8.	Извештавање и праћење рада	Праћење тока реализације програма ФООО путем двомесечних извештаја.	Директор, стручни сарадници	континуирано

Наставни предмет	Име и презиме наставника	Циклус	Предаје у редовној настави	У редовној настави %	У ФООО %
Српски језик	Лена Ивезић Павловић	I	/	/	28%
Енглески језик	Марина Чордаш	I, II и III	Енглески језик	85,55%	6,9%
Математика	Лена Ивезић Павловић	I	/	/	28%
Основне животне вештине	Дајана Коларић	I	Грађанско васпитање	15%	7,6%
Српски језик	Јелена Баровић Алексић	II и III	/	/	23%
Математика	Ана Божовић	II и III	Информатика, математика, физика	77,22%	23,6%
Дигитална писменост	Јелена Баровић Алексић	II и III	/	/	6,9% и 4,7%
Физика	Дајана Коларић	II и III	Грађанско васпитање		4,7%
Хемија	Љиљана Јањић	II и III	Хемија	50%	4,7%
Примењене науке	Љиљана Јањић	III	Хемија	50%	6,9%
Историја	Дајана Коларић	II и III	Грађанско васпитање	15%	4,7%
Географија	Дајана Коларић	II и III	Грађанско васпитање	15%	4,7%
Предузетништво	Дајана Коларић	II и III	Грађанско васпитање	15%	4,7%
Одговорно живљење у грађанском друштву	Јелена Баровић Алексић	II и III	/	/	8,3%
Биологија	Јелена Баровић Алексић	II и III	/	/	7,1%

16. ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА РАДА

ШКОЛЕ

Праћење остваривања задатака предвиђених Годишњим планом рада школе ће се, пре свега, оријентисати на правовремено сагледавање нивоа и квалитета радног процеса и постигнутих резултата, откривања недостатака објективне и субјективне природе, предлагање мера за уклањање уочених проблема и слично. Имајући у виду специфичност праћења остваривања образовно-васпитних задатака, биће веома важно и значајно да се и наставници усмеравају на анализу и самопреиспитивање властитог рада, извођења закључака за даљи успешнији рад, самовредновање и сл.

Субјекти који врше вредновање су:

- директор школе
- одељењско и наставничко веће са комисијама
- стручна већа за области предмета и
- Министарство просвете, Покрајински секретаријат за образовање и културу.

Праћење и вредновање вршиће се на основу:

1. Вођења документације,
2. Прегледа документације,
3. Систематског посматрања,
4. Прикупљања података систематским, истраживачким поступцима,
5. Вршењем анализа и сачињавањем извештаја,
6. На основу стручне анализе и процене

У Врбасу, 15.9.2023. год.

Миљан Мићуновић

Председник Школског одбора

Гордана Рогановић

Директор